

Lóvei Pál

POSUIT HOC MONUMENTUM PRO AETERNA
MEMORIA

BEVEZETŐ FEJEZETEK A KÖZÉPKORI MAGYARORSZÁG SÍREMLÉKEINEK
KATALÓGUSÁHOZ

(akadémiai doktori értekezés)

II. KÖTET

BUDAPEST 2009

11. UTÓSZÓ

Egy ilyesfajta összefoglalás szerves részét jelentené a magyarországi tudománytörténet áttekintése is. Annak, hogy itt most mégis hiányzik, prózai okai vannak: a dolgozat már most is túlságosan bő terjedelme, valamint lezárásának és benyújtásának ésszerű határideje.

A nélkülözni kényszerült fejezet eleje azonban készen áll, a kezdetektől az Ipolyi Arnold, Rómer Flóris és Henszlmann Imre alkotta nagy művészettörténész-régész-műemlékvédő triász ezen a területen való működéséig, nagyjából az 1870 körüli évekig közlésre is került már a „Történelem – kép” kiállítás katalógusában.¹ Az utóbbi évtizedek fejleményei olvashatók a Radocsay Dénes emlékére a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat és a MTA Művészettörténeti Kutatóintézete által 1994-ben rendezett tudományos konferencia megjelentetett tanulmányai között.² A két írás témája közötti mintegy évszázadnyi hiátus még betöltendő. Nyersanyaga azonban rendelkezésre áll, valójában ennek a dolgozatnak az irodalomjegyzékéből is viszonylag könnyen kigyűjthető. A képanyag válogatásánál is szempont volt, hogy az alapvető képi információn túlmenően a tudománytörténeti vonatkozások is legalább jelzésszerűen bemutatást nyerjenek a különböző korok rajzi felmérései, esetenként archív fényképfelvételei segítségével.

*

„A középkori Magyarország síremlékeinek katalógusa” Radocsay Dénes által megkezdett munkálatait nem folytathattuk volna Varga Líviával és Engel Pállal Entz Géza, Marosi Ernő, Mojzer Miklós és Tóth Sándor kezdeti támogatása, majd Mikó Árpád, illetve a Magyar Nemzeti Galéria Régi Magyar Gyűjteménye munkatársainak segítségével nélkül.

A sírkőkatalógus készítése során már eddig is nagyon sok, mintegy másfélszáznyi szakember, így művészettörténészek, régészek, történészek, irodalomtudósok, muzeológusok, könyvtárosok, fotós kollégák, múzeumi segéderők nyújtottak több-kevesebb segítséget, információt, szolgáltak szakirodalommal, fényképekkel Magyarországon és a határokon túl is. A Budapesti Történeti Múzeum kiterjedt kőleltári anyagában való kalauzolásom Tóth Attila érdeme. Az utóbbi években előkerült újabb, még közöletlen sírkőleleteknek, illetve eddig figyelembe nem vett faragványok beazonosításának a dolgozatban is felhasznált információiért köszönettel tartozom Bartos Györgynek, Biczó Piroskának, Mentényi Klárának,

---

¹ LŐVEI 2000b.

² LŐVEI 1995b.

Siklósi Gyulának (Székesfehérvár), Emódi Tamásnak és Adrian Andrei Rusunak (Nagyvárad, Asszonyfalva), Havasi Krisztinának (Eger, Abasár), Krcho Jánosnak (Torna), Rácz Miklósnak és Markó Ágnesnek (Abaújvár), Soós Zoltánnak (Görgényszentimre), Szende Lászlónak, Bodó Balásznak és Bérczi Bernátnak (Zirc), Vályi Katalinnak (Pusztaszer). A segítséget nyújtó többiek nevének felsorolására a katalógus elkészültével lesz mód, fogadják azonban itt is hálás köszönetemet — sokuk neve egyébként most is fellelhető a fényképek és felmérések képaláírásainak „copyright” megjegyzéseiben. Sok támogatást adott további számos „névtelen” nem szakmabeli, például egyháziak, templomgondnokok, harangozók.

Konkrétan az itt következő írásmű készülte közben nyújtott sokoldalú segítségért köszönettel tartozom Bardoly Istvánnak; irodalmi és történeti adatokkal, könyvekkel és más publikációkkal, konzultációval, az általam leírt valamely probléma, fejezetrészlet megbeszélésével segítette munkámat Bodó Balázs, Földi András, Havasi Krisztina, Kerny Terézia, Majorossy Judit, Kristina Markušová, Mikó Árpád, Nagy Levente, Pálffy Géza, Papp Szilárd, Juraj Šedivý, Takács Imre, Várady Zoltán, Varga Livia és Zsilinszky Zsófia.

Az ausztriai és németországi emléktanyag alapos feltérképezése (és az ehhez szükséges szakirodalmi tájékozódás) nem lett volna lehetséges az Entz Géza jóvoltából elnyert Herder-ösztöndíj segítségével 1983–1984-ben Bécsben töltött egyéves kutatómunka nélkül.

Az időm túlnyomó részét lassan három évtizede kitöltő hivatali munka mellett nem lett volna lehetőségem ilyesfajta tudományos elmélyülésre a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (és jogelődjei) kézre eső, gazdag könyvtári bázisa és a könyvtár munkatársainak rendszeres segítsége nélkül. A disszertáció készítésének utolsó évében gyakran használtam a Szépművészeti Múzeum könyvtárát is.

A síremlék-katalógus és a dolgozat képanyagának összeállítása során jelentős támogatást kaptam a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Fotótárának és Fotócsoportjának korábbi és jelenlegi munkatársaitól (Ágh András, Bakó Zsuzsanna Ildikó, Barka Gábor, Bélavári Krisztina, Csengelné Plank Ibolya, Galacanu Efstatia, Hack Róbert, Lászlóné Laár Erika, Mihalik Tamás, Nagy Krisztina, Simon Magdolna, Szikits Péter), a MTA Művészettörténeti Kutatóintézetében Makky Györgytől, a Budapesti Történeti Múzeumban Kuczogi Zsuzsától, Tihanyi Bencétől és Zádor Judittól, továbbá a pozsonyi műemléki hivatal (Pamiatkový ústav Bratislava) és a bécsi Bundesdenkmalamt fotótárától. A külföldi útjaimon a „digitális korszak” előtt készült nagyszámú síremlék-fotó kidolgozását azóta elhunyt apósom, Surány László végezte. A számítógépes képszerkesztés rejtelseiben lányom, Lővei Katalin volt segítségemre.

A kézirat egyes részeinek gépelését — öcsémnek, dr. Lővei Györgynek köszönhetően — Ficsór Károlyné segítette.

A helyszíni gyűjtőmunka, a vidéki kiszállások lebonyolítása nem lett volna lehetséges munkahelyi főnökeim — időrendben: Hokkyné Sallay Marianna, Granasztóiné Györfly Katalin, Somorjay Selysette, Haris Andrea, Mezős Tamás — támogatása nélkül, ennek során időnként a katalógus munkálatai a Kulturális

Örökségvédelmi Hivatal és jogelődjei tudományos munkatervében is helyet kaptak. A disszertáció befejezésének felgyorsítását tette lehetővé, hogy dr. Mezős Tamás 2007 őszén minden egyéb hivatali munkavégzés alól felmentett.

Végül pedig elmondhatatlanul hálás vagyok családomnak, hogy a szabadidőm nem kis részét is igénybe vevő kutatómunkámat és a dolgozat összeállításának és megírásának hosszú folyamatát angyali türelemmel elviselték.

IRODALOM / RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

INTÉZMÉNYEK

AMB	Archiv mesta Bratislavy (Bratislava)
EBM	Balassa Bálint Múzeum (Esztergom)
MNM	Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest)
MOL	Magyar Országos Levéltár (Budapest)
DF	MOL, Diplomatikai Fényképgyűjtemény
DI.	MOL, Diplomatikai Gyűjtemény
MTA	Magyar Tudományos Akadémia (Budapest)
OSzK	Országos Széchényi Könyvtár (Budapest)
HHStA AUR	Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien), Allgemeine Urkundenreihe
SNA-SABK	Slovenský národný archív – Súkromný archív Bratislavskej kapituly (Bratislava)

FOLYÓIRATOK, ÉVKÖNYVEK

ACAR	Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae
AÉ	Archaeológiai Értesítő
AH	Ars Hungarica
AHA	Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae
AK	Archaeológiai Közlemények
Archiv	Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde
BBA	Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts - A Szépművészeti Múzeum Közleményei
BpR	Budapest Régiségei. A Budapesti Történeti Múzeum Évkönyve
ComArHung	Communicationes Archaeologicae Hungariae
ÉÉT	Építés- Építészettudomány
EMÉ	Agria – Az Egri Múzeum Évkönyve
EmL	Egyházművészeti Lap
FA	Folia Archaeologica
GyTRF	Győri Történelmi és Régészeti Füzetek
HOMÉ	A Hermann Ottó Múzeum Évkönyve, Miskolc
HT	Hazai Tudósítások
IkMÉ	Alba Regia. Az István Király Múzeum Évkönyve, Székesfehérvár
LK	Levéltári Közlemények
M	Művészet
MFMÉ	A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve (Szeged)
MM	Magyar Művészet
MME	Magyarország Műemlékei
MMÉEK	A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye
Mv	Műemlékvédelem
MMv	Magyar Műemlékvédelem
MoTu	Monumentorum tutela – Ochrana pamiatok
MS	Magyar Sion
MSz	Műemlékvédelmi Szemle

MZK	Mitteilungen der k.k. Central—Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale
ÖZKD	Österreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege
PM	Pamiętki a muzea
RF	Régészeti Füzetek Ser. I.
SSz	Soproni Szemle
Sz	Századok
SzSz	Székesfehérvári Szemle
T	Turul
TBpM	Tanulmányok Budapest Múltjából
TGy	Tudományos Gyűjtemény
Techn	Technika
TSz	Történelmi Szemle
TT	Történelmi Tár
VČ	Vlastivedny časopis
VMMK	A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei
VSz	Vasi Szemle

KÖNYVEK, TANULMÁNYOK, SOROZATOK

<i>Abauj-Torna</i> 1896	Abauj-Torna vármegye és Kassa. Bp. 1896. (MVV)
ÁBEL 1881	ÁBEL J., Egyetemeink a középkorban. Bp. 1881.
ÁDÁM 1912	ÁDÁM I., A veszprémi székesegyház (Lenyomat a „Veszprémi Hírlap” 1907–1912. évi közleményeiből). Veszprém 1912.
ADÁMEK—FRÖCHLICH 1996	ADÁMEK, J.—FRÖCHLICH, J., Písecké náhrobníky z 13.—18. století. Písek 1996.
ADAMIK 1978	ADAMIK T., Aelia Sabina, vale (CE 489). AÉ 105 (1978) 184-188.
<i>Adel in Bayern</i> 2008	Adel in Bayern. Ritter, Grafen, Industriearonon (kiállítási katalógus). Hrg. v. JAHN, W., HAMM, M. und BROCKHOFF, E. Stuttgart 2008.
ADHÉMAR 1974	ADHÉMAR, J., Les tombeaux de la collection Gaignières, a la Bibliothèque Nationale. Dessins d’Archéologie du XVII ^e siècle I. Gazette des Beaux-Arts 84 (1974) 1-192.
AGGHÁZY 1959	AGGHÁZY M., A barokk szobrászat Magyarországon 1-3. Bp. 1959.
ALBRECHT 2003	ALBRECHT, S., Die Inszenierung der Vergangenheit im Mittelalter. Die Klöster von Glastonbury und Saint-Denis. München—Berlin 2003.
ALBU 2002	ALBU, I., Inschriften der Stadt Hermannstadt aus dem Mittelalter und der Frühen Neuzeit. Hermannstadt—Heidelberg 2002.
ALFÖLDY 2003	ALFÖLDY G., Történelmi kertjeink védelmének aktuális kérdései. Mv XLVII (2003) 153-169.
ALFÖLDY 2006	ALFÖLDY G., A park. In: ALFÖLDY G.—SISA J., Dég. Festetics-kastély és park. Múemlékek Állami Gondnoksága, [Bp. 2006.] (MÁG Múemlék-kalauzok) 11-24.
ALFÖLDY 2007	ALFÖLDY, G., Historical Revivalism in Hungarian Country House Gardens Between 1880 and 1930: an Exploration and Analysis. AHA XLVIII (1907) 115-189.
ALTMANN 1973	ALTMANN J., Előzetes jelentés a budavári ferences templom kutatásáról. AÉ 100 (1973) 82-87.
ALTMANN 1994	ALTMANN J., Az óbudai és a budavári ferences templom és kolostor kutatásai. In: <i>Koldulórendi</i> 1994. 137-152.

- ALTMANN–LŐVEI 2004 ALTMANN J.–LŐVEI P., Leletegyüttesek a budavári ferences templomban. BpR XXXVIII (2004) 11-34.
- M. ANDA 1985 M. ANDA J., Keszthely – Fő téri plébániatemplom. [Bp.] 1985. (TKMK 225)
- Andechs-Meranier* 1998 Die Andechs-Meranier in Franken. Europäisches Fürstentum im Hochmittelalter (kiállítási katalógus, Bamberg). Mainz am Rhein 1998.
- ANĐELIĆ 1973 ANĐELIĆ, P., Bobovac i Kraljeva Sutjeska. Stolna mjesta Bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću. Sarajevo 1973.
- ANĐELIĆ 1979 ANĐELIĆ, P., Dobrothee Gorjanska, reine de Bosnie. Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-herzegowinischen Landesmuseums, Band VI, Heft A, Archäologie. Sarajevo 1979. 289-308.
- ANDENNA 2005 ANDENNA, G., «In martelorio ecclesie». Obituari e Necrologi delle pievi dell'Italia settentrionale: aspetti religiosi e sociali. In: *Memoria* 2005. 219-233.
- ANGENENDT 1984 ANGENENDT, A., Theologie und Liturgie der mittelalterlichen Toten-Memoria. In: *Memoria* 1984. 79-199.
- ANGENENDT 2000 ANGENENDT, A., Das Grab als Haus des Toten. Religionsgeschichtlich – christlich – mittelalterlich. In: *Grabmäler* 2000. 11-29.
- ANGENENDT 2008 ANGENENDT, A., A kora középkor. A nyugati kereszténység 400-tól 900-ig. Bp. 2008.
- ANGERSTORFER 2007 ANGERSTORFER, A., „Denn der Stein wird aus der Mauer schreien ...” (Hab 2, 11). Jüdische Spolien aus Regensburg in antisemitischer Funktion. *Das Münster* 60 (2007) 23-30.
- Anjou Legendárium* 1975 Magyar Anjou Legendárium [hasonmás kiadás]. Sajtó alá rendezte: LEVÁRDY F. [Bp.] 1975.
- Anjou-oklt.* Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. Bp.–Szeged 1990–
- A.O. Anjoukori okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis I–VII. Szerk. NAGY I.–TASNÁDI NAGY Gy. Bp. 1878–1920.
- APPLEFORD 2008 APPLEFORD, A., The Dance of Death in London: John Carpenter, John Lydgate, and the *Daunce of Poulys*. *The Journal of Medieval and Early Modern Studies* 38 (2008) 285-314.
- ARADI 2001 ARADI L., A rejtélyes szántói-szentkő (sic!). Táltos Ménhír, 2001.; újraközlése: Magyarok Vasárnapja (California) 112. 10-11-12. (2005. október-november-december) 6. = <http://www.magyarokvasarnapja.com/2005/4.pdf>
- ARIÈS 1974 ARIÈS, P., Western Attitudes toward Death: From the Middle Ages to the Present. Baltimore 1974.
- ARIÈS 1980 ARIÈS, P., Geschichte des Todes. München–Wien 1980. [első francia kiadása: 1977]
- ARIÈS 1981 ARIÈS, P., Studien zur Geschichte des Todes im Abendland. München 1981. [benne ARIÈS 1974 fordítása is; első francia kiadása: 1975; első német kiadása: 1976]
- ARIÈS 1984 ARIÈS, P., Bilder zur Geschichte des Todes. München–Wien 1984. [első francia kiadása: 1983]
- ARION 1974 ARION, G., Sculptura gotica din Transilvania. Cluj 1974.
- Arnolfo* 2005 Arnolfo alle origini del Rinascimento fiorentino. A cura di NERI LUSANNA, E. Firenze 2005.

- Árpád-házi 1999 Árpád-házi Szent Margit legrégebb legendája és szentté avatási pere. Fordította: BELLUS I. és SZABÓ Zs. Bp. 1999.
- Árpád-kori 1978 Árpád-kori kőfaragványok. Szerk. TÓTH M., MAROSI E. (kiállítási katalógus) Bp.-Székesfehérvár 1978.
- Árpád-kori 1983 Árpád-kori legendák és intelmek. Válogatta stb.: ÉRSZEGI G. Bp. 1983.
- ÁRPÁS–EMSZT–GÁLOS–KERTÉSZ–MAREK 1993 ÁRPÁS E.–EMSZT GY.–GÁLOS M.–KERTÉSZ P.–MAREK I., Az úgynevezett Budakörnyéki márga és jelentősége a magyar építészettörténetben. In: *Horler-tanulmányok* 1993. 239–258.
- ASKERCZ 1993 ASKERCZ É., Barokk útmenti szobrok Északnyugat-Magyarországon. In: *A Kisalföld népi építészete*. Szerk. CSERI M. Szentendre–Győr 1993. 385-394.
- ASSMANN 2004 ASSMANN, J., A kulturális emlékezet. Írás, emlékezés és politikai identitás a korai magaskultúrákban. Fordította: HIDAS Z. Bp. 2004. [első német kiadása: 1992; első magyar kiadása: 1999]
- AUGE 2001 AUGÉ, O., *Kleine Geschichte der Stuttgarter Stiftskirche*. Leinfelden-Echterdingen 2001.
- AUGUSTINUS 1982 AUGUSTINUS, A., *Vallomások*. Bp. 1982.
- AUGUSZT 1880 AUGUSZT G., A porvai síremlék. *AÉ XIV* (1880) 220-221.
- AULL 1931 AULL, O., *Eisenstadt. Führer durch seine Geschichte und Kunst*. Eisenstadt 1931.
- Authentik* 1882 „Authentik” címszó. In: *Beker und Beste’s Kirchenlexikon 1*. Freiburg im Breisgau 1882 [2.] 1731-1733. hasáb
- AZZOLA 1970 AZZOLA, F. K., Die Scheibenkreuzplatte in der Stadtkirche zu Witzenhausen. *Niederdeutsche Beiträge zur Kunstgeschichte IX* (1970) 99-102.
- AZZOLA 1972a AZZOLA, F. K., Die Scheibenkreuzplatte von Groß-Twülpstadt – ein Interpretationsversuch aus denkmalkundlicher Sicht. *Die Kunde – Niedersächsischer Landesverein für Urgeschichte, N. F. 23* (1972) 227-231.
- AZZOLA 1972b AZZOLA, J. und F. K., *Mittelalterliche Scheibenkreuz-Grabsteine in Hessen*. Kassel 1972. (Hessische Forschungen zur geschichtlichen Landes- und Volkskunde 10)
- AZZOLA 1982/83 AZZOLA, F. K., Das Scheibenkreuz an der Kirche von Bischausen/Schwalm. *Zeitschrift des Vereins für Hessische Geschichte und Landeskunde 89* (1982/83) 17-20.
- AZZOLA 1990 AZZOLA, F. K., Die Scheibenkreuzplatte im Balassa Bálint Museum zu Esztergom (Gran). *Magyar Egyháztörténeti Vázlatok 2*. Bp. 1990. 43-49.
- Babenberger* 1976 1000 Jahre Babenberger in Österreich (kiállítási katalógus). Stift Lilienfeld 1976
- BAER 1941 BAER, C. H., *Die Kunstdenkmäler des Kantons Basel-Stadt III. Die Kirchen, Klöster und Kapellen 1: St. Alban bis Kartause*. Basel 1941. (Die Kunstdenkmäler der Schweiz)
- БАГНЕР 1980 БАГНЕР, Г. К., *Старые русские города*. Москва 1980.
- BAJÁK 2007 BAJÁK L., A Magyar Nemzeti Múzeum címeres halotti emlékei. Bp. 2007. (Bibliotheca Humanitatis Historica – A Magyar Nemzeti Múzeum művelődéstörténeti kiadványa XIX)
- BAKAY 1989 BAKAY K., *Feltáru a múlt? A múlt jövője*. Bp. 1989.

- BAKAY–KALICZ–SÁGI 1966 BAKAY K.–KALICZ N.–SÁGI K., Veszprém megye régészeti topográfiája. A Devecseri és Sümegi járás. Bp. 1966. (MRT 1.)
- BAKÓ 1993 BAKÓ Zs. I., Gerecze Péter fényképhagyatéka. Bp. 1993. (Forráskiadványok I.)
- BALASSA 1989 BALASSA I., A magyar falvak temetői. [Bp.] 1989.
- BALAŽIC 1993–94 BALAŽIC, J., Janez Akvila in poslikava v Martjancih. Zbornik Soboškega Muzeja 3 (1993–94) 77-92.
- BALÁZSIK 1993a BALÁZSIK T., A csütörtökhelyi kettőskápolna. In: *Horler-tanulmányok* 1993. 173-189.
- BALÁZSIK 1993b BALÁZSIK T., A kismartoni Szent Mihály-kápolna. Karnerek a középkori Magyarországon. Pavilon 8, 1993. 2-11.
- BALÁZSIK 1993c BALÁZSIK T., Kegyúri temetkezés Túrístvándiban. MSz 1993/1. 5-24.
- BALÁZSIK 2000 BALÁZSIK T., A beregdaróci református templom. A Nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve XLII (2000) 207-225.
- BALÁZSIK 2009 BALÁZSIK T., Beszámoló a nyírbátori minorita kolostor 2008. évi márciusi kutatásáról. Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle XLIII (2009) 130-134.
- BALOGH 1935 BALOGH J., Kolozsvár műemlékei. Bp. 1935.
- BALOGH 1943 BALOGH J., Az erdélyi renaissance I. Kolozsvár 1943.
- BALOGH 1944 BALOGH J., Pákei Lajos rajzai Kolozsvár építészeti emlékeiről 1. Erdélyi Múzeum XLIX (1944) 293–303.
- BALOGH 1953b BALOGH J., Tino di Camaino magyarországi kapcsolatai. MÉ II (1953) 107-110.
- BALOGH 1955 BALOGH J., Az esztergomi Bakócz kápolna. Bp. 1955.
- BALOGH 1956b BALOGH J., La Capella Bakócz di Esztergom. AHA III (1956) 1-198.
- BALOGH 1956c BALOGH J., Árpád-kori szobrokról 2. A szentkirályi lunetta. BBA VIII (1956) 97-103.
- BALOGH 1962 BALOGH J., Renaissance oltár Sopronban. SSz 16 (1962) 144-146.
- BALOGH 1966 BALOGH J., A művészet Mátyás király udvarában I-II. Bp. 1966.
- BALOGH 1974a BALOGH J., Későrenaissance kőfaragó műhelyek I. AH II (1974) 27-58.
- BALOGH 1975b BALOGH J., Janus Pannonius képmásai. In: *Janus Pannonius* 1975. 83-92.
- BALOGH 1980b BALOGH J., Későrenaissance kőfaragó műhelyek VIII. AH VIII (1980) 217-280.
- BALOGH 1982a BALOGH J., Varadinum — Várad vára. I–II. Bp. 1982. (MF 13.)
- BALOGH 1984 BALOGH J., Középkori építészetünk kérdéseiről. MÉ XXXIII (1984) 46-50.
- BALOGH 1985b BALOGH J., Kolozsvári kőfaragó műhelyek, XVI. század. Bp. 1985.
- BANDMANN 1969 BANDMANN, G., Bemerkungen zu einer Ikonologie des Materials. Städel Jahrbuch N.F. 2 (1969) 75-100
- BANNER 1914 BANNER J., Jászberényi sírkeresztek. Néprajzi Értesítő 15 (1914) 98-108.
- BARANYAI 1925–1926 BARANYAI B., Zsigmond király ú.n. Sárkány-rendje I–II. Sz LIX–LX (1925–1926) 561-591, 681-719.
- BÁRCZAY 1897b BÁRCZAY O., A markusfalvi templom címeres emléktáblái. T 15 (1897) 92-94.
- BARISKA 2007a BARISKA I., III. Frigyes gyámsági kormányzása és Nyugat-Magyarország. Sz 141 (2007) 1153-1191.
- BARISKA 2007b BARISKA I., A Szent Koronáért elzálogosított Nyugat-Magyarország 1447–1647. Szombathely 2007. (Archivum Comitatus Castriferrei 2.)

- BARISKA 2008 BARISKA I., Jurisics Miklós (1490–1543). VSz LXXII (2008) 703-720.
- BARON 1981 BARON, F., Sculptures. In: Les fastes du Gothique: Le siècle de Charles V. (kiállítási katalógus). Paris 1981. 55-166.
- BÁRTFAI SZABÓ 1910 BÁRTFAI SZABÓ L., A Hunt-Paznán nemzetségbeli Forgách család története. Esztergom 1910.
- BÁRTFAI SZABÓ—CSEMEGI 1932 BÁRTFAI SZABÓ L.—ifj. CSEMEGI J., A Szent Ferencrendiek gyöngyösi temploma és kolostora. Gyöngyös 1932.
- BARTLOVÁ 2007 BARTLOVÁ, M., Die Repräsentationsstrategien der Luxemburger auf dem böhmischen Thron. In: Schlesien, die Perle in der Krone Böhmens. Geschichte – Kultur – Kunst. Hrsg. v. KAPUSTKA, M.—KLÍPA, J.—KOZIET, A.—OSZCZANOWSKI, P.—VLNAS, V. Praha 2007. 97-113.
- BARTONIEK 1940 Codices latini medii aevi. Recensuit: BARTONIEK, E. Budapestini 1940. (A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtárának címjegyzéke XII. Codices Manuscripti Latini Vol. I.)
- BARTOS—DEKLAVA 2003 BARTOS Gy.—FARBAKYNÉ DEKLAVA L., Abaújvár, református templom. MSz XIII. 2. (2003/2) 7-9.
- Báthory 2007 Báthory Miklós váci püspök (1474-1506) emlékezete. Szerk. HORVÁTH A. Vác 2007. (Vácegyházmegye Múltjából)
- BAUCH 1976 BAUCH, K., Das mittelalterliche Grabbild. Berlin—New York 1976.
- BAUER 1999 BAUER, F. A., Die Bau- und Stiftungspolitik der Päpste Hadrian I. (772–795) und Leo III. (795–816). In: Paderborn 1999b. 514-528.
- BAUERREISS 1938 BAUERREISS, R., Arbor Vitae. Der „Lebensbaum“ und seine Verwendung in Liturgie, Kunst und Brauchtum des Abendlandes. München 1938.
- BAUERREISS 1961 BAUERREISS, R., Das „Lebenszeichen“. Studien zur Frühgeschichte des griechischen Kreuzes und zur Ikonographie des frühen Kirchenportals. München 1961. (Veröffentlichungen der Bayerischen Benediktinerakademie, Band 1)
- Bayern — Ungarn 2001 Bayern — Ungarn Tausend Jahre / Bajorország és Magyarország 1000 éve. Hrsg. v. JAHN, W., LANKES, C., PETZ, W. und BROCKHOFF, E. Katalog zur Bayerischen Landesausstellung 2001 Oberhausmuseum, Passau. Augsburg 2001. (Veröffentlichungen zur Bayerischen Geschichte und Kultur 43/2001)
- BEITEL, *Sírfeliratok* Johannes Josephus BEITEL pozsonyi káptalani titkár és protokollista 1736 körül készült feljegyzései: a pozsonyi Szent Márton-templom sírköveinek egykori helyei és feliratai, a pozsonyi káptalan kanonokjainak általa összeállított archontológiája, stb. SNA-SABK Capsa K. Fasc. 10. Nr. 28.
- BEKE 1980 BEKE L., Sodronyzománcos ötvösművek. Bp. 1980.
- BÉKEFI 1891 BÉKEFI R., A pilisi apátság története [1.]. 1184–1541. Pécs 1891.
- BÉKEFI 1907 BÉKEFI R., A Balaton környékének egyházai és várai a középkorban. Bp. 1907.
- BÉL 1737 BEL, M., Notitia Hvgariae novae historico geographica ... III. Viennae Austriae 1737.
- BÉL 1742 BEL, M., Notitia Hungariae novae historico geographica ... IV. Viennae Austriae 1742.
- BÉL, *Strigon.* BEL, M., Comitatus Strigoniensis. Kézirat, Főszékesegyházi Könyvtár, Esztergom
- Béla ... 1900 III. Béla magyar király emlékezete. Szerk. FORSTER Gy. Bp. 1900.

- BELTING 2003 BELTING, H., Wappen und Porträt. Zwei Medien des Körpers. In: *Porträt* 2003. 89-100.
- BENDA 2005 BENDA J., A budai középkori karmelita kolostor temetője. In: *Templom körüli temetők* 2005. 239-244.
- BENKŐ 2002 BENKŐ E., Erdély középkori harangjai és bronz keresztelődmedencéi. Bp.—Kolozsvár 2002.
- BENKŐ 2005a BENKŐ E., A nagycsanádi Szent Gellért-szarkofág. In: Emlékkönyv Csetri Elek születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kolozsvár 2005. 35-59.
- BENKŐ 2005b BENKŐ, E., Der Sarkophag des heiligen Gerhards aus Großschanad (Nagycsanád, Cenadu, Rumänien). *AcAr* 56 (2005) 251-277.
- BENKŐ 2008 BENKŐ, E., Abenteuerlicher Herrscher oder gütiger Patron? Anmerkungen zu der Rittergrabplatte aus dem Zisterzienserkloster Pilis. *AcAr* LIX (2008) 469-483.
- BERG 1985 BERG, F., Karner und Gruftkapellen im Burgenland. *Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland*, Bd. 71. Eisenstadt 1985. 201-207.
- BERÉNYI 2001 BERÉNYI L., A vezekényi csata. *T* 74 (2001) 21-31.
- BERGMANN 1999 BERGMANN, R., Karoling-ottonische Fibeln aus Westfalen. In: *Paderborn* 1999b. 438-444.
- BERKA, *Garsten*
Bernward 1993 BERKA, A., Stifstkirche Garsten. Pfarramt Garsten é. n. *Bernward von Hildesheim und das Zeitalter der Ottonen. Katalog der Ausstellung Hildesheim 1993.* Hrsg. v. BRANDT, M. und EGGBRECHT, A. Hildesheim—Mainz am Rhein. 1-2.
- BERTALAN V-né 1971 BERTALAN V.-né, Előzetes jelentés a Mároa Magdolna templom ásatásáról. *BpR* XXII (1971) 419-428.
- BERTALAN V-né 1976 BERTALAN V.-né, Óbudai klarissza kolostor. *BpR* XXIV. 1 (1976) 269-278. (ábrák a 2. kötetben)
- BERTÉNYI 2003 BERTÉNYI I., Magyar címertan. Bp. 2003.
- BERZEVICZY 1903 BERZEVICZY A., A Berzeviczy család czimere. *T* 21 (1903) 97-106.
- BEŠLAGIC 1975 BEŠLAGIC, Š., Steći u okolim Šibenika. *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske* 1 (1975) 179-200.
- BIAŁOSTOCKI 1976 BIAŁOSTOCKI, J., *The Art of the Renaissance in Eastern-Europe: Hungary, Bohemia, Poland.* Oxford 1976.
- BIAŁOSTOCKI 1977 BIAŁOSTOCKI, J., Vom heroischen Grabmal zum Bauerngräbnis. *Todesmotive in der Kunst des 18. und 19. Jahrhunderts.* Mainz 1977. (Akademie der Wissenschaften und der Literatur. *Abhandlungen der Geistes- und Sozialwissenschaftlichen Klasse*, 1977, Nr. 5)
- BIAŁOSTOCKI 1984 BIAŁOSTOCKI, J., *Spätmittelalter und beginnende Neuzeit.* Berlin 1984. (Propyläen Kunstgeschichte VII.)
- BIAŁOSTOCKI 1986 BIAŁOSTOCKI, J., Die Jagiellonen-Renaissance. In: *Jagiellonen* 1386. 103-111.
- BICZÓ 2002 BICZÓ P., A középkori és kora újkori kőfaragványok gyűjteménye. In: *MNM 200 éves* 2002. 163-176.
- BICZÓ 2004b Baldachinos síremlék a székesfehérvári bazilikában. BICZÓ P., A sír föltárása. In: *Magyar királyi* 2004. 38-40.
- BICZÓ 2004c BICZÓ P., A prépostsági templom déli oldalán feltárt gótikus kápolna. In: *Magyar királyi* 2004. 48-57.
- BIEDERMANN 1982 BIEDERMANN, G., *Katalog. Alte Galerie am Landesmuseum Joanneum. Mittelalterliche Kunst ...* Graz 1982.

- Bischofsburg Pécs* 1999 Die Bischofsburg zu Pécs. Archäologie und Bauforschung / Pécsi Püspökvár. Régészet és épületkutatása. Red. SZIJÁRTÓ, K.—G. SÁNDOR, M. Budapest—München 1999. (ICOMOS Hefte des Deutschen Nationalkomitees XXII)
- BLAIR é.n. BLAIR, J., Purbeck Marble. In: *English Industries* é.n. 41-56.
- BLASCHITZ 2000 BLASCHITZ, G., Das sog. Neidhart-Grabmal zu St. Stephan und andere Dichtergräber. In: *Neidhartrezeption* 2000. 171-188.
- BOCATIUS 1605 Joannis BOCATII Commentatio Epistolica De Legatione sua ad Stephanum Botskay, 1605. Kiadta: BEL, M., Adparatus ad Historiam Hungariae ... I. Posonii 1735.
- BOCK 1997 BOCK, N., Honor et Gratia. Das Grabmal des Ludovico Aldomoresco als Beispiel familiärer Selbstdarstellung im spätmittelalterlichen Neapel. In: *Kunst als Ästhetisches Ereignis. Marburger Jahrbuch für Kunstwissenschaft* 24 (1997) 109-134.
- BOCK 2001 BOCK, N., Kunst am Hofe der Anjou-Durazzo. Der Bildhauer Antonio Baboccio (1351—ca. 1423). München—Berlin 2001.
- BOD 1764—66 BOD, P., Hungarus tymbavles ... 1764—66.
- BODNÁR—WOLF 2002 BODNÁR T.—WOLF M., Elpusztult középkori települések Szendrő környékén. In: *Szendrő monográfiája*. Szerk. VERES L.—VIGA Gy. Szendrő 2002. 95-124.
- BODÓ 2004 BODÓ B., Baldachinos síremlék a pécsváradi bencés apátságban. A baldachinos síremlék. In: *Magyar királyi* 2004.
- BODOR 1974 BODOR I., Hidegség (Győr-Sopron m., Soproni járás) r. k. templomának építéstörténete. *ÁÉ* 101 (1974) 263-274.
- BODOR 1977 BODOR I., Hidegség r. k. templomának építéstörténete. *MMv* VIII. 1973—74. Bp. 1977. 233-244.
- BODOR—TÓTH 1974 BODOR I.—TÓTH S., Hidegség, rk. templom. Tudományos dokumentáció 1974. I—II. (KÖH Tervtár ltsz. 11942—11943)
- BOGYAY 1967 BOGYAY, Th. v., Die Selbstbildnisse des Malers Johannes Aquila aus den Jahren 1378 und 1392. In: *Stil und Überlieferung in der Kunst des Abendlandes. Akten des 21. Internationalen Kongresses für Kunstgeschichte in Bonn 1964*. Bd. B. Berlin 1967. 55-59.
- BOGYAY 1986 BOGYAY T., A bántornyai falképek donátorairól. *AH* XIV (1986) 147-158.
- BOJNIČIĆ et al. 1888 BOJNIČIĆ—TAGÁNYI K.—CSERGHEŐ—CSOMA, Gara-féle síremlék a zágrábi múzeumban. *ÁÉ* U.f. VIII (1888) 401-405.
- BONFINI 1903 A. DE BONFINIS, Traductio in Architecturam Antonii Verulini Pie Dicta Praefatio feliciter incipit Ábel—Hegedűs, *Analecta nova* ... Edd. ÁBEL, E.—HEGEDŰS, S. Bp. 1903.
- BONFINI 1936 A. DE BONFINIS, *Rerum Ungaricarum decades*. Edd. FÓGEL, I.—IVÁNYI, B.—JUHÁSZ, L. Lipsiae 1936. I—IV/I.
- BONFINI 1941 A. DE BONFINIS, *Rerum Ungaricarum decades*. Edd. FÓGEL, I.—IVÁNYI, B.—JUHÁSZ, L. Tomus IV. p. 1. Bp. 1941.
- BONFINI 1995 BONFINI, A., *A magyar történelem tizedei*. Ford. KULCSÁR P. Bp. 1995.
- BONTZ 1896 BONTZ J., Keszthely város monoráfiája. Keszthely 1896.
- BORGOLTE 2000 BORGOLTE, M., Die Memoria Ottos II. in Rom. In: *Europas Mitte* 2000a. 2. 754-757.
- BORGOLTE 2005 BORGOLTE, M., Zur Lage der deutschen Memoria-Forschung. In: *Memoria* 2005. 21-28.

- BORGWARDT 1939 BORGWARDT, E., Die Typen des mittelalterlichen Grabmals in Deutschland. Schramberg (Schwarzwald) 1939.
- BORHY 2006 BORHY L., Vezető Komárom város római kőemlékeihez. Komárom 2006. (Acta Archaeologica Brigetionensia Ser. I. Vol. 5.)
- BORHY–SZÁMADÓ–BARTUS–GELENCSEŐR 2008 BORHY L.–SZÁMADÓ E.–BARTUS D.–GELENCSEŐR Á., Újabb késő római kőládásír Brigetio Gerhát-temetőjéből. Régészeti kutatások Magyarországon 2007. Bp. 2008. 51-61.
- BOROS 1985 BOROS L., A pécsi székesegyház a 18. században. Bp. 1985. (MF 18.)
- BOROS 2000 BOROS L., Adatgyűjtemény Janus Pannonius sírhelyének kérdéséhez. In: Humanista műveltség Pannóniában. Szerk. BARTÓK I.–JANKOVITS L.–KECSKEMÉTI G. Pécs 2000. 89-95.
- BOROS 2006 BOROS L., Hol temették el Péter királyt? Pécsi Szemle IX. 3. (2006. ősz) 14-29.
- Borovszky S. 1897 Csanád vármegye története 1715-ig. II. Bp. 1897.
- Borsa-tanulmányok 1998 Tanulmányok Borsa Iván tiszteletére. Szerk. CSUKOVITS E. Bp. 1998.
- BORSELLINO 1974 BORSELLINO, E., L'abazia di S. Pietro in Valle presso Ferentillo. Spoleto 1974. (Arte e storia nell'antico ducato 4)
- BORZÁSI–EMŐDI 1996 BORZÁSI Gy.–EMŐDI T., A szalárdi református templom. Kolozsvár 1996. (Erdélyi műemlékek 20)
- BOULTON 2000 BOULTON, D'A. J. D., The Knights of the Crown. The Monarchical Orders of Knighthood in Later Medieval Europe 1325-1520. Woodbridge 2000².
- BOZÓKY 1975 BOZÓKY E., „Hrabanus Maurus” címszó. In: Világirodalmi Lexikon 4. Főszerk. KIRÁLY I. Bp. 1975. 632-633.
- BOZÓKI 1998 BOZÓKI L., Néhány szó Ellésmonostor napvilágra került kőfaragványainak katalógusa és közzétani vizsgálata elé. MSz 1998/2. 39-52.
- BOZÓKI 2000 BOZÓKI L., Ellésmonostor faragott kőtöredékeinek stíluskapcsolatai. In: *Dél-Alföld* 2000. 233-240.
- BOZSÓKY 2000 BOZSÓKY P. G., Magyarok útja a pogányságból a kereszténységig. Szeged 2000.
- BÖCHER 1979 BÖCHER, O., Der Alte Judenfriedhof zu Worms. Köln-Neuss 1979⁴. (Rheinische Kunststätten 148)
- BÖNISCH 2007a BÖNISCH, E., Zwischen Spydeberg und Stradow. Schachbrettsteine von Skandinavien bis zur Niederlausitz. In: Kirchen des Mittelalters in Brandenburg und Berlin. Archäologie und Bauforschung. Petersberg 2007. 116-128.
- BÖNISCH 2007b BÖNISCH, E., Ein Limosiner Kruzifix aus der Holzkirche des 13. Jahrhunderts in Homo/Niederlausitz. In: Kirchen des Mittelalters in Brandenburg und Berlin. Archäologie und Bauforschung. Petersberg 2007. 156-183.
- BRACHMANN 2006 BRACHMANN, Ch., Memoria – Fama – Historia. Schlachtengedenken und Identitätsstiftung am lothringischen Hof (1477–1525) nach dem Sieg über Karl den Kühnen. Berlin 2006.
- BRACHMANN 2008 BRACHMANN, Ch., Tod und Bestattung Karls des Kühnen. In: *Karl der Kühne* 2008. 340-341.
- BRĂTULESCU 1938 BRĂTULESCU, V., Pietrele mormântale de la Museul din Folticeni. Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice XXXI (1938) 38-44.

- BROWN 1961 BROWN, A. M., The humanist portrait of Cosimo de' Medici, Pater Patriae. *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes* XXIV (1961) 186-221.
- BRUNŠMID 1912 BRUNŠMID, J., Kameni spomenici hrvatskoga narodnoga muzeja u Zagrebu dio II. Spomenici srednjega i novoga vijeka. *Vjesnik hrvatskoga arheološkoga društva* N. S. XII (1912), különlenyomat 1-69.
- BSzVM Budapest Székesfőváros Várostartörténeti Monográfiái
- BUBERL 1927 BUBERL, P., Die Denkmale des politischen Bezirkes Hallein. Wien—Augsburg—Köln 1927. (ÖKT XX)
- BUBRYÁK 2007 BUBRYÁK O., „E meditullio basilicae erutum”? Megjegyzések a Szent István-szarkofág provenienciájához. *AH* 35 (2007) 5-28.
- BUDAI 1804–1805. I–III BUDAI F., Magyar ország polgári históriájára való lexicon, a' XVI. század végéig I–III. Nagy-Váradonn, 1804–1805.
- Budai jogkönyv* 1959 Das Ofner Stadtrecht. Eine deutschsprachige Rechtssammlung des 15. Jahrhunderts aus Ungarn. Hrgb. v. MOLLAY, K. Bp. 1959.
- Budai jogkönyv* 2001 Buda város jogkönyve I–II. Közreadja: BLAZOVICH L.–SCHMIDT J. Szeged 2001.
- BUDAK 2000 BUDAK, N., Liturgical Memory in Croatia and Dalmatia around the Year 1000. *Hortus Artium Medievalium* 6 (2000) 135-142.
- Budapest* 1973. I–II Budapest története I–II. Főszerk. GEREVICH L. Bp. 1973. [1975²]
- BUGANOVÁ 2006 BUGANOVÁ, K., Nález kamenného križa v Košiciach. *PM* 2/2006. 68.
- BULOG 2007 BULOG, J., Prilog poznavanju kamiká Vrgorske krajine. *Starohrvatska prosvjeta* III. serija – svezak 34/2007. Split 2007. 389-420.
- BUNJES 1938 BUNJES, H. et al., Die kirchliche Denkmäler der Stadt Trier mit Ausnahme des Domes. Düsseldorf 1938. (Die Kunstdenkmäler der Rheinprovinz 13/III.)
- BUNYITAY 1884. III. BUNYITAY V., A váradi püspökség története III. Nagyvárad 1884.
- BUNYITAY 1887 BUNYITAY V., Szilágymegye középkori műemlékei. Bp. 1887. (Értekezések a Történelmi Tudományok Köréből XIII/VI)
- BUNYITAY 1893 BUNYITAY V., A gyulafehérvári székesegyház későbbi részei s egy magyar humanista. Bp. 1893.
- Burgenland* 1963 Allgemeine Landestopographie des Burgenlandes II/1-2. Eisenstadt 1963.
- Zs. BURGER 1959 Zs. BURGER A., Collegiumi kőfaragóműhelyek Aquincumban. *BpR* XIX (1959) 9-26.
- BURGYÁN 1972 BURGYÁN M., Magyarországi szívalakú sírjelek. *Ethnographia* LXXXIII (1972) 330-344.
- BUSCHHAUSEN 1978 BUSCHHAUSEN, H., Die süditalienische Bauplastik im Königreich Jerusalem von König Wilhelm II. bis Kaiser Friedrich II. Wien 1978.
- BUTTLAR 1999 BUTTLAR, A. von, Az angolkert. Bp. 1999. [eredeti kiadása: 1989]
- BUZÁS 1999c BUZÁS, G., Rekonstruktion des Grabdenkmals Bischof Wilhelms von Bergzabern aus der Marienkapelle / Bergzaberni Vilmos püspök síremlékének rekonstrukciója az Aranyos Mária kápolnából. In: *Bischofsburg Pécs* 1999. 92-98.
- BUZÁS 2001b BUZÁS G., Magyar építészet 2. Gótika és kora reneszánsz. Bp. 2001.
- BUZÁS 2003a BUZÁS G., Visegrád, Szent András-monostor. *MSz* XIII. 2. (2003/2) 196-197.
- BUZÁS 2003b BUZÁS G., A visegrádi királyi palota területén feltárt Anjou-kori kőfaragóműhely. In: BUZÁS G.–DEÁK Z.–BODÓ B., A visegrádi

- királyi palota Anjou-kori kőtára. Visegrád 2003. (Visegrád Régészeti Monográfiái 5.) 5-35.
- BUZÁS 2004a Baldachinos síremlék a székesfehérvári bazilikában. BUZÁS G., XIV. századi baldachinos síremlék az északi mellékhajóban. In: *Magyar királyi* 2004. 41-45.
- BUZÁS 2004c Püspöki síremlék a pécsi Aranyos Mária-kápolnában. BUZÁS G., Bergzaberni Vilmos püspök síremléke. In: *Magyar királyi* 2004. 109-117.
- BUZÁS 2004d BUZÁS G., Az esztergomi vár románkori és gótikus épületei. In: *Esztergomi kőtár* 2004. 7-44.
- BUZÁS 2004e Anjou-síremlékek a székesfehérvári bazilika déli oldalkápolnijában. BUZÁS G., A déli oldalkápolna rekonstrukciója. In: *Magyar királyi* 2004. 86-90.
- BUZÁS 2007 BUZÁS G., Visegrád egyik középkori templomának feltárása. *Mv LI* (2007) 43-54.
- BUZÁS 2008 BUZÁS G., A visegrádi királyi palota Mátyás korában. In: *Mátyás király* 2008a. 324-326.
- BUZÁS–LŐVEI 2001 BUZÁS G.–LŐVEI P., A visegrádi királyi palota északnyugati épülete és az utcai homlokzat zárt erkélye. Visegrád 2001. (Visegrád Régészeti Monográfiái 4.)
- BUZÁS–RÉTI–SZŐNYI 2001 BUZÁS G.–RÉTI M.–SZŐNYI E., Giovanni Dalmata Herkules-kútja a visegrádi királyi palotában. Szerk. ÉRI I. Budapest–Visegrád 2001.
- BÜCHSEL 2003 BÜCHSEL, M., Nur der Tyrann hat sein eigenes Gesicht. Königsbilder im 12. und 13. Jahrhundert in Frankreich und Deutschland. In: *Porträt* 2003. 123-140.
- BÜNZ 1993 BÜNZ, E., Der Kult des hl. Bernward von Hildesheim im Mittelalter und in der frühen Neuzeit. In: *Bernward* 1993. 1. 419-438.
- Byzantium* 1997 The Glory of Byzantium. Art and Culture of the Middle Byzantine Era A. D. 843–1261. (kiállítási katalógus) Ed. By EVANS, H. C. and WIXOM, W. D. New York 1997.
- CABELLO 1984 CABELLO, J.: Oroszlány–Majkpuszta, premontrei kolostor. *RF* 37 (1984) 121.
- CABELLO 1987 CABELLO, J. A., A tari Szent Mihály-templom építéstörténete. In: *Zsigmond* 1987. I. 283-296.
- CABELLO 1993 CABELLO, J., A tari Szent Mihály-templom kutatása. In: CABELLO, J. et al., A tari Szent Mihály-templom és udvarház. Bp. 1993. 9-72. (MF 22.)
- CABELLO–LÁSZLÓ–SIMON 2003 CABELLO, J.–LÁSZLÓ Cs.–SIMON Z., Martonyi, háromhegyi pálos templom- és kolostorrom. *MSz XIII. 2.* (2003/2) 85-87.
- ČAJKA 2003 ČAJKA, M., Počiatky stredovekej sakránej architektúry na Liptove (Súčasný stav výskuku). *Ars* 3/2003. 167-188.
- Canossa* 2006 Canossa 1077. Erschütterung der Welt. Geschichte, Kunst und Kultur am Anfang der Romanik. Hrsg. v. STIEGEMANN, C. und WEMHOFF, M. [Paderborn] München 2006. Band I. Essays, Band II. Katalog
- Canossa* 2008 Matilde e il tesoro dei Canossa – tra castelli, monasteri e città. A cura di CALZONA, A. (kiállítási katalógus, Reggio Emilia – Canossa, 2008–2009) Milano 2008.
- CANTERA–MILLÀS 1956 CANTERA, F.–MILLÀS, J. M., Las inscripciones hebraicas de España. Madrid 1956.

- CÁP–GOMBOŠ 2006 CÁP, L.,—GOMBOŠ, P., Survey of medieval wall paintings in the church of Turňa nad Bodvou. *PM* 55 (2006) Special issue in English, 61-65.
- CAPATINA 1976 CAPATINA, D., Cercetari arheologice la Halmagiu si Virfurile (jud. Arad). *Revista muzeelor si monumentelor. Monumente istorice si de arta* XLV (1976) Nr. 2. 78-80.
- ČAPLOVIČ–HANULIAK 1979 ČAPLOVIČ, D.—HANULIAK, M., Hroby pod náhrobnými kamenmi vo Svinici. *Historica Carpatica* X (1979). Košice 1980. 193-207.
- CARROLL 2006 CARROLL, M., *Spirits of the Dead. Roman Funerary Commemoration in Western Europe*. Oxford 2006. (Oxford Studies in Ancient Documents)
- CARTIANU 1970 CARTIANU, V., Crucea înscrisă în cerc în ornamentica celtică și Românească. *Studii și Cercetări de Istoria Artei. Seria Artă Plastică* 17 (1970) 289-296.
- Cataluña* 1999 *Cataluña en la época carolingia. Arte y cultura antes del románico (siglos IX y X)*. (kiállítási katalógus) Barcelona 1999.
- ČERNÁ-STUDNIČKOVÁ 1984 ČERNÁ-STUDNIČKOVÁ, M., A művészeti élet és kapcsolatai Pozsonyban, Zsigmond király uralkodásának idején. *AH* XII (1984) 29-49.
- CHAMONIKOLASOVÁ 2003 CHAMONIKOLASOVÁ, K., Recepcia diela Nicolausa Gerhaerta van Leyden na Slovensku v poslednej tretine 15. storočia. In: *Gotika* 2003. 373-382.
- CHEETHAM 1984 CHEETHAM, F., *English Medieval Alabasters*. Oxford 1984.
- CHIARELLI 1991 Pietre e marmi veronesi nell'architettura e nell'arte. In: *I marmi a Verona*. A cura di ROSSINI, F. 1991. 10-27.
- CIOFFARI 1997 CIOFFARI, G., *The Basilica of Saint Nicholas. A short historical artistic Guide*. Bari 1997.
- CIULISOVÁ 2006 CIULISOVÁ, I., Dreaming about the Past: The Story of Count Pálffy and Others. In: *The Nineteenth-Century Process of "Musealization" in Hungary and Europe*. Ed. by MAROSI, E. and KLANICZAY, G. in collaboration with GECSE, O. 2006. (Collegium Budapest Workshop Series No. 17) 181-195.
- Civitas Dei* 1987 *Civitas Dei. Von der Kaiserkirche bis zu den Ablaßthesen*. Hrsg. v. BERNDLER, G.—FLÜGEL, K.—WENDELBORN, G. Berlin 1987.
- CONANT 1978 CONANT, K. J., *Carolingian and Romanesque Architecture 800 to 1200*. Harmondsworth stb. 1978. [javított kiadás]
- CSÁKY 1998 CSÁKY K., Felsőszemeréd, a rovásírásos emlékhely. Komárom (Komárno) 1998. (Honismereti Kiskönyvtár 27.)
- CSÁKY 2008 CSÁKY K., Szakrális emlékeink nyomában I. H. n. 2008.
- CSÁNKI 1890 CSÁNKI D., Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában I. Bp. 1890.
- CSÁNKI 1894 CSÁNKI D., Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában II. Bp. 1894.
- CSÁNKI 1897 CSÁNKI D., Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában III. Bp. 1897.
- CSÁNYI—LUX 1939 CSÁNYI K.—LUX G., Építészhallgatóink középkori építészeti felvételei. Ráckeve. Görög kel. szerb templom. *Techn* XX (1939) 199-204, 232-235.
- CSÁNYI—LUX 1940 CSÁNYI K.—LUX G., A pelsőci református templom. *Techn* XXI (1940) 44-47.
- CSÁNYI—LUX 1941 CSÁNYI K.—LUX G., Nána vár romjai. *Techn* XXII (1941) 81-85.

CSÁNYI–LUX 1941b	CSÁNYI K.–LUX G., A Székesfehérvári Szent Anna Kápolna. Techn XXII (1941) 252-255.
CSATKAI 1956	CSATKAI E. et al., Sopron és környéke műemlékei. Bp. 1956 ² . (MMT II.)
CSATKAI–FREY 1932	CSATKAI, A.–FREY, D., Die Denkmale des politischen Bezirkes Eisenstadt und der freien Städte Eisenstadt und Rust. Baden bei Wien 1932. (ÖKT XXIV)
CSELENKÓ 2006	CSELENKÓ B., Szerzetesrendek az Árpád-kori Zala megyében. Zalaegerszeg 2006. (Zalai Kismonográfiák 9.)
CSEMEGI 1934	ifj. CSEMEGI J., Egy nyolcszázéves sír vagy: „Itt nyugszik: Rachel”. Tükör ... (1934) 26-27.
CSEMEGI 1941a	CSEMEGI J., Keszthely egykori ferences templomának építéstörténete. Dunántúli Szemle 8 (1941) 1-32.
CSEMEGI 1941b	CSEMEGI J., Középkori kőlámpások Sopron területén. SSz V (1941) 185-195.
CSEMEGI 1955	CSEMEGI J., A budavári főtemplom középkori építéstörténete. Bp. 1955.
CSEMEGI 1958	CSEMEGI J., Az aracsi kő. AÉ 85 (1958) 174-189.
CSENGEL 1991	CSENGEL P.: A majki premontrei prépostság feltárása. MSz 1991/2. 44-46.
CSERGHEŐ 1889	CSERGHEŐ G., Magyar sírkövek. Telegdy István sírköve. T 7 (1889) 34-36.
CSERGHEŐ–CSOMA 1887	CSERGHEŐ–CSOMA, Négy felsővidéki sírkő a XVI. századból. AÉ Ú. F. VII (1887) 332-335.
CSERGHEŐ–CSOMA 1890a	CSERGHEŐ, G. v.–CSOMA, J. v., Alte Grabdenkmäler aus Ungarn. Bp. 1890.
CSIPKÉS, <i>Katalógus A</i>	CSIPKÉS K., [A múzeumkertben elhelyezett síremlékek katalógusa] Kézirat, Soproni Múzeum, 1930-as évek
CSIPKÉS, <i>Katalógus B</i>	CSIPKÉS K., [A múzeum pincéjében elhelyezett síremlékek katalógusa] Kézirat, Soproni Múzeum, 1930-as évek
CSIPPÉK 1864	CSIPPÉK S., A nyitrai székesegyház. MS II (1864) 420-426.
CSOMA 1887a	CSOMA J., Magyar sírkövek. Gagy László sírköve. T 5 (1887) 117-120.
CSOMA 1887b	CSOMA J., Magyar sírkövek. I. Tornay János sírköve. II. Jurisics Ádám és Anna sírköve. III. Dobó István sírja. IV. Mariássy Kristina sírköve. T 5 (1887) 181-187.
CSOMA 1888a	CSOMA J., Magyar sírkövek. I. Zsegrai sírkő. II: Lardus Tádé sírköve. III. A Palóczyak sírköve. T 6 (1888) 123-126.
CSOMA 1888b	CSOMA J., Magyar sírkövek. I. Bebek György sírköve. II. Bebek László sírköve. T 6 (1888) 159-164.
CSOMA 1904	CSOMA J., Magyar nemzetségi címerek. In: KARÁCSONYI 1900–1901. III/2. Bp. 1904.
CSOMA 1915	CSOMA J., Lovagrendkeresztek a magyar heraldikában. T 33 (1915) 17-21.
CSOMA 1995	CSOMA 1904. reprintje. In: KARÁCSONYI 1995. 1145-1314.
CSOMA–CSERGHEŐ 1887a	CSOMA–CSERGHEŐ, Szürthei síremlék. AÉ Ú. F. VII (1887) 248-251.
CSOMA–CSERGHEŐ 1887b	CSOMA–CSERGHEŐ, Máriássy István sírköve. AÉ Ú. F. VII (1887) 425-427.
CSOMA–CSERGHEŐ 1888	CSOMA–CSERGHEŐ, A Perényiek középkori síremlékei. AÉ Ú. F. VIII (1888) 295-303.
CSOMA–CSERGHEŐ 1890a	CSOMA J.–CSERGHEŐ G., Szapolyay Imre sírköve. AÉ Ú. F. X (1890) 342-345.

- CSOMA—CSERGHEŐ 1890b CSOMA J.—CSERGHEŐ G., Csetneky István sírköve. AÉ Ú. F. X (1890) 136-140.
- CSOMA—CSERGHEŐ—CZOBOR 1888 CSOMA—CSERGHEŐ—CZOBOR B., Sirokay László sírköve. AÉ Ú. F. VIII (1888) 405-409.
- Csongrád 2000 Csongrád megye építészeti emlékei. Szerk. TÓTH F. Szeged 2000.
- CSUKOVITS 1998 CSUKOVITS E., Egy nagy utazás résztvevői (Zsigmond király római kísérete). In: *Borsa-tanulmányok* 1998. 11-35.
- CSUKOVITS 2002 CSUKOVITS E., „Ez földi hazát örök mennyei palotával elcserélni”. *Rubicon* XIII. 3. (2002) 23-24.
- CSUKOVITS 2003 CSUKOVITS E., Középkori magyar zarándokok. Bp. 2003.
- CSUKOVITS 2008 CSUKOVITS E., Közjegyzők a középkori Magyarországon. In: 700 éves a közjegyzőség Magyarországon. Szerk. ROKOLYA G. Bp. 2008. 54-73.
- CZEGLÉDY 1965 CZEGLÉDY I., Homokterenye – r. k. templom. Ásatási dokumentáció 1965 (KÖH Tervtár ltsz. 25 069)
- CZEGLÉDY 1986–1987 CZEGLÉDY I., A kurtyáni pálos kolostor. HOMÉ XXV–XXVI (1986–1987) 211-228.
- CZEGLÉDY—ÁGOSTHÁZY 1967 SZ. CZEGLÉDY I.—ÁGOSTHÁZY L., Berhida középkori temploma. VMMK 6 (1967) 217-237.
- CZEGLÉDY—KOPPÁNY 1969 CZEGLÉDY I.—KOPPÁNY T., A mátraverebélyi r.k. templom. MMv IV (1963–1966). Bp. 1969. 31-53.
- CZERNY 1982 CZERNY, W., Hans Valkenauer und die spätgotische Grabmalplastik in der Diözese Salzburg. Kéziratos disszertáció, Wien 1982.
- CZOBOR 1883b [CZOBOR B.], A nagyváradi ásatásról. EmL IV (1883) 328-334.
- CZOBOR 1883d [CZOBOR B.], Miklós mester sírköve 1300-ból. EmL IV (1883) 33-38.
- CZOBOR 1901b CZOBOR B., Egyházi emlékeink a XIV. századból. In: CZOBOR—SZALAY 1901a. I. 153-170.
- CZOBOR—SZALAY 1901a Magyarország történeti emlékei az 1896. évi ezredéves orsz. kiállításon I–II. Szerk. CZOBOR B., SZALAY I. Bp.—Bécs [1897–1901]
- DAHM 1996 DAHM, F., Das Grabmal Friedrichs des Streitbaren im Zisterzienserstift Heiligenkreuz. Wien 1996.
- DAHM 2000a DAHM, F., Überlegungen zum "ersten" Kenotaph Rudolphs IV. im Wiener Stephansdom. ÖZKD LIV (2000) 331-346.123-155.
- DAHM 2000b DAHM, F., Das „Neidhart-Grabmal” im Wiener Stephansdom. Untersuchungen zur Bau- und Restaurierungsgeschichte. In: *Neidhartrezeption* 2000.
- DAHM—KOLLER 1991 DAHM, F.—KOLLER, M., Die Wiener Spinnerin am Kreuz. Wien 1991. (Forschungen und Beiträge zur Wiener Stadtgeschichte 21)
- DANKÓ 1891 DANKÓ J., Rómer Gáspár pozsonyi kanonok síremléke. AÉ Ú.F. XI (1891) 340-345.
- DAP 1975 Documenta Artis Paulinorum 1. A magyar rendtartomány kolostorai A–M. Bp. 1975. (A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának Forráskiadványai X.)
- DAP 1976 Documenta Artis Paulinorum 2. A magyar rendtartomány kolostorai N–Sz. Bp. 1976. (A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának Forráskiadványai XIII.)
- DAP 1978 Documenta Artis Paulinorum 3. A magyar rendtartomány kolostorai T–Zs. Bp. 1978. (A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának Forráskiadványai XIV.)

- DÄUBLER-HAUSCHKE 2003 DÄUBLER-HAUSCHKE, C., Geburt und Memoria. Zum italienischen Bildtyp der *deschi da parto*. München—Berlin 2003.
- DÁVID 1974 DÁVID K., Az Árpád-kori Csanád vármegye művészeti topográfiája. Bp. 1974. (MF 7.)
- DÁVID 1981 DÁVID L., A középkori Udvarhelyszék művészeti emlékei. Bukarest 1981.
- DÁVID—LÓVEI 1982 DÁVID F.—LÓVEI P., Győr, Püspökvár. In: *I. Lajos* 1982. 218-219.
- DAX—ÉRI et al. 1972 DAX M.—ÉRI I.—MITHAY S.—PALÁGYI SZ.—TORMA I., Veszprém megye régészeti topográfiája. A pápai és zirci járás. Bp. 1972. (MRT 4.)
- DEÁK 1837—1838 Örök emlékül. Kehida, Csány, Barátság, Örvényes, Kustányi kápolna 's remete-lak multját illető iromány. Kehidai néhai Plébános DEÁK József kézírataiból szedegette TIBORCZ István csányi plébános (az 1837—1838. évekre vonatkozó kézirat: Zalaegerszeg, Zala Megyei Levéltár, 1879-es megyei monográfia adatgyűjtése; fénymásolata Vikár Tibor helytörténész jóvoltából a zalaegerszegi Göcseji Múzeumban)
- DEÁK 1879 DEÁK F., Magyar feliratu sírkövek a XVI. századból. AÉ XIII (1879) 358-359.
- DEANOVIĆ—ČORAK 1988 DEANOVIĆ, A.—ČORAK, Ž., Zagrebačka katedrale. Zagreb 1988.
- DEDEK 1924 Monumenta Ecclesiae Strigoniensis III. Ed. DEDEK, L. C. Strigoni 1924.
- DEÉR 1959 DEÉR, J., The Dynasty Porphyry Tombs of the Norman Period in Sicily. Cambridge (Mass.) 1959.
- DEHIO 1977 HAINISCH, E., neuarbeitet v. WOISETSCHLÄGER, K., Oberösterreich. Wien 1977⁶. (Die Kunstdenkmäler Österreichs — Dehio-Handbuch)
- DEHIO 1982 WOISETSCHLÄGER, K.—KRENN, P., Steiermark. Wien 1982. (Die Kunstdenkmäler Österreichs — Dehio-Handbuch)
- DEHIO 1984 CASPARY, H. et al., Rheinland-Pfalz / Saarland. 1984². (Georg DEHIO: Handbuch der Deutschen Kunstdenkmäler)
- Dějiny* 1984 *Dějiny českého výtvarného umění od počátku do konce středověku I/1-2*. Szerk. CHADRABA, R. Praha 1984.
- Dél-Alföld* 2000 A középkori Dél-Alföld és Szer. Szerk. KOLLÁR T. Szeged 2000.
- DELMÁR 1941 DELMÁR E., Középkori magyar emlékek Svájcban. Bp. 1941.
- DELONGA 1996 DELONGA, V., The Latin Epigraphic Monuments of Early Mediaeval Croatia. Split 1996.
- DELONGA 2001 DELONGA, V., Pismenost karolinškog doba i njeni hrvatski odjeci — latinska epigrafička baština u hrvatskim krajevima. In: DELONGA—JAKŠIĆ—JURKOVIĆ 2001. 54-87.
- DELONGA—JAKŠIĆ—JURKOVIĆ 2001 DELONGA, V.—JAKŠIĆ, N.—JURKOVIĆ, M., Arhitektura, skulptura i epigrafika karolinškog doba u Hrvatskoj. Split 2001.
- DEMÉNY 2004 DEMÉNY A., Stabilizotóp-geokémia. Magyar Kémiai Folyóirat 109—110 (2004) 192—198.
- DEMUS 1970 DEMUS, O., Romanesque Mural Painting. New York 1970.
- Denkmale* 2006 *Denkmale. Jüdische Friedhöfe in Wien, Niederösterreich und Burgenland*. [H. n.] 2006.
- D'ERCOLE 1997 D'ERCOLE, M. C., Il materiale lapideo del Castello di Barletta. Città di Barletta 1997.
- DERCSÉNYI 1941 DERCSÉNYI D., Nagy Lajos kora. Bp. [1941] (reprint: Bp. 1990)

- DERCSÉNYI 1943 DERCSÉNYI D., A székesfehérvári királyi bazilika. Bp. 1943. (MMűE II.1.)
- DERCSÉNYI 1958 Pest megye műemlékei I–II. Szerk. DERCSÉNYI D. Bp. 1958. (MMT V.)
- DERCSÉNYI 1965 DERCSÉNYI D., A régi magyar művészet periodizációs problémái. MÉ XIV (1965) 191–200.
- DERCSÉNYI 1973a DERCSÉNYI D., Románkori építészet Magyarországon. Bp. 1973. (angol, német kiadásban is, 1975.)
- DERCSÉNYI–VOIT 1969 Heves megye műemlékei I. Szerk. DERCSÉNYI D., VOIT P. Bp. 1969. (MMT VII.)
- DERCSÉNYI–VOIT 1972 Heves megye műemlékei II. Szerk. DERCSÉNYI D., VOIT P. Bp. 1972. (MMT VIII.)
- DERCSÉNYI–VOIT 1978 Heves megye műemlékei III. Szerk. DERCSÉNYI D., VOIT P. Bp. 1978. (MMT IX.)
- DERNSCHWAM 1984 DERNSCHWAM, H., Erdély – Besztercebánya – Törökországi útinapló. Közreadja: TARDY L. Bp. 1984.
- DERWEIN 1931 DERWEIN, H., Geschichte des Christlichen Friedhofs in Deutschland. Frankfurt am Main 1931.
- DESCHMANN 1990 DESCHMANN A., Kárpátalja műemlékei. Bp. 1990.
- DÉTSHY 1964a DÉTSHY M., Munkások és mesterek az egri vár építkezésein 1493 és 1596 között. Második közlemény. EMÉ II (1964) 151–180.
- DÉTSHY 1964b DÉTSHY M., Az egri várszékesegyház építéstörténetének okleveles adatai. MÉ XIII (1964) 1–19.
- DÉTSHY 1998 DÉTSHY M., Az utolsó Pálóci végrendelete. In: *Borsa-tanulmányok* 1998. 37–44.
- Deutsche Kunst* 1989 Geschichte der deutschen Kunst 1200–1350. Hrsg. v. MÖBIUS, F.–SCIURIE, H. Leipzig 1989.
- Deutscher Orden* 1990 800 Jahre Deutscher Orden. Ausstellung des Germanischen Nationalmuseums Nürnberg ... (kiállítási katalógus). München 1990.
- DI Die Deutschen Inschriften, hrsg. von den Akademien der Wissenschaften in (Berlin), Düsseldorf, Göttingen, Heidelberg, (Leipzig), Mainz, München und der Österreichischen Akademie der Wissenschaften in Wien. 1942-től
- Die Brabender* 2005 Die Brabender. Skulptur am Übergang vom Spätmittelalter zur Renaissance. Hrsg. v. ARNHOLD, H. (kiállítási katalógus) Münster 2005.
- Die Parler* 1978 Die Parler und der schöne Stil 1350–1400. Europäische Kunst unter den Luxemburgern. Hrsg. v. LEGNER, A. (kiállítási katalógus) 1978. 1–3.
- Die Ritter* 1990 Die Ritter. Burgenländische Landesausstellung 1990. Burg Güssing (kiállítási katalógus)
- Digesta* Digesta. Recognovit Theodorus MOMMSEN, retractavit Paulus KRUEGER (Corpus Iuris Civilis I). Berlin 1954. (a temetkezésekkel foglalkozó része: <http://www.thelatinlibrary.com/justinian/digest11.shtml>)
- DINNYÉS et al. 1993 DINNYÉS I.–KŐVÁRI K.–KVASSAY J.–MIKLÓS Zs.–TETTAMANTI S.–TORMA I., Pest megye régészeti topográfiája. A szobi és a váci járás. Bp. 1993. (MRT 9.)
- DINNYÉS 2007 DINNYÉS I., Tápiógyörgye–Ilike-part (Pest m.). Egy ház a temetőben. In: A tatárjáras (1241–42). (kiállítási katalógus) Szerk. RITOÓK Á., GARAM É. [Bp.] 2007. 50–52.

- DIÓS 1996 DIÓS I., „Durandus” címszó. In: Magyar Katolikus Lexikon II. Főszerk. DIÓS I. Bp. 1996. 738.
- DIÓS 1998 DIÓS I., „halottak napja” címszó. In: Magyar Katolikus Lexikon IV. Főszerk. DIÓS I. Bp. 1998. 549-551.
- DIÓS 2003 DIÓS I., „memoria” címszó. In: Magyar Katolikus Lexikon VIII. Főszerk. DIÓS I. Bp. 2003. 944.
- DIVALD 1903 DIVALD K., Budapest művészete a török hódoltság előtt. Bp. [1903] (Művészeti Könyvtár)
- DIVALD 1905 DIVALD K., Szepesvármegye művészeti emlékei I. Bp. 1905.
- DIVALD 1906 DIVALD K., Szepesvármegye művészeti emlékei II. Bp. 1906.
- DIVALD 1913 DIVALD K., A héthársi szent Márton-templom. MMÉEK XLVII (1913) 565-576, 581-594.
- DIVALD 1927 DIVALD K., Magyarország művészeti emlékei. Bp. 1927.
- DIVALD 1999b DIVALD K., Felső-Magyarország ingatlan és ingó műemlékeinek lajstroma. In: *Szentelek fuvarosa* 1999. 127-464.
- DIVÉKY 1910 DIVÉKY A., Magyarország szerepe a lengyel renaissance-ban. AÉ XXX (1910) 1-9.
- DJURIC 2004 DJURIC, B., V Saksanovem svetu / In Saxanus' Welt. Römische Gewinnung des weißen Pohorje-Marmors. In: Rimljani: steklo, glina, kamen = Die Römer: Glas, Ton, Stein. Szerk. LAZAR, I. (kiállítási katalógus) Celje—Maribor—Ptuj 2004. 147—203.
- DOBRUNA-SALIHU 2006 DOBRUNA-SALIHU, E., Prikaz ženskog pribora i oruđa na nadgrobnim spomenicima rimskog doba u Dardaniji. *Histria Antiqua* 14/2006. Pula 2006. 49-63.
- DORNYAY 1928 DORNYAY B., A Nógrád megyei Kisgerge renaissance pasztofóriuma. AÉ XLIII (1928) 237-241.
- DORNYAY—VIGYÁZÓ 1934 DORNYAY B.—VIGYÁZÓ J., Balaton és környéke részletes kalauza. Bp. 1934. (Részletes Magyar Utikalauzok 7.)
- DRAGONITS 1971 DRAGONITS T., Gótikus téglatemplom Egerváron. *Mv XV* (1971) 7-13.
- DRĂGUȚ 1979 DRĂGUȚ, V., *Arta gotică în România*. București 1979.
- DRAHOŠOVÁ—HLAVATÝ—MINĎÁŠ 1993 DRAHOŠOVÁ, V.—HLAVATÝ, J.—MINĎÁŠ, M., Výskum vo františkánskom kostole v Skalici. *Záhorie II* (1993) 5-6. sz., 26-28.
- DRESCHER 1978 DRESCHER, K., *Die Grabdenkmale in und um die Badener Kirchen*. Baden 1978.
- DRÖS 1996 DRÖS, H., *Die Inschriften des Landkreises Göppingen*. Wiesbaden 1996. (DI 41)
- DRÖS 2002 DRÖS, H., *Die Inschriften des ehemaligen Landkreises Mergentheim*. Wiesbaden 2002. (DI 54)
- DRÖS—FRITZ 1994 DRÖS, H.—FRITZ, G., *Die Inschriften des Rems-Murr-kreises*. Wiesbaden 1994. (DI 37)
- DRY é. n. DRY, M., *The Royal Ancient & Monastic Parish Church of St. Paul*. Jarrow é. n.
- DÜMMERLING 1941a DÜMMERLING Ö., A Ferencesrend középkori csúcsíves stílű építészetének emlékei Magyarországon, I-II. rész. *Techn XXII* (1941) 372-376, 386-393.
- DVOŘÁKOVÁ 2009 DVOŘÁKOVÁ, D., *A lovag és királya*. Stiborici Stibor és Luxemburgi Zsigmond. Pozsony 2009.

- DVOŘÁKOVÁ—KRÁSA—STEJSKAL 1978
DVOŘÁKOVÁ, V.—KRÁSA, J.—STEJSKAL, K., Stredoveká nástenná maľba na Slovensku. Praha-Bratislava 1978.
- ÉBER 1902a
ÉBER L., Hazai szobrászatunk emlékei. In: A Magyar Nemzeti Múzeum múltja és jelene. Bp. 1902. 143-147.
- ÉBER 1902b
ÉBER L., Apaffi György síremléke. AÉ U. F. XXII (1902) 97-113.
- ÉBER 1906a
É.L. [ÉBER L.], A domonkosrendiek budavári templomának maradványai. BpR IX (1906) 206-208.
- ÉBER 1906b
ÉBER L., A budai felhévizi Szentháromság templom maradványai. BpR IX (1906) 209-211.
- ÉBER 1913
ÉBER L., Schomberg György síremléke. MME III. Bp. 1913. 105-116.
- ÉBER 1915
ÉBER L., Egerváry Bereczk síremléke. AÉ XXXV (1915) 288-292.
- ECKARDT 1921
ECKARDT, A., *Niederbayern* V. Bezirksamt Vilsbiburg. München 1921.
- EDVI ILLÉS 1928
EDVI ILLÉS Gy., Az esztergomi főszékesegyház. Bp. 1928.
- EGGERER 1663
EGGERER, A., *Fragmen panis corvi procoeremitici seu reliquiae annalium eremi-coenobiticorum Ordinis Fratrum Eremitarum sancti Pauli Primi eremitaie*. Viennae. Austriae 1663.
- EHLERS 1997
EHLERS, J., Magdeburg — Rom — Aachen — Bamberg. Grablege des Königs und Herrschaftsverständnis in ottonischer Zeit. In: Otto III. — Heinrich II. Eine Wende? Hrsg. v. SCHNEIDMÜLLER, B.—WEINFURTER, S. Sigmaringen 1997. 47-76.
- EHLERS 2001
EHLERS, J., Sachsen und Angelsachsen im 10. Jahrhundert. In: *Otto der Grosse* 2001. 489-502.
- EHL—PAŘÍK—FIEDLER 1991
EHL, P.—PAŘÍK, A.—FIEDLER, J., *Alte Judenfriedhöfe Böhmens und Mährens*. Prag 1991.
- EHRENBERG 1893
EHRENBERG, H., *Firenzei János magyar- és lengyelországi művei*. AÉ Ú. F. XIII (1893) 250-255.
- ELBERN 1961
ELBERN, V. H., *Das Relief der Gekreuzigten in der Mellebaudis-Memorie zu Poitiers. Über eine vorkarolingische Nachbildung des Heiligen Grabes zu Jerusalem*. Jahrbuch der Berliner Museen 3 (1961) 148-189. [reprintje in: ELBERN, V. H., *Fructus operis* III. Ausgewählte kunsthistorische Schriften aus den Jahren 1961—2007. Hrsg. v. BRANDT, M. Regensburg 2008. 15-56.]
- ELBERN 2005
Liudger — Verehrter Heiliger. In: *Liudger* 2005. 149-155.
- ELIAN 1965
ELIAN, A. (red.)—BĂLAN, C.—CHIRCĂ, H.—DIACONESCU, O., *Inscriptile medievale ale Romaniei I. Orasul București* 1965.
- Emléklapok* 1876
Emléklapok melyeket a pannonhalmi Sz. Benedekrend a főmonostori székes egyháznak főmagasságú Simor János bíbornok, esztergomi érsek, Magyarország hercegprímása s. a. t. által 1876-dik évi augusztus hó 27-én történt negyedik fölszentelésének alkalmából a jelen és az utókornak nyujt. Pannonhalma 1876.
- EMÓDI 1996b
EMÓDI T., *A szilágycsehi református templom*. Kolozsvár 1996. (Erdélyi műemlékek 21)
- EMÓDI 1996c
EMÓDI T., *A Kusalyi Jakcsok származása és címeres emlékei*. T 69 (1996) 57-66.
- EMÓDI 1998
EMÓDI T., *A Telegdi család és a reneszánsz művészet néhány emléke a 16. századi Bihar és Bereg vármegyében*. MÉ XLVII (1998) 177-198.
- EMÓDI—LÁNGI 2003
EMÓDI T.—LÁNGI J., *Vadász (Vinători, Románia) református templom. Az épület és falképeinek kutatása*. MSz XIII. 2. (2003/2) 174-177.

- EMŐDI–VARGA 1999 EMŐDI J.–VARGA Á., Telegdi sírkövek, emléktáblák. A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve 1997–1998. Debrecen 1999. 245-272.
- ENDERLEIN 1997 ENDERLEIN, L., Die Grablege des Hauses Anjou in Unteritalien. Totenkult und Monumente 1266–1343. Worms am Rhein 1997. (Römische Studien der Bibliotheca Hertziana, Band 12)
- ENDRŐDI 1998 ENDRŐDI G., Fejezetek a „Galgóci Betlehem” történetéből. MÉ XLVII (1998) 1-37.
- ENDRŐDI 2003 ENDRŐDI, G., Niektoré aspekty sochárstva v Banskej Bystrici a okolí na prlome 15. a 16. storočia. In: *Gotika* 2003. 462-474.
- ENGEL 1981 ENGEL P., A honor. A magyarországi feudális birtokformák kérdéséhez. TSz 24 (1981) 1-19. [ENGEL 2003. 73-100.]
- ENGEL 1982 ENGEL P., Honor, vár, ispánság. Tanulmányok az Anjou-királyság kormányzati rendszeréről. Sz 116 (1982) 880-922. [ENGEL 2003. 101-161.]
- ENGEL 1987a ENGEL P., Temetkezések a középkori székesfehérvári bazilikában. Sz 121 (1987) 613-637.
- ENGEL 1987b ENGEL P., Zsigmond bárói: rövid életrajzok. In: *Zsigmond* 1987. I. 405-458.
- ENGEL 1987c ENGEL P., Zsigmond bárói. In: *Zsigmond* 1987. I. 114-129. [ENGEL 2003. 225-246.]
- ENGEL 1992 ENGEL P., Salgai Miklós. LK 63 (1992) 15-26. [ENGEL 2003. 409-425.]
- ENGEL 1996 ENGEL P., Magyarország világi archontológiája 1301–1457. I–II. Bp. 1996. (História Könyvtár: Kronológiák, adattárak 5.)
- ENGEL 1998 ENGEL P., A török-magyar háborúk első éve 1389-1392. Hadtörténelmi Közlemények 111 (1998) 561-577.
- ENGEL 2003 ENGEL P., Honor, vár, ispánság. Válogatott tanulmányok. Bp. 2003.
- ENGEL–LŐVEI 1991 ENGEL P.–LŐVEI P., A gercsei vörösmárvány használata Zágrábban és környékén a középkorban. Annales de la Galerie Nationale Hongroise — A Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve 1991. 47-51.
- ENGEL–LŐVEI 1992 ENGEL P.–LŐVEI P., Két töredékes sírkő a Margitszigetről. BpR XXIX (1992) 49-56.
- ENGEL–LŐVEI 1998 ENGEL P.–LŐVEI P., Sokpecsés oklevelek 1323-ból és 1328-ból. In: *Koppány-tanulmányok* 1998. 133-148.
- ENGEL–LŐVEI 2003 ENGEL P.–LŐVEI P., Ellyevölgyi János nádori ítélőmester (1526?) sírköve. BpR XXXVII (2003) 185-188.
- ENGEL–LŐVEI–VARGA 1981a ENGEL P.–LŐVEI P.–VARGA L., Gótikus sírkövek Máriavölgyről és Segesdről. MÉ XXX (1981) 140-144.
- ENGEL–LŐVEI–VARGA 1981b ENGEL P.–LŐVEI P.–VARGA L., A tornagörgői, egy bazini és egy ismeretlen helyről származó sírkőről. MÉ XXX (1981) 255-259.
- ENGEL–LŐVEI–VARGA 1983 ENGEL P.–LŐVEI P.–VARGA L., Zsigmond-kori bárói síremlékeinkről. AH XI (1983) 21-48.
- ENGEL–LŐVEI–VARGA 1984 ENGEL, P.–LŐVEI, P.–VARGA, L., Grabplatten von ungarischen Magnaten aus dem Zeitalter der Anjou-Könige und Sigismunds von Luxemburg. AHA XXX (1984) 33-63.
- ENGEL–LŐVEI–VARGA 1986 ENGEL P.–LŐVEI P.–VARGA L., Főnemesi sírkövek a Zsigmond kori Magyarországon. In: *Művelődéstörténeti* 1986. 203-233.
- English Industries* é.n. *English Medieval Industries. Craftsmen, Techniques, Products.* Ed. by BLAIR, J. and RAMSAY, N. London and Rio Grande é.n.

- ENTZ 1954 ENTZ G., Harina (Herina) románkori temploma. MÉ III (1954) 20-33.
- ENTZ 1958 ENTZ G., A gyulafehérvári székesegyház. Bp. 1958.
- ENTZ 1963a ENTZ G., A kerci (cirtai) cisztercita építóműhely. MÉ XII (1963) 121-147.
- ENTZ 1972 ENTZ, G., Neuere Beiträge zur spätgotischen Holzplastik im mittelalterlichen Ungarn. AHA XVIII (1972) 251-256.
- ENTZ 1974 ENTZ G., Gótikus építészet Magyarországon. [Bp. 1974.]
- ENTZ 1975 ENTZ, G., Die Wandmalereien der Westempore in Ják. In: Beiträge zur Kunstgeschichte und Denkmalpflege. Walter Frodl zum 65. Geburtstag gewidmet. Wien—Stuttgart [1975] 172-181.
- ENTZ 1976b ENTZ G., Magyarországi művészet 1470 és 1630 között. Operatív tanulmány a magyarországi művészettörténeti kézikönyv III. kötete számára. MÉ XXV (1976) 269-272.
- ENTZ 1976c ENTZ G., A gótikus építészet kutatásának problémái a források alapján. AH IV (1976) 21-26.
- ENTZ 1980 ENTZ G., Még egyszer a nyugati karzatokról. ÉÉT XII (1980) 133-141.
- ENTZ 1987 Szabolcs-Szatmár megye műemlékei II. (MMT XI.) Szerk. ENTZ G. Bp. 1987.
- ENTZ 1990 ENTZ G., A marosvásárhelyi református templom. In: Marosvásárhely és vártemploma. Szerk. MEDVIGY E. Bp. 1990. 35-47.
- ENTZ 1994 ENTZ G., Erdély építésze a 11–13. században. Bp. 1994.
- ENTZ 1996 ENTZ G., Erdély építésze a 14–16. században. Bp. 1996.
- ENTZ, *Lapidarium* ENTZ G., Kéziratos cédula-katalógus a kolozsvári kótár gyűjteményéről, KÖH Kézirattár
- ENTZ–SZAKÁL 1964 ENTZ, G.–SZAKÁL, E., La reconstitution de sarcophage du roi Étienne. AHA X (1964) 215-228.
- EÖTVÖS 1908 EÖTVÖS K., Utazás a Balaton körül. Bp. 1908⁵. I–II.
- ERDEI–TÓTH 1966 ERDEI F.–TÓTH S., Felsőörs. Prépostsági templom helyreállítása. [Bp.] 1966. (Helyreállított Műemlékeink 20.)
- ERDÉLYI 1913 ERDÉLYI GY., Veszprém város története a török idők alatt. Veszprém 1913.
- ERDÉLYI 1974 ERDÉLYI G., A római kőfaragás és kőszobrászat Magyarországon. Bp. 1974. (Apollo Könyvtár 5.)
- ERDÉLYI 1980 ERDÉLYI L., Régi zsidó temetők művészete. Bukarest 1980.
- ÉRDÚJHELYI 1899 ÉRDÚJHELYI M., A közjegyzőség és hiteles helyek története Magyarországon. Bp. 1899. [reprint: 2004]
- ÉRDY 1852 ÉRDY J., Hazai műrégiség a tizenötödik századból. Családi Lapok I (1852) 1. félév, 281-284.
- ÉRDY 1853 ÉRDY J., III. Béla király és nejének Székes-Fehérvárott talált síremléke. In: Kubinyi F.–Vahot I. szerk: Magyarország és Erdély képekben I. Pest 1853. 42-48.
- ÉRI 1961 ÉRI I., Beszámoló a nagyvázsonyi pálos-kolostor helyreállításáról. Mv V (1961) 1-15.
- ÉRI–GERŐNÉ et al. 1964 ÉRI I.–GERŐNÉ KRÁMER M.–SZENTLÉLEKY T., A dörgicsei középkori templomok. MMv II (1959–1960). Bp. 1964. 95-116.
- ÉRI–KELEMEN et al. 1969 ÉRI I.–KELEMEN M.–NÉMETH P.–TORMA I., Veszprém megye régészeti topográfiája. Veszprémi járás. Bp. 1969. (MRT 2.)
- ÉRI–KOPPÁNY 2001 ÉRI I.–KOPPÁNY T., Dörgicse. Látnivalók. [Bp.] 2001. (TKMK 711)
- ÉRI–SEDLMAYR 2004 ÉRI I.–SEDLMAYR J., Kinizsi Pál és Horváth Márk nagyvázsonyi síremlékeinek története és rajzi rekonstrukciója. Magyar Múzeumok 10 (2004) 3. sz. 11-17. + hátsó belső címlap

- ERLANDE-BRANDENBURG 1975
ERLANDE-BRANDENBURG, A., Le roi est mort. Etude sur les funéraires, le sépultures et les tombeaux des rois de France jusqu'à la fin du XIIIe siècle. Genève—Paris 1975.
- ÉRSZEGI 1971
ÉRSZEGI G., Fejér megyére vonatkozó oklevelek a székesfehérvári kereszties konvent magánlevéltárában, 1193—1542. Fejér megyei Történeti Évkönyv 5 (1971) 177-264.
- ÉRY 1979
ÉRY K., A taliándörögdi Szent András templom középkori temetkezéseinek embertani vizsgálata. VMMK 14 (1979) 215-244.
- ÉRY 2008
A székesfehérvári királyi bazilika embertani leletei 1848—2002. Szerk. ÉRY K. Bp. 2008. (Ecclesia Beatae Mariae Virginis Albaeregalis I.)
- ÉRY—KRALOVÁNSZKY 1976
K. ÉRY K.—KRALOVÁNSZKY A., Taliándörögdi — Szt. András templom. RF 29 (1976) 87-88.
- ERŐSS 2005
ERŐSS G., Adatok a geleji kopjaköves temető történetéhez. Kézirat, 2005. (KÖH, műemléki védelmi dokumentáció)
- ÉRSZEGI 2007
ÉRSZEGI G., A Tihanyi alapítólevél diplomatikai szempontból. In: *Tihanyi alapítólevél* 2007. 45-60.
- Esztergom* 1900
Esztergom vármegye. Bp. [1900] (MNV)
- Esztergomi kőtár* 2004
Az Esztergomi Vármúzeum kőtárának katalógusa. Szerk. BUZÁS G.-TOLNAI G. Esztergom 2004. (Az Esztergomi Vármúzeum Füzetei 2.)
- ETHEY—CSEMEGI 1943
ETHEY Gy.—Ifj. CSEMEGI J., A Stibor család építkezései. Adatok a felvidéki gótikus építészet történetéhez. MMÉEK 77 (1943), „Értekezések, Beszámolók a Műszaki és Gazdaságtudományok Köréből” melléklet, 3 (1943) I. füzet, 1-10.
- Etimológia* 1970
A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára. Főszerk. BENKŐ L. II. Bp. 1970.
- ETZOLD—KIRCHNER—KNOBLOCH 1980
ETZOLD, A.—KIRCHNER, P.—KNOBLOCH, H., Jüdische Friedhöfe in Berlin. Berlin [1980] (Denkmalpflege in der Deutschen Demokratischen Republik, Historische Friedhöfe in der Deutschen Demokratischen Republik, Heft 1)
- Europas Mitte* 2000a
Europas Mitte um 1000. Beiträge zur Geschichte, Kunst und Archäologie. Hrsg. von WIECZOREK, A. und HINZ, H.-M. Handbuch zur Ausstellung 1—2. Stuttgart 2000.
- Europas Mitte* 2000b
Europas Mitte um 1000. Hrsg. von WIECZOREK, A. und HINZ, H.-M. Katalog. Stuttgart 2000.
- FÁBIÁN 1864
FÁBIÁN J., Visk és Alsó-Szemeréd. MS II (1864) 510-511.
- FÁBIÁN 1865
FÁBIÁN J., A f. szemerédi templom felirata. MS III (1865) 150-152.
- FABINI 1996a
[FABINI, H.,] Die Kirchenburg in Heltau-Cisnadie. Hermannstadt 1996. (Baudenkmäler in Siebenbürgen Heft 7.)
- FABINI 1999
FABINI, H., Atlas der siebenbürgisch-sächsischen Kirchenburgen und Dorfkirchen II. Hermannstadt—Heidelberg 1999.
- FABINI 2002
FABINI, H., Atlas der siebenbürgisch-sächsischen Kirchenburgen und Dorfkirchen I. Hermannstadt—Heidelberg 2002 [3. kiadás]
- FABINI—FABINI 1985
FABINI, H.—FABINI, A., Kirchenburgen in Siebenbürgen. Leipzig 1985.
- FABRI 2005
FABRI, L., La morte di Arnolfo di Cambio e l'obituario di Santa Reparata: una questione sempre più aperta. In: *Arnolfo* 2005. 313-317. + 328-329. (2.26 kat. sz.)
- FAGGYAS 1988
FAGGYAS, I., Fejfás temetők a magyarországi Gömörben. Debrecen 1988. (Gömör Néprajza XII.)

- FAJT 2007 FAJT, J., Was ist höfisch an der Zipser Malerei der Corvinus-Zeit? In: *Artifex Doctus. Studia ofiarowane profesorowi Jerzemu Gadowskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin.* Kraków 2007. II. 159-172.
- FARBAKY 2002 FARBAKY P., Szatmári György, a mecénás. Bp. 2002. (MF 27.)
- FARBAKY 2008 FARBAKY P., Bevezetés. In: *Mátyás király* 2008a. 17-19.
- FARKA–SAUER 1996 FARKA, C.–SAUER, F., Die Archäologischen Grabungen in der Zisterzienserkirche von Marienberg. In: *Zisterzienser* 1996. 160-167.
- FARLATI 1775 FARLATI, D., *Illyrici sacri tomus quintus. Ecclesia Jadertina cum suffraganeis, et ecclesia Zagrabiensis.* Venetiis 1775.
- FAVREAU 1997 FAVREAU, R., *Épigraphie médiévale.* Brepols, Turnhout 1997. (L'atelier du médiéviste 5)
- FEDELES 2008 FEDELES T., Az Anjou királyok kora. In: *Pécsi Egyházmegye* 2008. 41-47.
- FEIL 1857 FEIL, J., Zur Baugeschichte der Kirche Maria am Gestade in Wien. *MZK* 2 (1857) 10-17, 29-35, 68-79.
- FEJÉR Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. Cura et studio Georgii FEJÉR. Tom. I–XI. Budae 1829–1844.
- Fejér megye* 2008 Magyarország műemlékjegyzéke. Fejér megye. Összeáll. D. MEZEY A. Szerk. BARDOLY I.–HARIS A. Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, Bp. 2008.
- FEJÉRPATAKY 1883 FEJÉRPATAKY L., A Chapy-czímer és a sárkány-rend. *T* 1 (1883) 116-119.
- FEKETEKUTY 1994 FEKETEKUTY L., Pálffy Pál nádor ősfája 1. *T* 67 (1994) 109-117.
- FEKEŽA–GAVRILOVIĆ–LŐVEI 2006 FEKEŽA, L.–GAVRILOVIĆ, M.–LŐVEI, P., Gótikus kőfaragványok és síremléktöredékek Bobvacról, a boszniai királyok székhelyéről + 5.12-15. kat sz. In: *Sigismundus* 2006. 448-451.
- FELD 1999 FELD I., Felsőregmec – Református templom [Bp.] 1999. (TKMK 610.)
- FELD–CABELLO 1980 FELD I.–CABELLO, J., A füzéri vár. Miskolc 1980. (Borsodi Kismonográfiák 11.)
- FELLNER 1909 T. FELLNER S., A Magyar Királyi Pénzügyminisztérium Palotája. Bp. 1909.
- FENYVESI 1986 FENYVESI L., A budai szandzsák görögkeleti központjainak görög diszpórája a 16. században. *Sz* 120 (1986) 123-162.
- FEUERNÉ 1964 FEUERNÉ TÓTH R., V. István király sírja a margitszigeti domonkos apácakolostor templomában. *BpR* XXI (1964) 115-131.
- FEUERNÉ 1971 FEUERNÉ TÓTH R., A margitszigeti domonkos kolostor. *BpR* XXII (1971) 245-269.
- FEUERNÉ 1977 FEUERNÉ TÓTH R., A magyar reneszánsz építészet európai helyzete. *Ars Hungarica* V (1977) 7-29.
- FIALA 1999 FIALA, A., Kamenné architektonické články a náhrobníky. In: *Gotické umenie z bratislavských zbierok.* Szerk. GLATZ, A. C.–JANOVIČKOVÁ, M. (kiállítási katalógus) Bratislava 1999. 65-68.
- FIEDLER 1991 FIEDLER, J., *Jewish Sights of Bohemia and Moravia.* Prague 1991.
- FIETZ 1943 FIETZ, H., *Die Kunstdenkmäler des Kantons Zürich II.* Basel 1943. (Die Kunstdenkmäler der Schweiz)
- FINÁLY 1884 FINÁLY H., A latin nyelv szótára. Bp. 1884.
- FINÁLY 1904 FINÁLY G., Római és pseudo-római nyomokról Kolozs vármegyében. *AÉ Ú. f.* XXIV (1904) 243-246.

- FIREA 2002–2003 FIREA, C., Artă și patronaj artistic în Transilvania medievală — polipticul din Sibiu. *Ars Transsilvaniae* XII–XIII (2002–2003) 123–138.
- FIREA 2004–2005 FIREA, C., *Altar sau retablu? O reconsiderare a problemicii polipticelor medievale din Transilvania (I)*. *Ars Transsilvaniae* XIV–XV (2004–2005) 121–142.
- FISCHINGER 1986 FISCHINGER, A., Grabdenkmäler der Könige aus der Dynastie der Jagiellonen im Dom auf dem Wawel in Krakau. In: *Jagiellonen* 1986. 137–146.
- FISKOVIĆ 1979 FISKOVIĆ, C., Engleski Spomenici i umjetuine u Dalmaciji. *Peristil* XXII (1979) 73–88.
- FISKOVIĆ 1999 FISKOVIĆ, I., *Damnatio Memoriae in the Medieval Sculpture of Southern Croatia*. In: *Memory & Oblivion* 1999. 753–757.
- FITZ 1957 FITZ J., Székesfehérvár. Bp. 1957.
- FODOR 1986 FODOR L., Rövid összefoglalás az almárvölgyi pálos kolostor feltárásáról. In: *Régészeti kutatások Északkelet-Magyarországon*. *HOMÉ* 24 (1986) 36–40.
- FODOR 1993 FODOR P., A török hódítók és a királýsírok. *História* 11 (1993) 3. sz., 11–12.
- FODOR 1994 FODOR L., A Felnémet-Almárvölgyi Mária Magdolna kolostor feltárásának eredményei. In: *Varia Paulina I. Pálos rendtörténeti tanulmányok*. Szerk.: SARBAK G. Csorna 1994. 165–170.
- FODOR 2001 FODOR L., Jelentés az egri vár területén feltárt román kori székesegyház déli kápolnájában lévő korai keresztelőegyház (rotunda) leletmentő régészeti kutatásáról. *MSz* (2001) 209–210.
- FODOR–SELMECZI 1985 Középkori régészetünk újabb eredményei és időszerű feladatai. Szerk. FODOR I., SELMECZI L. Bp. 1985.
- Fogalomtár* 1989 Magyar történelmi fogalomtár I–II. Szerk. BÁN P. Bp. 1989.
- FONSECA 2005 FONSECA, C. D., «Memoria» e «oblivio»: orizzonte concetuale e riflessione storiografica. In: *Memoria* 2005. 11–20.
- FORSTER 1900b FORSTER Gy., Árpádházi síremlékek. In: *Béla ...* 1900. 328–342.
- FORSTER 1905a FORSTER Gy., A budavári Halászbástya és a domokos-szerzetesek templomának romjai. *MME* I (1905) 148–156.
- FORSTER 1905c FORSTER Gy., A Hunyadiak síremlékei. *MME* I (1905) 60–67.
- FORSTER 1927 FORSTER GY., Koros és a Berényiek. Bp. 1927.
- FÖLDI–HAMZA 1996 FÖLDI A.–HAMZA G., *A római jog története és intéúciói*. Bp. 1996. [7. átdolgozott és bővített kiadás]
- Főpapi pecsétek* 1984 A középkori Magyarország főpapi pecsétjei a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának pecsétmásolatgyűjteménye alapján. Szerk. BODOR I. Bp. 1984.
- FRAKNÓI 1879 FRAKNÓI V., A szekszárdi apátság története. Bp. 1879.
- FRAKNÓI 1896 FRAKNÓI V., A Hunyadiak és a Jagellók kora (1440–1526). (= A magyar nemzet története 4. Szerk. SZILÁGYI S.) Bp. 1896.
- FRAKNÓI 1905 FRAKNÓI V., Mária nápolyi királyné, magyar királyleány síremléke Nápolyban. *AÉ* XXV (1905) 385–393.
- France Bayern* 2006 *France Bayern. Bayern und Frankreich: Wege und Begegnungen 1000 Jahre bayerisch-französische Beziehungen* (kiállítási katalógus). Paris–München 2006.
- France romane* 2005 *La France romane au temps des premiers Capétiens (987–1152)*. (kiállítási katalógus) Musée du Louvre, Paris 2005.

- FRANZIUS 1955 FRANZIUS, W., Das mittelalterliche Grabmal in Frankreich. Die Grabmalstypen im 12. und 13. Jahrhundert. Ihre Entstehung und Bedeutung. Diss. Tübingen 1955.
- FRANZONI 2008 FRANZONI, C., *Arcæ marmoreæ: Le antichità nel tempo di Matilde*. In: *Canossa* 2008. 84-95.
- Frauenkirche* 1986 Die Epithapien an der Frauenkirche zu München. Hrsg. v. der Messerschmitt Stiftung. München 1986
- Frauenklöster* 2005 Krone und Schleier. Kunst aus mittelalterlichen Frauenklöstern (kiállítási katalógus). Bonn–Essen 2005.
- FREY 1927 FREY, D., Die Denkmale des politischen Bezirkes Schärding. Wien 1927. (ÖKT XXI)
- FREY 1988 FREY, M., Das Steinmetzhandwerk in Nadasch/Mecseknádasd. In: Ungarndeutsches Handwerk. Hrsg. v. MANHERZ, K. Bp. 1988. 7-59.
- Friedrich II.* 2008 Kaiser Friedrich II. (1194–1250). Welt und Kultur des Mittelmeerraums (kiállítási katalógus). Hrsg. v. FANSA, M. und ERMETE, K. Mainz am Rhein 2008.
- FRÓDE 1900 FRÓDE V., Felső-Magyarország középkori épületeinek kőfaragó jelei. *MMÉEK XXXIV* (1900) 421-443.
- FUNK–JUNG 1974 FUNK, B.–JUNG, W., Das Mainzer Rathaus. Mainz 1974.
- FUXHOFFER 1803 FUXHOFFER, D., *Monasteriologia regni Hungariae I–II*. Wesprimii 1803.
- FUXHOFFER–CZINÁR 1858 FUXHOFFER, D.–CZINÁR, M., *Monasteriologiae regni Hungariae I*. Pestini 1858.
- FÜGEDI 1974 FÜGEDI E., A XV. századi magyar arisztokrácia mobilitása. *Történeti Statisztikai Közlemények*. Bp. 1974. [reprint jellegű új kiadása: Bp. 2004]
- FÜGEDI 1977 FÜGEDI E., Kapisztránói János csodái. *Sz 11* (1977) 847-898.
- FÜGEDI 1991 FÜGEDI E., *Sepelierung corpus eius in proprio monasterio – a nemzetségi monostor*. *Sz 125* (1991) 35-67.
- FÜGEDI 1999 FÜGEDI E., *Az Elefánthyak. A középkori nemes és klánja*. Bp. 1999.
- FÜLÖP 1984 FÜLÖP J., *Az ásványi anyagok története Magyarországon*. Bp. 1984.
- FÜLÖP–KOPPÁNY 2002 FÜLÖP A.–KOPPÁNY A., *A veszprémvölgyi apácakolostor régészeti kutatása (1998–2002)*. *MSz XII. 2.* (2002) 5-40.
- FÜLÖPP 2008 FÜLÖPP R., *A huszti református templom helyreállítása*. *Mv LII* (2008) 42-45.
- GABORIT-CHOPIN 1984 GABORIT-CHOPIN, D., *Die Kleinkunst*. In: BARRAL I ASTET, X. –AVRIL, F. – GABORIT-CHOPIN, D., *Romanische Kunst 2. Nord und Westeuropa 1060-1220*. München 1984. (Universum der Kunst) 261-337.
- GÁDOR 1988 GÁDOR J., *Az abaújtári vár kutatása*. Bölcsészdoktori disszertáció (kézirat), 1988.
- GALAVICS 1986 GALAVICS G., *Kössünk kardot az pogány ellen. Török háborúk és képzőművészet*. Bp. 1986.
- GALAVICS 1999 GALAVICS G., *Magyarországi angolkertek*. Bp. 1999.
- GALAVICS 2008 GALAVICS G., *Festők és metszetelőképek a késő reneszánsz Magyarországon*. In: *Mátyás öröksége* 2008. II. 55-85.
- GALAVICS–MAROSI–MIKÓ–WEHLI 2001 GALAVICS G.–MAROSI E.–MIKÓ Á.–WEHLI T., *Magyar művészet a kezdetektől 1800-ig*. [Bp.] 2001.
- Galeria* 2006 *Ročenka Slovenskej narodnej galérie v Bratislave – Galéria* 2004–2005. Bratislava 2006.

- GAMERITH 2008 GAMERITH, A., Krypta — Einer außergewöhnliche Abtgruft. In: Benediktinerstift Altenburg. Mitrtelalterlichen Kloster und barocker Kosmos. Hg. v. GROß, A.—TELESKO, W. Wien 2008. 123-127.
- GARDNER 1992 GARDNER, J., The Tomb and the Tiara. Curial Tomb Sculpture in Rome and Avignon in the Later Middle Ages. Oxford 1992.
- GARDNER 2003 GARDNER, J., Likeness and/or Representation in English and French Royal Portraits c. 1250—c. 1300. In: *Porträt* 2003. 141-151.
- GARDNER 2005 Arnolfo di Cambio e l'Europe. In: *Arnolfo* 2005. 55-67.
- GÁRDONYI 1936 GÁRDONYI A., Buda középkori helyrajza. TBpM IV (1936) 59-86.
- GARMS—ROMANINI 1990 Skulptur und Grabmal des Spätmittelalters in Rom und Italien. Akten des Kongresses «Scultura e monumento sepolcrale del tardo medioevo a Roma e in Italia» (Rom, 4.—6. Juli 1985). Hsgb. v. GARMS, J. und ROMANINI, A. M. Wien 1990. (Publikationen des Historischen Instituts beim Österreichischen Kulturinstitut in Rom, I/10)
- GARMS—WARD-PERKINS 1981 GARMS, J.—WARD-PERKINS, B., Einleitung. In: *Rom und Latium* 1981. 1-23.
- GEARY 1999 GEARY, P., Mémoire. In: LE GOFF, J.—SCHMITT, J.-C., Dictionnaire raisonné de l'Occident médiéval. H. n. 1999. 684-698.
- GEDAI 1965 GEDAI I., I. Endre király sírköve. AÉ 92 (1965) 49-51.
- GELEJI KATONA 1879 GELEJI KATONA I., Egyházi kánonok ... Kecskemét 1879.
- GENTHON 1948 Esztergom műemlékei I. Múzeumok, kincstár, könyvtár. Összeállította GENTHON I. Bp. 1948. (MMT I.)
- GENTHON 1951 GENTHON I., Magyarország műemlékei. Bp. 1951.
- GENTHON 1954 GENTHON I. et al., Nógrád megye műemlékei. Bp. 1954. (MMT III.)
- GENTHON—ZAKARIÁS 1961 ZAKARIÁS G. S., Budapest (GENTHON I., Magyarország művészeti emlékei 3.). Bp. 1961.
- GEPPERT 2006 GEPPERT, S., Die Harfe am Kreuz. Ein Aspekt der Christusdarstellung um 1500. In: *Galéria* 2006. 303-312.
- GERECZE 1897 GERICZE P., A somogyvári szent Egyed (Aegidius)-monostor-templom maradványai. AK XX (Ú. F. XVII.) 131-160.
- GERECZE 1898 GERICZE P., Szobrászati emlékek Magyarországon különös tekintettel az Ezredéves Történelmi Kiállítás szobrászati részére (különlenyomat MATLEKOVITS: "Magyarország az ezredik évben" című kiállítási főjelentés V. kötetéből). Bp. 1898.
- GERECZE 1899 GERICZE P., Falképek Nagy-Libercsén (Nógrádmegyében). AÉ Ú. F. XIX (1899) 305-310.
- GERECZE 1906 GERICZE P., A műemlékek helyrajzi jegyzéke és irodalma. MME II (1906)
- GERECZE 1907 GERICZE P. ism. SZŐNYI 1906-ot. AÉ XXVII (1907) 81-85.
- GEREVICH 1938a GEREVICH T., Magyarország románkori emlékei. Bp. 1938. (MMÚE I.)
- GEREVICH 1959 GEREVICH, L., Johannes Fiorentinus und die pannonische Renaissance. AHA VI (1959) 309-338.
- GEREVICH 1971 GEREVICH, L., The Art of Buda and Pest in the Middle Ages. Bp. 1971.
- GEREVICH 1973a GEREVICH L., Budapest művészete a későbbi középkorban a mohácsi vészig. In: *Budapest* 1973. II. 241-334.
- GEREVICH 1973b GEREVICH L., A gótika korszakának művészete. In: *Magyarországi művészet* 1973. 101-190.

- GEREVICH 1974 GEREVICH L. „A koragótika kezdetei Magyarországon” című akadémiai székfoglalója. A Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai és Történettudományok Osztályának Közleményei. XXIII (1974) 146-169.
- GEREVICH 1977 GEREVICH, L., Pilis Abbey a Cultural Center. AcAr XXIX (1977) 155-198.
- GEREVICH 1984 GEREVICH L., A pilisi ciszterci apátság. Szentendre 1984.
- GEREVICH 1985 GEREVICH, L., Ergebnisse der Ausgrabungen in der Zisterzienserabtei Pilis. AcAr XXXVII (1985) 111-152.
- GERŐ 1963 GERŐ Gy., A törökkori Király fürdő II. BpR XX (1963) 137-154.
- GERŐ 1964 GERŐ Gy., Adatok a budavári Szent Mihály-kápolna topográfiájához. BpR XXI (1964) 389-393.
- GERSZI 1960 GERSZI T., A magyar kórajzolás története a XIX. században. Bp. 1960.
- GERVERS-MOLNÁR 1983 GERVERS-MOLNÁR V., Sárospataki síremlékek. Bp. 1983. (MF 14.)
- GIDAL 1988 GIDAL, N. T., Die Juden in Deutschland von der Römerzeit bis zur Weimarer Republik. Gütersloh 1988.
- GLADIß 2008 GLADIß, A. v., Die Grabbeigaben der Konstanze von Aragon, der ersten Gattin Friedrichs II. Palermo, Tesoro della Cattedrale. In: *Friedrich II.* 2008. 355-357.
- GOGÁLTAN 1998–1999 GOGÁLTAN, A., The Architecture of the Church in Mălâncrav (Sibiu county). *Ars Transsilvaniae VIII–IX* (1998–1999) 124-143.
- GOGÁLTAN–SALLAY 2002 GOGÁLTAN, A.–SALLAY, D., The church of Mălâncrav and the Holy Blood chapel of Nicholas Apa. In: *Arhitectura religioasă medievală din Transilvania / Középkori egyházi építészet Erdélyben II.* Szerk. RUSU, A. A.–SZŐCS P. L. Satu Mare 2002. 181-210.
- GOLDNER 1985 GOLDNER, J., Frühe bayerische Adelsgeschlechter. *Freilassing* 1985. (Kleine Pannonia-Reihe 123)
- GOMBOS 1937–38 GOMBOS, F. A., *Catalogus fontium historiae Hungaricae I–III.* Bp. 1937–38.
- GOMBOSI 2008 GOMBOSI B., „Köpönyegem pedig az én irgalmasságom...”. Köpönyeges Mária ábrázolások a középkori Magyarországon. Szeged 2008. (*Devotio Hungarorum* 11.)
- GOMBOSI–LŐVEI 2007 GOMBOSI B.–LŐVEI P., Egy Johannes Aquila műhelyében készült donátor-ábrázolás azonosítása a mártonhelyi Szent Márton-plébániatemplomban. *MÉ* 56 (2007) 201-218.
- GOROVE 1828 GOROVE L., Eger Várossa történeteinek Bérekesztése. TGy 1828. IX. 3-28.
- GOSS 2006a GOSS, V. P., Military Orders between Sava and Drava Rivers – Sculpture. *Radovi Instituta za povijest umjetnosti* 30 (2006) 51-65.
- GOSS 2006b GOSS, V. P., Pre-Romanesque Architecture in Croatia. Zagreb 2006.
- GOSS 2007 GOSS, V. P., Stotinu kamenčica izgubljenoga raja. Romanička skulptura u muzejima i zbirkama između Save i Drave / A Hundred Stones from a Lost Paradise. *Romanesque Sculpture in Museums and Collections between the Sava and the Drava Rivers* (kiállítási katalógus). Arheološki muzej u Zagrebu 2007.
- Gotické umenie* 1995 Gotické umenie z košických zbierok. Szerk. GLATZ, A. (kiállítási katalógus) Košice 1995.
- Gotik* 2000 Gotik. Hrsg. v. BRUCHER, G. München–London–New York 2000. (*Geschichte der bildenden Kunst in Österreich* 2)
- Gotik Steiermark* 1978 Gotik in der Steiermark (kiállítási katalógus). Stift St. Lambrecht 1978.

- Gotik in Slowenien* 1995 Gotik in Slowenien (kiállítási katalógus). Hrsg. v. HÖFLER, J. Ljubljana 1995.
- Gotika* 2003 Gotika. Ed. BURAN, D. Bratislava 2003. (Dejiny slovenského výtvarného umenia)
- Gotika Summary* 2003 Summary. In: *Gotika* 2003. 869-879.
- GÖMBÖS 1993 GÖMBÖS T., A szerzetes és lovagrendek címerei és viseletei. [Bp.] 1993.
- GÖMÖRI HAVAS 1890 GÖMÖRI HAVAS S., Az ó-budai Fehéregyház. BpR II (1890) 3-50.
- GÖRICH 2000 GÖRICH, K., Kaiser Otto III. und Aachen. In: *Europas Mitte* 2000a. 2. 786-791.
- Göttweig* 1983 900 Jahre Stift Göttweig 1083-1983 (kiállítási katalógus). Stift Göttweig 1983.
- GRABAR 1958 GRABAR, A., Ampoules de Terre Sainte. Paris 1958.
- Grabmäler* 1997 Grabmäler der Luxemburger. Image und Memoria eines Kaiserhauses. Hrsg. v. SCHWARZ, M. V. Luxemburg 1997.
- Grabmäler* 2000 Grabmäler. Tendenzen der Forschung an Beispielen aus Mittelalter und Früher Neuzeit. Hrsg. v. MAIER, W.—SCHMID, W.—SCHWARZ, M. V. Berlin 2000.
- Grafen von Cilli* 1999 Die Grafen von Cilli. Ausstellungskatalog. Regionalmuseum Celje, 1999.
- GREGOROVIVUS 1911 GREGOROVIVUS F., Pápák síremlékei. A pápaság történetének határkövei. Bp. 1886.
- Grenzenlos* 2004 Grenzenlos. Geschichte der Menschen am Inn (kiállítási katalógus, Asbach — Passau — Reichersberg — Schärding). Regensburg 2004.
- GRIMM 1984 GRIMM, W-D., Zur Geologie der rote Jurakalksteine („Rotmarmor“) vom Typ der Knollenkalksteine (Adneter Knollenkalken bzw. Ammonitico-Rosso—Kalksteine) und der Hierlatzkalksteine im alpinen und mediterranen Raum. In: GRIMM—SNETHLAGE 1984. 7-26.
- GRIMM 1990 GRIMM, W-D., Bildatlas wichtiger Denkmalgesteine der Bundesrepublik Deutschland. München 1990. (Arbeitshefte des Bayerischen Landesamtes für Denkmalpflege 50.)
- GRIMM—SNETHLAGE 1984 GRIMM, W-D.—SNETHLAGE, R., Adneter Rotmarmor — Vorkommen und Konservierung. München 1984. (Arbeitshefte des Bayerischen Landesamtes für Denkmalpflege 25)
- GROSS 1925 GROSS, J., Die Gräber in der Kronstädter Stadtpfarrkirche. Jahrbuch des Burzenländer Sächsischen Museums 1. Kronstadt 1925. 132-154.
- GROßSCHMIDT 2000 GROßSCHMIDT, K., Die Skeletreste des Minnesängers Neidhart von Reuental und dessen Epigonen Neithart Fuchs. Eine Identifizierung. In: *Neidhartrezeption* 2000. 156-170.
- GRÖBER 1926 GRÖBER, K., *Niederbayern* XV. Bezirksamt Viechtach. München 1926.
- GUDELJ 2005 GUDELJ, Lj., Ruševine crkve svetog Ivana u Uzdolju kod Knina. Starohrvatska prosvjeta III. serija — svezak 32/2005. Split 2005. 53-75.
- GUSBETH 1886 GUSBETH, Ch., Die Grabdenksteine in der Westhalle der evang. Stadtpfarrkirche in Kronstadt (Sonderabdruck der wissenschaftlichen Beilage der Programms des evang. Gymnasiums A.B. zu Kronstadt und der damit verbundenen Lehranstalten am Schlusse des Schuljahres 1885/6.). Kronstadt 1886.
- GUTH 1988 GUTH, N., Synagoge und Juden in Basel. Basel-Zürich 1988.
- GUTHEIL 1979 GUTHEIL J., Az Árpád-kori Veszprém. Veszprém 1979.

- GUZSIK 2003 GUZSIK T., A pálos rend építészete a középkori Magyarországon. Bp. 2003.
- GÜNDISCH–STREITFELD 1976 GÜNDISCH, G.–STREITFELD, Th., Die Grabsteine der Mühlbacher evangelischen Stadtpfarrkirche. In: Studien zur siebenbürgischen Kunstgeschichte. Bukarest 1976. 81-95.
- GYÁRFÁS 1911 [GYÁRFÁS T.], A síremlékekről. Batthyáneum I (1911) 85-88.
- GYÖNGYÖSI 1983 GYÖNGYÖSI G., Arcok a magyar középkorból (Magyar Ritkaságok). Bp. 1983.
- GYÖRFFY 1977 GYÖRFFY Gy., István király és műve. Bp. 1977.
- GYÖRFFY 1987. I. GYÖRFFY Gy., Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza I. Bp. 1987³.
- GYÖRFFY 1987. II. GYÖRFFY Gy., Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza II. Bp. 1987.
- GYÖRFFY 1987. III. GYÖRFFY Gy., Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza III. Bp. 1987.
- GYÖRFFY 1998 GYÖRFFY Gy., Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza IV. Bp. 1998.
- GYULAI 2005 GYULAI É., Heraldika. In: *MAMŰL IV.* 2005. 101-114.
- H. GYÜRKY 1963 H. GYÜRKY, K., Die St. Georg-Kapelle in der Burg von Veszprém. Bericht über die Ausgrabungen im Jahre 1957 und ihre mittelalterlichen Ergebnisse. *AcAr XV* (1963) 341-408.
- H. GYÜRKY 1971a H. GYÜRKY K., Adatok a budai Szent Péter külváros topográfiájához. *BpR XXII* (1971) 223-243.
- H. GYÜRKY 1976b H. GYÜRKY K., Az egykori budai domonkos kolostor. Bp. 1976. (Műemlékeink)
- H. GYÜRKY 1977 [H. GYÜRKY K.], Jegyzék a Domonkos szerzetesrend Szent Miklósról elnevezett budai kolostorának és templomának középkori kőfaragványairól ... 1977. Kézirat, KÖH Tervtár 16673.
- H. GYÜRKY 1981 H. GYÜRKY, K., Das mittelalterliche Dominikanerkloster in Buda. Bp. 1981.
- H. GYÜRKY 1984a H. GYÜRKY K., Feliratos sírkő 1289-es évszámmal a budai domonkos kolostorból. *BpR XXVI* (1984) 247-252.
- HAAS 1970/71 HAAS, W., Stiftergrab und Heiligengrab. *Jahrbuch der bayerischen Denkmalpflege* 28 (1970/71) 115-151.
- HABICHT 1917 HABICHT, V. C., Die mittelalterliche Plastik Hildesheims. Strassburg 1917.
- HABOVŠTIAK 1968 HABOVŠTIAK, A., Archeologický výskum v Kostolnoch pod Tribečom. *MoTu 2.* Bratislava 1968. 43-77.
- HABOVŠTIAK 1985 HABOVŠTIAK, A., Stredoveká dedina na Slovensku. Bratislava 1985. (Slovenské Národné Múzeum - Archeologický Ústav, Fontes VII)
- Habsburg Mária* 2005 Habsburg Mária, Mohács özvegye. A királyné és udvara 1521–1531 (kiállítási katalógus). Szerk. RÉTHELYI O., F. ROMHÁNYI B., SPEKNER E. és VÉGH A. Budapesti Történeti Múzeum, Bp. 2005.
- Habsburger* 1979 Die Zeit der frühen Habsburger. Dome und Klöster 1279–1379 (kiállítási katalógus). Wiener Neustadt 1979.
- HAHNL 1982 HAHNL, A., Kult und Legende: Maximus, Amandus und Vitalis – die Heiligen von St. Peter. In: *St. Peter* 1982. 32-36.
- HAHN 2005 HAHN, S., Elemente des Kreuzes. Das Kreuz Christi. In: *Kreuz* 2005. 136-141.

- HAIDER 1983 HAIDER, S., Epitaph Kaiser Friedrichs III. in der Linzer Stadtpfarrkirche. In: Tausend Jahre Oberösterreich. Das Werden eines Landes (kiállítási katalógus). Wels 1983. 2. 170-171. (Kat.-Nr. 8.24)
- Hajdú-Bihar* 1980 Hajdú-Bihar megye temetőművészete. Főszerk. SZŐLLŐSI Gy. Debrecen 1980.
- HAJMÁSI—ZSÁMBÉKY—KISS 2002 P. HAJMÁSI E.—ZSÁMBÉKY M.—KISS G., Szombathely, Boldogságos-(Szűz Mária)-templom — Vártemplom. In: *LAHU* 6. 2002. 375-394.
- HAJÓS 1972 HAJÓS, G., Ein unbekanntes Hieronymus-Relief aus der Burg Liechtenstein in Niederösterreich. *ÖZKD* XXVI (1972) 32-44.
- HÁLA 1995 HÁLA J., Az erdélyi gömbkövekről. In: *Uő.*, Ásványok, kőzetek, hagyományok. Történeti és néprajzi dolgozatok. Bp. 1995. (Életmód és Tradíció 7.) 246-260.
- Haláljelek* 1990 Haláljelek. Liget 1990.
- HALM 1911 HALM, P. M., Hans Valkenauer und die Salzburger Marmorplastik. *Kunst und Kunsthandwerk* 14 (1911) 145-193.
- HALM 1927—1928 HALM, P. M., Studien zur süddeutschen Plastik I—III. Augsburg 1927—1928.
- HALMOS 2007 HALMOS B., A gyulafehérvári Lázói-kápolna boltozatának feltárása. In: *Arhitektura religioasă medievală din Transilvania / Középkori egyházi építészet Erdélyben IV.* Szerk. SZÓCS, P. L. és RUSU, A. A. Satu Mare 2007.
- HAMPEL 1869 HAMPEL József jegyzőkönyvei, VI (1869) — OSzK, Duod. Hung.54/6.
- HAMPEL 1897 HAMPEL J., A régibb középkor (IV—X. század) emlékei Magyarhonban II. Bp. 1897.
- HAMPEL 1906 H. J. [HAMPEL J.], A Nemzeti Múzeum régiségtárának gyarapodása az 1905. évben. *AÉ U. F.* XXVI (1906) 76-86.
- HANKÓ 1987 HANKÓ I., A magyar királýsírok sorsa. Bp. 1987.
- HANULIAK 1977 HANULIAK, M., Problematika hrobov pod náhrobnými kameňmi v 11.—14. storočí na Slovensku. *Archeologia historica* 3 (1977) 67-74.
- HANULIAK 1979 HANULIAK, M., Hroby pod náhrobnými kameňmi v 11.—14. storočí. *Slovenská archeológia* XXVII (1979) 167-186.
- HARASZTI 2004 HARASZTI Gy., Ernuszt. In: *MAMŰL II.* 2004. 396.
- HARASZTI 2005 HARASZTI Gy., Az „igazi” Fortunatus. *Történelmi Szemle* XLVII (2005) 221-239.
- HARSHAV 2006 HARSHAV, B., Marc Chagall and the Lost Jewish World. New York 2006.
- HAVASI 2003 HAVASI K., „1200 körüli” faragványcsoport töredékei a középkori egri székesegyházból. *EMÉ* XXXIX (2003) 113-188.
- HAVASI 2006 HAVASI K., Reneszánsz márványdombormű töredékei az egri várból. *MÉ* 55 (2006) 95-117.
- HAVLICE 1995 HAVLICE, I., Kamenné architektonické články a náhrobníky. In: *Gotické umenie* 1995. 103-131.
- HAVLICE 2001 HAVLICE, I., Príspevok k súpisu náhrobných kameňov na východnom Slovensku. *Historica Carpatica* 31-32 (2001) 191-218.
- HÁZI 1921—1943 HÁZI J., Sopron szabad királyi város története. Sopron 1921—1943.
- HÁZI 1939 HÁZI J., Sopron középkori egyháztörténete. Sopron 1939. (Győregyházmegye Múltjából IV/1.)
- HÁZI 1961 HÁZI J., A soproni ferences templom jótevője. *SSz* XV (1961) 308.

- Héderváry* 1909–1922 I–II A Héderváry család oklevéltára. Közlik br. RADVÁNSZKY B. és ZÁVODSZKY L. I–II. Bp. 1909–1922.
- Heinrich II.* 2002 Kaiser Heinrich II. 1002–1024. Hrsg. v. KIRMEIER, J., SCHNEIDMÜLLER, B., WEINFURTER, S. und BROCKHOFF, E. Katalog zur Bayerischen Landesausstellung 2002 Bamberg. Augsburg 2002. (Veröffentlichungen zur Bayerischen Geschichte und Kultur 44/2002)
- HEINZ–ROTHBRUST–SCHMID 2004 HEINZ, S.–ROTHBRUST, B.–SCHMID, W., Die Grabdenkmäler der Erzbischöfe von Trier, Köln und Mainz. Trier 2004.
- HÉJJ 1976 HÉJJ Cs., Harminc év régészeti kutatásai Nógrád megyében (1945–1975). Nógrád Megyei Múzeumok Évkönyve 2 (1976) 245-261.
- HEKLER 1932 HEKLER A., Művészettörténeti séták, II. Székesfehérvár 1932. In: HEKLER A., Művészet és világnézet 1916-1940. Bp. 1943. 36-46.
- HEKLER 1934 HEKLER A., A magyar művészet története. Bp. 1934.
- HELISCHER 1988 HELISCHWE J.: Esztergom vármegye statisztikai, történeti és helyrajzi leírása (1827). Esztergom Évlapjai – Annales Strigonienses 1988.
- HELTAI 1789 HELTAI G.: Magyar Krónika. [Kolozsvár 1574] Nagy-Győr 1789.
- HENDERSON 1972 HENDERSON, G., Early Medieval. Harmondsworth–Baltimore–Ringwood 1972. (Style and Civilization)
- HENGERER 2005 HENGERER, M., Einleitung. Perspektiven auf die Bestattungskultur europäischer Oberschichten. In: *Macht und Memoria* 2005. 1-16.
- HENSZLMANN 1846 HENSZLMANN I., Kassa városának ó német stílusú templomai. Pest 1846.
- HENSZLMANN 1864 HENSZLMANN I., A székes-fehérvári ásatások eredménye. Pest 1864.
- HENSZLMANN 1870 HENSZLMANN I., Pécsnek középkori régiségei II. A pécsi székesegyháznak domborművei. Pest 1870. (MHA I/II.)
- HENSZLMANN 1871a HENSZLMANN, E., Ältere Grabsteine von Bischöfen in der Katedrale zu Fünfkirchen. MZK XVI (1871) 11-16.
- HENSZLMANN 1871b HENSZLMANN I., Archaeologiai kirándulás Csanádra. AK VIII (Ú. F. VI.) (1871) 1-49.
- HENSZLMANN 1873 HENSZLMANN, E., Die Grabungen des Erzbischofs von Kalocsa Dr Ludwig Haynald. Leipzig 1873.
- HENSZLMANN 1875/76 HENSZLMANN I., A bécsi 1873. évi világ-tárlatnak magyarországi kedvelőinek régészeti osztálya. Bp. 1875/76. (MHA II/II.)
- HENSZLMANN 1876 HENSZLMANN I., Magyarország ó-keresztény, román és átmeneti stílusú műemlékeinek rövid ismertetése. Bp. 1876.
- HENSZLMANN 1878 HENSZLMANN I., Lócsének régiségei. Bp. 1878. (MHA III/II.)
- HENSZLMANN 1880a HENSZLMANN I., Magyarország csúcs-íves stílusú műemlékei II. Győr, Soprony, Pozsony, Sz.–György, Bazin, Modor és Nagy-Szombat. Bp. 1880.
- HEREPEI 1988 HEREPEI J., A házsongárdi temető régi sírkövei. Adatok Kolozsvár művelődéstörténetéhez. Bp. 1988.
- HEREPEI 2001 HEREPEI J., A kalotaszegi templomok, cintermek és temetők régi sírkövei. Kolozsvár 2001.
- HERKLOTZ 1985 HERKLOTZ, I., «Sepulcra» e «Monumenta» del Medioevo. Roma 1985.
- HERMANN 1982 HERMANN, F., St. Peter und das Salzburger Domkapitel. In: St. Peter in Salzburg. Das älteste Kloster im deutschen Sprachraum (kiállítási katalógus). Salzburg 1982. 70-75.

- HERRGOTT 1772 HERRGOTT, M., Taphographia Principum Austriae. St. Blasien 1772.
HINZ 1996 HINZ, B., Das Grabdenkmal Rudolfs von Schwaben. Monument der Propaganda und Paradigma der Gattung. Frankfurt am Main 1996.(Kunststück)
- HLOBIL 1974 HLOBIL, I., Zur Renaissance in Tovačov während der Aera Ctibors Tovačovský von Cimburk. Umění XXII (1974) 509-519.
- HOEFELMAYR-STRAUBE 1954 HOEFELMAYR-STRAUBE, I., Ják und die normannische Ornamentik in Ungarn. Eine stilkritische Untersuchung der Bauten von Ják, Lébény, Esztergom und Buda (1190–1260). Diss. der Universität Zürich, Schloß Birkeneck bei Freising 1954.
- HOFFMANN 1928 HOFFMANN E., Mátyás király pajzsa Párizsban. Turul 42 (1928) 68-70.
- HOKKYNÉ 1983 HOKKYNÉ SALLAY M., Középkori hónapkép-ciklus a cserkúti r.k. templomban. ÉÉT XV (1983) 229-235.
- HOLBEIN 1977 Hans HOLBEIN der Jüngere, Bilder des Todes. Leipzig 1977¹⁰. (Insel-Bücherei Nr. 221)
- HOBLČÍK 1986 HOBLČÍK, S., Pozsonyi koronázási ünnepségek 1563–1830. Bp. 1986.
- HOLZE-THIER 2005 HOLZE-THIER, C., Die Gräber des frühen und hohen Mittelalters auf dem Domherrenfriedhof zu Münster. In: *Liudger* 2005. 211-226.
- HOMOLKA 1972 HOMOLKA, J., Gotická plastika na Slovensku. Bratislava 1972.
- HOPPÁL 1987 HOPPÁL M., Magyar fejfák és keleti sírjelek (Jegyzetek a párhuzamok kérédeséhez). In: *Mauzóleum – halálírodalom – „A halállal való foglalkozás”*. Szerk. ADAMIK L.–JELENCZKI I.–SÜKÖSD M. [Bp.] 1987. 260-289.
- HORLER 1955 HORLER M. et al., Budapest műemlékei I. Bp. 1955. (MMT IV.)
- HORLER 1983 HORLER M., Ioannes Fiorentinus Forgách-síremléke. ÉÉT XV (1983) 237-259.
- HORLER 1987 HORLER M., A Bakócz-kápolna az esztergomi főszékesegyházban. Bp. 1987.
- HORLER 1993b HORLER M., A Bakócz-kápolna megmentése – egyház és műemlékvédelem a 18–19. század fordulóján. MSz 1993/1. 95-104.
- Horler-tanulmányok* 1993 Horler Miklós hetvenedik születésnapjára – tanulmányok. Szerk. LŐVEI P. Bp. 1993. (Művészettörténet – Műemlékvédelem IV.)
- HORNUNG 1966 HORNUNG, H. H., Die Inschriften Niederösterreichs 1. Die Inschriften der politischen Bezirke Amstetten und Scheibbs. Graz-Wien-Köln 1966. (DI 10/3/1.)
- HORVAT 1962 HORVAT, A., Rudine u Požeškoj kotlini – ključni problem romanike u Slavoniji. Peristil 5 (1962) 11-27.
- HORVAT 1972 HORVAT, A., Über das Eindringen der italienischen Renaissance aus der pannonischen Region nach Nordkroatien. In: *Actes du XXIIe congrés international d'histoire de l'art*, Budapest 1969. Bp. 1972. I. 631-634.
- HORVAT 1975 HORVAT, A., Između gotike i baroka. Umjetnost kontinentalnog dijela Hrvatske od oko 1500. do oko 1700. Zagreb 1975.
- HORVAT 1979 HORVAT, A., Über die Steinskulptur der Arpadenzeit in Kontinentalkroatien. IkmÉ XVII (1979) 173-183.
- HORVAT 1980 HORVAT, A., Sažeti uvid u terenski rad A. Schneidera. Peristil XXIII (1980) 47-56.

- HORVAT 1982 HORVAT, Z., Gotička arhitektura pavlinskog samostana u Lepoglavi. In: Graditeljsko nasljeđe (Lepoglava III) = KAJ časopis za kulturu V/82. Zagreb 1982. 3-35.
- HORVAT 1996 HORVAT, Z., Heraldčki štitovi gotičke arhitekture kontinentalne Hrvatske. Zagreb 1996.
- HORVÁTH 1932a HORVÁTH H., A Fővárosi Múzeum Kőemléktárának leíró lajstroma. Bp. 1932.
- HORVÁTH 1932b HORVÁTH H., A középkori Pest-Budának helyszínen maradt emlékei. MM VIII (1932) 288-311, 345-378.
- HORVÁTH 1932c HORVÁTH H., A Székesfővárosi Múzeum középkori lapidáriuma a Halászbástyán. MM VIII (1932) 89-128, 149-165.
- HORVÁTH 1932d HORVÁTH H., Buda a középkorban (HORVÁTH 1932b és 1932c különlenyomata)
- HORVÁTH 1935 HORVÁTH H., Budai kőfaragók és kőfaragójelek. Bp. 1935. (BSzVM 6.)
- HORVÁTH 1937 HORVÁTH H., Zsigmond király és kora. Bp. 1937. (BSzVM 8.)
- HORVÁTH 1938 HORVÁTH H., Budapest művészeti emlékei. Bp. 1938. (MMűE II.)
- HORVÁTH 1941 HORVÁTH H., Középkori budai fejek. Bp. 1941.
- HORVÁTH 1944a HORVÁTH H., Árpádházi Szent Margit síremléke és egyéb tanulmányok (BSzVM 15.). Bp. 1944.
- HORVÁTH 1944b HORVÁTH H., Árpádházi Szent Margit síremléke. In: HORVÁTH 1944a. 5-33.
- HORVÁTH 1944c HORVÁTH H., Budai művészsírkövek a 14. században. In: HORVÁTH 1944a. 110-118.
- HORVÁTH 1972 HORVÁTH J., Középkori irodalmunk székesfehérvári vonatkozásai. In: Székesfehérvár évszázadai 2. Középkor. Szerk. KRALOVÁNSZKY A. Székesfehérvár 1972. 123-142.
- HORVÁTH 1980a HORVÁTH I., IV. Béla király sírja nyomában. DT XVII (1980) 1. szám, 88-89.
- HORVÁTH 1980b HORVÁTH A., Kalocsa – Székesegyház. [Bp.] 1980. (TKMK 59.)
- HORVÁTH 1997 HORVÁTH A., A pannóniai ókeresztény sírfeliratok néhány tanulsága. Sz 131 (1997) 105-118.
- HORVÁTH 2001 HORVÁTH I., Esztergom, Víziváros – Berényi Zs. u. 18. In: Régészeti kutatások Magyarországon 1998. Bp. 2001. 145.
- HORVÁTH 2003 HORVÁTH F., Szeged, Várkert. In: Régészeti kutatások Magyarországon 2001. Bp. 2003. 218.
- HORVÁTH 2007a HORVÁTH H., Gróf Pálffy János műgyűjteménye. Bp. 2007. (MF 29)
- HORVÁTH 2007b HORVÁTH A., „Tenplum Domini” – a tereskei pasztofórium és a magyarországi reneszánsz pasztofóriumok. In: Báthory Miklós váci püspök (1474–1506) emlékezete. Szerkesztette: HORVÁTH A. Vác 2007. 191-235.
- HORVÁTH–HUSZÁR 1955–56 HORVÁTH T. A.–HUSZÁR L., Kamaragrófok a középkorban. Numizmatikai Közlöny LIV–LV (1955–56) 21-33.
- HORVÁTH–KELEMEN–TORMA 1979 HORVÁTH I.–H.KELEMEN M.–TORMA I., Komárom megye régészeti topográfiája. Esztergom és a dorogi járás. Bp. 1979. (MRT 5.)
- HORVÁTH–VUKOV 1986 HORVÁTH I.–VUKOV K., Vitéz János esztergomi palotája. Tudományos Füzetek 2–3. Komárom Megyei Múzeumi Szervezet 1986.

- HOŠŠO 1983 HOŠŠO, J., Začiatky stredovekého osídlenia Liptova v archeologických nálezoch. Zborník FiF UK XXXIV (1983) 41-59.
- HOŠŠO 1987 HOŠŠO, J., Archeologický výskum sakrálnych stavieb v Liptovskej Mare v Liptovskej Sielnici. MoTu 12. Bratislava 1987. 61-90.
- HÖRSCH 2006 HÖRSCH, M., Der Aufstieg des Hauses Luxemburg – Vielfalt der Anfänge künstlerischer Repräsentation. In: *Karl IV.* 2006. 25-75.
- HUCKER 2008 HUCKER, B. U., Der Weltherrschaftsgedanke bei Kaiser Friedrich II. In: *Friedrich II.* 2008. 93-103.
- HUDÁK–NAGY 2005 HUDÁK K.–NAGY L., Megfestett mennyország. Barangolás a pécsi ókeresztény temetőben. Pécs 2005. (Örökségi füzetek 4)
- HUIZINGA 1976 HUIZINGA, J., A középkor alkonya. Az élet, a gondolkodás és a művészet formái Franciaországban és Németalföldön a XIV. és XV. században. [Bp.] 1976. [eredeti holland kiadása: 1919]
- HULA 1970 HULA, F., Mittelalterliche Kultmale. Die Totenleuchten Europas; Karner, Schalenstein und Friedhofsoculus. Wien 1970.
- HURTADO 2006 HURTADO, L. W., The Staurogram in Early Christian Manuscripts: the Earliest Visual Reference to the Crucified Jesus? In: *New Testament Manuscripts: Their Text and Their World.* Ed. KRAUS, T. J. and NICKLAS, T. Leiden 2006. (Texts and Editions for New Testament Study, 2.) 207-226.
- HUSZÁR 1958 HUSZÁR L., A budai pénzverés története a középkorban. Bp. 1958.
- Huszka 2006 Huszka József, a rajzoló gyűjtő. Szerk. FEJŐS Z. (kiállítási katalógus) Néprajzi Múzeum, Bp. 2006.
- HÜMPFNER 1964 HÜMPFNER T., A zirci apátsági templom ásatása (1912–13). VMMK 2 (1964) 119-140.
- HÜPPI 1968 HÜPPI, A., Kunst und Kult der Grabstätten. Olten 1968.
- Ikono-graphie 1-8. 1968–1976* Lexikon der christlichen Ikono-graphie 1-4. Hrsg. v. KIRSCHBAUM, E. Rom–Freiburg–Basel–Wien 1968, 1970, 1971, 1972. 5-8. Begründet v. KIRSCHBAUM, E., hrsg. v. BRAUNFELS, W. Rom–Freiburg–Basel–Wien 1973, 1974, 1974, 1976.
- ILA 1927 ILA B., A Szentgyörgyi és Bazini grófok birtokainak története. T 41 (1927) 36-71.
- Illésházy 1878* K. A., Illésházy Mátyás végrendelete. TT 1878. 655-657.
- Imreh-emlékkönyv 1999* Emlékkönyv Imreh István nyolcvanadik születésnapjára. Szerk. KISS A., KOVÁCS KISS Gy., POZSONY F. Kolozsvár 1999.
- IORGA 1931 IORGA, N., Pietrele de mormânt ale sașilor din Baia. Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice XXIV (1931) 1-6.
- IPOLYI 1859a IPOLYI A., Magyar műemlékek I. Csallóköz műemlékei. Pest 1859. (Kny. az AK-ból)
- IPOLYI 1863a IPOLYI A., A középkori szobrászat Magyarországon. A M. Tudom. Akademia XXI. ünnepélyes köz ülésében jan. XVII. MDCCCLXIII. előadta Ipolyi Arnold, M. Ak. r. tag. A M. Tud. Akademia Évkönyvei X. kötetének XIII. darabja. Pest 1863.
- IPOLYI 1874a IPOLYI A., Besztercebánya városa műveltség-történeti vázlata VII. Sz VIII (1874) 671-708.
- IPOLYI 1878a IPOLYI A., A besztercebányai egyházi műemlékek története és helyreállítása. Bp. 1878. [reprintje: Pozsony/Bratislava 2005.]
- IPOLYI 1878b IPOLYI, A., Geschichte und Restauration der kirchlichen Kunstdenkmale in Neusohl. Bp. 1878.
- IPOLYI 1997 IPOLYI A., Tanulmányok a középkori magyar művészetről. [Bp.] 1997.

- ÍRÁSNÉ MELIS IRÁSNÉ MELIS K., Régészeti kutatások a budapesti középkori Csót faluban II. ComArHung 2004. 173-222.
- IRSCH 1931 IRSCH, N., Der Dom zu Trier. Düsseldorf 1931. (Die Kunstdenkmäler der Rheinprovinz 13/I.)
- IVANČAN–SZABO 1929 IVANČAN, Lj.–SZABO, Gj., Spomenkamen kanonika Vukoslavića – Nagrobna ploča Blaža od Moravča (1495). Narodna Starina VIII (1929) 105-107.
- IVANČEVIĆ–CEVC–HORVAT 1984 IVANČEVIĆ, R.–CEVC, E.–HORVAT, A., Gotika u Sloveniji i Hrvatskoj. Beograd–Zagreb–Mostar 1984.
- IVÁNYI 1904 IVÁNYI B., Egy 1526 előtti ismeretlen kéziratos formuláskönyv. Első közlemény. TT 1904. 481-538.
- IVČEVIĆ 2006 IVČEVIĆ, Uporabni predmeti prikazani na nadgrobnim spomenicima iz Salone. Histria Antiqua 14/2006. Pula 2006. 133-150.
- JÄGGI 1998 JÄGGI, C., San Salvatore in Spoleto. Studien zur spätantiken und frühmittelalterlichen Architektur Italiens. Wiesbaden 1998.
- JÄGGI 1999 JÄGGI, C., Graffiti as a Medium for Memoria in the Early and High Middle Ages. In: *Memory & Oblivion* 1999. 745-751.
- Jagiellonen 1986 Polen im Zeitalter der Jagiellonen 1386–1572. (kiállítási katalógus) Schallaburg 1986.
- JAKAB 1870a JAKAB E., Kolozsvár története 1. Budán 1870.
- JAKAB 1870b [JAKAB E.,] Kolozsvár történetének világosító rajzai. Buda 1870.
- JAKÓ 1999 JAKÓ Zs., A Farnasi Veres család (Az 1467. évi erdélyi lázadás kutatásához). In: *Imreh- emlékkönyv* 1999. 211-231.
- JAKOSICS, *Collectae* Collectae a P. Joseph JAKOSICS. 37. kötet: Antiquitates. Magyar Ferences Levéltár, Budapest (régi jelzet: J.2.16.; mai szám: 37.)
- JAKOSICS, *Manuscriptum* Manuscriptum pris JAGOSJCS a Buda, N.8. Magyar Ferences Levéltár, Budapest (régi jelzet: J.2.34.; mai szám: 25.)
- JAKŠIĆ 2001 JAKŠIĆ, N., Klesarstvo u službi evangelizacije. In: DELONGA–JAKŠIĆ–JURKOVIĆ 2001. 32-53.
- JAKŠIĆ 2004 JAKŠIĆ, N., Pre-Romanesque sarcophagi in early medieval Dalmatia. Hortus Artium Medievalium 10 (2004) 7-14.
- JAKUBIK 1961 JAKUBIK A., A mátraverebélyi templom. MÉ X (1961) 167-174.
- JANKOVICH 1818 J*** [JANKOVICH M.], Zápolya Imre', és István' Hamvai. TGy 1818. IX. 3-10.
- JANKOVICH 1827 J* [JANKOVICH M.], Budai Várban talált régi gazdag sírboltról, és benne hihetőleg helyezettett Katalin királyné, Podiebrad' leánya' teteméről. TGy 1827. II. 42-61.
- Jankovich 2002 Jankovich Miklós (1772–1846) gyűjteményei. Szerk. MIKÓ Á. (kiállítási katalógus) Bp. 2002.
- Janus Pannonius 1975 Janus Pannonius (tanulmányok). Szerk. KARDOS T., V. KOVÁCS S. Bp. 1975.
- Jan van Eyck 2005 KETELSEN, T.–NEIDHART, U., Das Geheimnis des Jan van Eyck. Die frühen niederländischen Zeichnungen und Gemälde in Dresden (kiállítási katalógus). München–Berlin 2005.
- JARZEWICZ–KARŁOWSKA-KAMZOWA–TRELIŃSKA 1997 JARZEWICZ, J.–KARŁOWSKA-KAMZOWA, A.–TRELIŃSKA, B., Gotyckie spizowe płyty nagrobne w Polsce. Poznań 1997.
- JÁSZAY 1990 JÁSZAY, G., Gotische Skulpturen 1300–1450. Münster 1990. (Bildhefte des Westfälischen Landesmuseums für Kunst und Kulturgeschichte Nr. 29)

- JÉKELY 1998 JÉKELY, Zs., The Garai Tomb Slab at the Augustinian Church of Siklós. *AHA XL* (1998) 125-143.
- JÉKELY 2003 JÉKELY, Zs., Art and Patronage in Medieval Hungary — The Frescoes of the Augustinian Church at Siklós. PhD dissertation at the Yale University, New Haven 2003. (sokszorosított kézirat: UMI Dissertation Services, Ann Arbor, Michigan)
- JÉKELY 2006 JÉKELY Zs., A Zsigmond-kori magyar arisztokrácia művészeti reprezentációja. In: *Sigismundus* 2006. 298-310.
- JÉKELY, Lackfi JÉKELY Zs., A Lackfi-család pálos temploma Csáktornya mellett. In: *Építészet a középkori Dél-Magyarországon — tanulmányok*. Főszerk. KOLLÁR T. (megjelenés alatt)
- JÉKELY–KISS 2008 JÉKELY Zs.–KISS L., Középkori falképek Erdélyben. Értékmentés a Teleki László Alapítvány támogatásával. Szerk. KOLLÁR T. Bp. 2008.
- JENEI 2007 JENEI, D., Gothic Mural Painting in Transylvania. București 2007.
- JEREMIĆ 2006 JEREMIĆ, M., The Relationship between the Urban Physical Structures of Medieval Mitrovica and Roman Sirmium. *Hortus Artium Medievalium* 12 (2006) 137-161.
- Jews in Yugoslavia* 1989 *Jews in Yugoslavia*. Muzejski prostor, Zagreb 1989.
- JEŻEWSKA 1991 JEŻEWSKA, M., Nagrobek księcia Henryka IV Probusa. Wrocław 1991.
- Johannes Aquila* 1989 *Johannes Aquila und die Wandmalerei des 14. Jahrhunderts*. Tagungsbeiträge und Dokumente aus den Sammlungen des Landesdenkmalamts/Budapest. Szerk. MAROSI E. Bp. 1989.
- JOVANOVICH 1930 JOVANOVICH, V., Mittelalterliche Grabsteine in der Eisenstädter Pfarrkirche. In: *Die Stadtpfarrkirche in Eisenstadt*. Sonderheft der „Mitteilungen“ des burgenländischen Heimat- und Naturschutzvereines. Szerk. GANGL, M. Eisenstadt 1930.
- JUHÁSZ 1935 JUHÁSZ J., Adatok a fehérvári bazilikai sírok történetéhez. *SzSz V* (1935) 49-55.
- JUHÁSZ 1966 JUHÁSZ L., A Képes Krónika szövegkritikájához. *Filológiai Közölny XII* (1966) 23-52.
- JUHÁSZ 2000 JUHÁSZ I., A Csolt nemzetség monostora. In: *Dél-Alföld* 2000. 281-303.
- JURKOWLANIEC 1981 JURKOWLANIEC, T., Nagrobki przedromańskie i romańskie w polsce. *Rocznik Historii Sztuki XII* (1981) 15-41.
- KACZMAREK 1991 KACZMAREK, R., Stowarzyszenie „obroży psa gończego”. Z dziejów świeckich zakonów rycerskich na średniowiecznym Śląsku. Poznań 1991. 13-23. (Sprawozdania Widziału Nauk o Sztuce Nr 108)
- KACZMAREK–WITKOWSKI 1993 KACZMAREK, R.–WITKOWSKI, J., Mauzoleum Świętej Jadwigi w Trzebnicy. Wrocław 1993.
- KÁDÁR 1987 KÁDÁR Z., Bizánci művészet. [Bp.] 1987.
- KAHSNITZ 1993 KAHSNITZ, R., Bischofs Bernwards Grab. In: *Bernward* 1993. 1. 383-396.
- KÁKOSSY 1979 KÁKOSSY L., Ré fiai. Az ókori Egyiptom története és kultúrája. [Bp.] 1979.
- KALINOWSKI 1986 KALINOWSKI, L., Die Sigismundkapelle im Waweldom zu Krakau. In: *Jagiellonen* 1986. 131-136.
- KAMMEL 2007 *Verborgene Schönheit*. Spätgotische Schätze aus der Klarakirche in Nürnberg. Bearb. v. KAMMEL, F. M. (kiállítási katalógus) Germanisches Nationalmuseum, Nürnberg 2007.

- KARÁCSON 1911 KARÁCSON I., Királyaink síremlékeinek pusztulása. Sz XLV (1911) 365-366.
- KARÁCSONYI 1900–1901 KARÁCSONYI J., A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig I–III. Bp. 1900–1901.
- KARÁCSONYI 1923 KARÁCSONYI J., Szt. Ferencz rendjének története Magyarországon 1711-ig I. Bp. 1923.
- KARÁCSONYI 1924 KARÁCSONYI J., Szt. Ferencz rendjének története Magyarországon 1711-ig II. Bp. 1924.
- KARAMAN 1950 KARAMAN, Lj., O umjetnosti srednjeg vijeka u Hrvatskoj i Slavoniji 2. Historijski zbornik III (1950) 125-174.
- KARCZAG 2007 KARCZAG Á., Az elfeledett királyné templomában. Várak Kastélyok Templomok III. 6. (2007. december) 32-35.
- Karl IV. 2006 Karl IV. Kaiser von Gottes Gnaden. Kunst und Repräsentation ds Hauses Lusemburg 1310-1437. Hrsg. v. FJT, J. (kiállítási katalógus, Prága) München–Berlin 2006.
- Karl der Kühne 2008 Karl der Kühne (1433–1477). Kunst, Krieg und Hofkultur (kiállítási katalógus). Hrsg. v. MARTI, S., BORCHERT, T.-H. und KECK, G. Historisches Museum Bern – Bruggemuseum & Groeningemuseum Brügge, Stuttgart 2008.
- KARŁOWSKA-KAMZOWA 1973 KARŁOWSKA-KAMZOWA, A., Wrocławskie drzeworyty Konrada Baumgartena. Roczniki Sztuki Śląskiej IX. Wrocław 1973. 7-16.
- KÁROLY 1747 KÁROLY, L., Speculum Jauriensis Ecclesiae. Győr 1747.
- KÁROLY 1898 KÁROLY J., Fejér vármegye története II. Székesfehérvár 1898.
- KÁRPÁTI 1998a KÁRPÁTI G., Janus Pannonius feltételezett sírhelye? In: Janus Pannonius és a humanista irodalmi hagyomány. Szerk. JANKOVITS L.–KECSKEMÉTI G. Pécs 1998. 41-49.
- KÁRPÁTI 1998b KÁRPÁTI G., Hová temették Janus Pannoniust? Fél évezredes rejtély. Pécsi Szemle I (1998. tavasz-nyár) 21-27.
- KÁRPÁTI–SZEKÉR 1994 KÁRPÁTI G.–SZEKÉR Gy., A pécsi ferences és domonkos kolostorok kutatása. In: *Koldulórendi* 1994. 235-256.
- KARRENBOCK 2004 KARRENBOCK, R., Der spätgotische Kalvarienberg der St. Felizitatskirche in Lüdinghausen. Denkmalpflege in Westfalen-Lippe 10 (2004) 47-52.
- KARRENBROCK 2005 KARRENBROCK, R., Einflüsse und Wechselwirkungen – die westfälische Steinskulptur der Zeit zwischen 1470 und 1560 und die Brabender. In: *Die Brabender* 2005. 75-101.
- Katolikus templomok 1991 DERCSÉNYI B.–HEGYI G.–MAROSI E.–TÖRÖK J., Katolikus templomok Magyarországon. Bp. 1991.
- KATONA 1790 KATONA, S., Historia critica regum Hungariae stirpis mixtae. Tom. II. Ord. IX. Budae 1790.
- KAUFMAN 1895a KAUFMAN D., Magyarország legrégebb zsidó temetője. AÉ XV (1895) 219-223.
- KAUFMANN 1895b KAUFMANN, D., Die jüdischen Friedhöfe Ofens. Monatschrift für Geschichte und Wissenschaft des Judenthums XXXIX (1895) 305-309.
- KAZAKIEWICZOWA 1984 KAZAKIEWICZOWA, H., Rzeźba XVI wieku w Polsce. Warszawa 1984.
- KAZARECZKI 2003–2004 KAZARECZKI N., A gótikus és a reneszánsz stílus együttélése Nógrád- és Borsod megye templomépítészetében. A Nógrád Megyei Múzeumok Évkönyve XXVII–XXVIII (2003–2004) 135-157.

- KĘBŁOWSKI 1969 KĘBŁOWSKI, J., Nagrobki gotyckie na Śląsku. Poznań 1969. (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Widział filozoficzno-historyczny, Seria historia sztuki 2)
- KELEMEN 1945 KELEMEN L., A nyárádremetei fészület. Erdélyi Múzeum 1945. 61-66.
- KEMÉNY 1904 KEMÉNY L., Szepesvármegyei templomokról. AÉ XXIV (1904) 341-343.
- KEMÉNY 1927 KEMÉNY L., A Szent Mihály tornya. Híradó 1927.VI.5., 7.
- KEMP 1975 KEMP, W., Material der bildenden Kunst. Zu einem ungelösten Problem der Kunstwissenschaft. Prisma, Gesamthochschule Kassel 9. Dezember 1975. 25–34.
- KENCZLER 1908 KENCZLER H., Andrea Ferrucci Bakács-oltára Esztergomban. AÉ (1908) 289-305.
- Képes Krónika* 1959 Képes Krónika. Kálti Márk krónikája a magyarok tetteiről. Bp. 1959. (Monumenta Hungarica III)
- Képes Krónika* 1964 DERCSÉNYI D.-CSAPODINÉ GÁRDONYI K.-MEZEY L.-GERÉB L., Képes Krónika (hasonmás kiadás). Bp. 1964. I-II.
- KERCSELICH KERCSELICH DE CORBAVIA, B. A., Historiarum cathedralis ecclesiae Zagradiensis. Zagrabiae [1770]
- Keresztény művészet* 1986 A keresztény művészet lexikona. Szerk. SEIBERT, J. [Bp.] 1986.
- KERNY 1987 KERNY T., Szent László-kultusz a Zsigmond-korban. In: *Zsigmond* 1987. I. 353-363.
- KERNY 1989 KERNY T., Királyi temetkezések a váradi székesegyházban. In: *Váradi kőtöredékek* 1989. 159-167.
- KERSCHER 1998 KERSCHER, G., Tendenzen der Grabmalforschung. Kunstchronik 51 (1998) 340-344.
- KERTÉSZ 1982 KERTÉSZ P., A műemléki kőanyagok bányahelyeinek kutatása. ÉÉT XIV (1982) 193-228.
- KERTÉSZ 1985 KERTÉSZ P., Neogene Ornamental and Building Stones in Hungary. In: *Neogene Mineral Resources in the Carpathian Basin*. Ed. HÁLA, J. Bp. 1985.
- KIESLINGER 1956 KIESLINGER, A.: Die nutzbaren Gesteine Kärntens. Klagenfurt 1956.
- KIESLINGER 1962 KIESLINGER, A., Geist im Stein – Zur Geschichte einer spätgotischen Gesteinsmode. *Alte und moderne Kunst* 7 (1962) Nr. 58/59.
- KIESLINGER 1964a KIESLINGER, A.: Die nutzbaren Gesteine Salzburgs. Salzburg-Stuttgart 1964.
- KIESLINGER 1964b KIESLINGER, A.: Zur Geschichte der Steinverfrachtung auf der Donau. *Österreichische Ingenieur Zeitschrift* 7 (109) 1964. 253-260
- KIESLINGER 1966 KIESLINGER, A., Das Grabmal Friedrichs III. In: *Friedrich III. Kaiserresidenz Wiener Neustadt* (kiállítási katalógus). Wiener Neustadt 1966. 192-193.
- KIESZKOWSKI 1913 KIESZKOWSKI, J., Nagrobek Jana Scibora w Budzie. 1913. (különlenyomat a *Historia Sztuki w Polsce* IX. kötetéből)
- KILIÁNOVÁ 2006 KILIÁNOVÁ, G., A határmítosz: Dévény vára. 2000 18 (2006) 12. sz., 64-73.
- KIRSCHBAUM 1970 „Kreuz” címszó. In: *Ikonographie* 2. 1970. 562-590. hasáb
- KISS–TÓTH 2002 KISS G.–TÓTH E., Szombathely, Szent Márton-templom. In: *LAHU* 6. 2002. 345-374.
- KLAIĆ 1890 KLAJČ V., Bosznia története a legrégebb kortól a királyság bukásáig. Bojničić I. német átdolgozása után fordította Szamota I. Nagybecskerek 1890.
- KLAIĆ 1901 KLAJČ, Vj., Krčki knezovi Frankapani I. Zagreb 1901.

- KLAIĆ 1904 KLAJĆ, Vj., Povjest Hrvata od najstarijih vremena do svrsetka XIX. stoljeća II/3. Zagreb 1904.
- KLANICZAY 2000 KLANICZAY G., Az uralkodók szentsége a középkorban. Magyar dinasztikus szentkultuszok és európai modellek. Bp. 2000.
- KLANICZAY 2006 KLANICZAY G., Kísérletek Árpád-házi Szent Margit szentté avatására a középkorban. Sz 140 (2006) 443-453.
- KLANICZAY 2008 KLANICZAY G., A királyi bölcsesség ellentmondásos mintaképe – Salamon. Aetas 23 (2008) 25-41.
- KLEWITZ 1994 KLEWITZ, M., Mettlach an der Saarschleife. Köln 1994³. (Rheinische Kunstätten 164)
- KLOOS 1980 KLOOS, R. M., Einführung in die Epigraphie des Mittelalters und der frühen Neuzeit. Darmstadt 1980.
- KLUGE 2000 KLUGE, B., Münze und Geld um 1000. In: *Europas Mitte* 2000. 1. 188-194.
- KNAUZ 1863 [KNAUZ N.], Vegyes közlemények. Egy magyar vértanú a XV. században. MS I (1863) 67-68.
- KNAUZ 1866 KNAUZ N., Balbi Jeromos II. Lajos király tanára, 5. MS IV (1866) 321-352.
- KNAUZ 1868 KNAUZ N., A nápolyi Margitlegenda. Esztergom 1868.
- KNAUZ 1874 KNAUZ, F., Monumenta Ecclesiae Strigoniensis I. Strigonii 1874.
- KOCH 1981a KOCH, W., Zur Epigraphik der Stadt Rom im späteren Mittelalter. In: *Rom und Latium* 1981. 25-40.
- KOCH 1981b KOCH, W., Epigraphik – die Grabdenkmäler und ihre Beschriftung. In: *Kuenringer* 1981. 147-159. [katalógustételekkel]
- KOCH 1982 KOCH, W., St. Peter als Begräbnisstätte – die Grabdenkmäler und ihre Beschriftung. In: *St. Peter* 1982. 75-80.
- KOCH 1990 KOCH, W., Die spätmittelalterlichen Grabinschriften. In: GARMS–ROMANINI 1990. 445-464.
- KOCH 2007 KOCH, W., Inschriftenpaläographie des abendländischen Mittelalters und der früheren Neuzeit. Früh- und Hochmittelalter. Wien–München 2007.
- KOCZERSKA 1983 KOCZERSKA, M., Miniatura na dokumencie odpustowym kardynała Oleśnickiego z 1449 roku. Biuletyn Historii Sztuki XLV (1983) 163-174.
- KOHN 1993 KOHN, R., Eine bisher unbekannte Grabinschrift des Niclas Gerhaert von Leyden (+1473). Wiener Geschichtsblätter 48 (1993) 164-170.
- KOHN 1998 KOHN, R., Die Inschriften der Stadt Wiener Neustadt. Wien 1998. (Die Inschriften des Bundeslandes Niederösterreich 2, DI 48)
- KOHN 2005 KOHN, R., Zwischen standgemäßem Repräsentationsbedürfnis und Sorge um das Seelenheil. Die Entwicklung des frühneuzeitlichen Grabdenkmals. In: *Macht und Memoria* 2005. 19-46.
- KOHN–ZSAKÓ 1911 KOHN H.–ZSAKÓ Gy., A kolozsvári házsongárdi temető sírkövei 1700-ig. Erdélyi Múzeum 28 (1911) 284-304, 331-342.
- KOLBA 1962 H. KOLBA J., Románkori feliratos sírkőlap. Folia Archaeologica XIV (1962) 111-123.
- Koldulórendi* 1994 Koldulórendi építészet a középkori Magyarországon – tanulmányok. Szerk. HARIS A. Bp. 1994. (Művészettörténet – Műemlékvédelem VII.)
- KOLLÁNYI 1900 KOLLÁNYI F., Esztergomi kanonokok 1100-1900. Esztergom 1900.
- KOLLER 1804 KOLLER, J., Prolegomena in historiam episcopatus Quinqueecclesiarum. Posonii 1804.

- KOLLER 2000 KOLLER, M., Untersuchung und Restaurierung von Bildwerken des Neidhartkreises in Wien und Tirol. In: *Neidhartrezeption* 2000. 278-293.
- Kolozsmonostori konvent* 1990 A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei (1289–1556). Kivonatokban közléteszi és a bevezető tanulmány írta JAKÓ Zs. Bp. 1990. I-II.
- KOMÁROMY 1884 Rhédey Ferenc végrendelete. Közli KOMÁROMY A. TT 1884. 130-137.
- KOMÁROMY 1893 KOMÁROMY A., Egy hamis pénzverő a XVI. században. Sz XXVII (1893) 647-667.
- KOÓS–RÉVÉSZ–WOLF 1985 S. KOÓS J.–RÉVÉSZ L.–WOLF M., Mezőcsát – Csicske. RF 38 (1985) 18-19.
- KOPPÁNY 1984 KOPPÁNY T., A Közép-Dunántúl reneszánsz építészet. *Ars Hungarica* XII (1984) 183-232.
- KOPPÁNY 1993 KOPPÁNY T., A Balaton környékének műemlékei. Bp. 1993. (Művészettörténet – Műemlékvédelem III.)
- KOPPÁNY 1994 KOPPÁNY T., A váci vár reneszánsz kőfaragványai. In: *Váci Könyvek* 7. Vác 1994. 175-204.
- KOPPÁNY–KRALOVÁNSZKY 2000 Kralovánszky Alán taliándörögdi ásatása. Összeállította: KOPPÁNY T. In: *Kralovánszky Alán Veszprém megyei kutatásaiból*. Veszprém 2000. 101-137.
- Koppány-tanulmányok* 1998 Koppány Tibor hetvenedik születésnapjára – tanulmányok. Szerk. BARDOLY I., LÁSZLÓ Cs. Bp. 1998. (Művészettörténet – Műemlékvédelem X.)
- Koronázó palást* 2002 A magyar királyok koronázó palástja. E. NAGY K. et al. Bp. 2002.
- KOSLOFSKY 1995 KOSLOFSKY, C., Die Trennung der Lebenden von den Toten: Friedhofverlegungen und die Reformation in Leipzig, 1536. In: *Memoria als Kultur*. Hrsg. v. OEXLE, O. G. Göttingen 1995. (Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte 121) 335-385.
- KOSTKA 1976 KOSTKA, J., Klarisky kostol v Bratislave. Bratislava 1976.
- KOSZTA 2008 KOSZTA L., Remeték a 11. századi Magyarországon. *Aetas* 23 (2008) 42-55.
- KOVAČEVIĆ KOVAČEVIĆ (KOVACHEVICH), T., *Catalogus praesulum Zagrabensium* (kézirat, 18. század első negyede). Zágráb, Arhiv Hrvatske akademije, sg. II.a.70.
- KOVAČOVIC 1934 KOVAČOVIC, J., *Pamätná kniha obce Dolné Bzince*. 1934. (kézirat)
- KOVÁCS 1958 KOVÁCS, É., *Casula Sancti Stephani Regis*. *AHA* V (1958) 181-221.
- KOVÁCS 1972a KOVÁCS É., A középkori magyar királyság jelvényeinek kérdéséhez. In: *Székesfehérvár évszázadai 2. Középkor*. Szerk. KRALOVÁNSZKY A. Székesfehérvár 1972. 103-112.
- KOVÁCS 1972b KOVÁCS É., III. Béla és Antiochiai Anna halotti jelvényei. *MÉ* XXI (1972) 1-14.
- KOVÁCS 1974 KOVÁCS É., *Árpád-kori ötvösség*. [Bp.] 1974.
- KOVÁCS 1984 KOVÁCS É., *Signum crucis – lignum crucis* (A régi magyar címer kettős keresztjének ábrázolásairól). In: *Eszmetörténeti tanulmányok a magyar középkorról*. Szerk. SZÉKELY Gy. Bp. 1984. 407-423.
- KOVÁCS 1987 KOVÁCS É., A Luxemburgi-uralkodók rendjei. In: *Zsigmond* 1987. I. 135-147.
- KOVÁCS 1990 KOVÁCS Á., *Országutak népművészete*. In: *Haláljelek* 1990. 3-11.
- KOVÁCS 1996 KOVÁCS A., *A gyulafehérvári Szent Mihály székesegyház*. Kolozsvár 1996. (Erdélyi műemlékek 26)
- KOVÁCS 1998 KOVÁCS É., *Species modus ordo*. Válogatott tanulmányok. Bp. 1998.

- KOVÁCS 1999 KOVÁCS A., A bágyoni régi templomban találtatott ritkaságokról. In: *Imreh-émlékkönyv* 1999. 269-278.
- KOVÁCS 2004 KOVÁCS, p., The late Roman Epigraphy in Pannonia. In: *Epigraphica II. Mensa rotvnda epigraphiae Daciae Pannonicaeque*. Debrecen 2004. (Hungarian Polis Studies 11.) 185-195.
- KOVÁCS 2007 KOVÁCS A., Épületek emlékezete. Nevezetes épületek Erdélyben. [Bp.] 2007.
- KOVÁCS É. 2000 KOVÁCS, É., Die Kasel von Stuhlweißenburg (Székesfehérvár) und die Bamberger Paramente. In: *Europas Mitte* 2000. 2. 640-651.
- KOVÁCS L. 2000 KOVÁCS, L., Das Münzwesen und andere Formen der Währung in Ungarn. In: *Europas Mitte* 2000. 1. 197-198.
- KOVÁCS–HORVÁTH 2002 KOVÁCS S.–HORVÁTH Z. Gy., Kárpátalja kincsei. Bp. 2002.
- KOVALOVSKY 1989 KOVALOVSKY J., Középkori emlékek a Helemba-szigeten: Méri István ásatása, 1959. In: *Dunai Régészeti Közlemények*. Magyar Nemzeti Múzeum, 1989. 77-115.
- KOVALOVSKY 1995 KOVALOVSKY J., Az Árpád-kori Visegrád. Ásatások a Várkertben. *Mv XXXIX* (1995) 69-74.
- KOZÁK 1970a KOZÁK É., Bokod-Vértesszentkereszt. *RF 23* (1970) 76-77.
- KOZÁK 1970b KOZÁK É., A nógrádsápi r. k. templom feltárása. *MMv V* (1967–1968). Bp. 1970. 213-222.
- KOZÁK 1973 KOZÁK K., Az egri vár. Bp. 1973.
- KOZÁK 1975a KOZÁK K., Az egri várszékesegyház feltárása III. *EMÉ XIII* (1975) 81-99.
- KOZÁK 1975b KOZÁK K., Tereske, Rk. templom. *RF 28* (1975) 141.
- M. KOZÁK 1976 M. KOZÁK É., A gutatöttösi rk. templom feltárása. *AE 103* (1976) 102-115.
- M. KOZÁK 1978 MEZŐSINÉ KOZÁK É., A gutatöttösi rk. templom régészeti kutatása. *Mv XXII* (1978) 128-133.
- KOZÁK 1979 KOZÁK K., Eger – Püspöki vár. [Bp. 1979.] (TKMK [12.])
- KOZÁK 1980 KOZÁK K., Az egri vár története. Vezető a gótikus palota állandó kiállításához. Eger 1980.
- KOZÁK 1981 KOZÁK K., Az egri vár története. Vezető a gótikus palota állandó kiállításához. Eger 1981.
- KOZÁK 1982 KOZÁK, K., Constructions dans la Hongrie des XII–XVe siècles des ordres de chevalerie et d'Hospitaliers et leur influence. *AcAr XXXIV* (1982) 71-130.
- KOZÁK 1989-1990 KOZÁK K., Az egri vár feltárása VII. (1957-1988). *EMÉ XXV-XXVI* (1989-1990) 317-375.
- M. KOZÁK 2002 M. KOZÁK É., Rábatöttös, római katolikus templom. In: *LAHU 6*. 2002. 163-167.
- KOZÁK–LEVÁRDY–SEDLMAYER 1972 KOZÁK K.–LEVÁRDY F.–SEDLMAYER J., A győri székesegyház Szentháromság- (Hédervári-)kapolnája. *Arrabona 14* (1972) 99-156.
- KOZÁK–SEDLMAYR 1987 KOZÁK K.–SEDLMAYR J., Az egri vár középkori kőtára. Eger 1987.
- KOZAKIEWICZ 1978 KOZAKIEWICZ, H. és S.: A reneszánsz Lengyelországban. Bp.–Varsó 1978.
- KOZAKIEWICZOWA 1984 KOZAKIEWICZOWA, H., Rzeźba XVI wieku w Polsce. Warszawa 1984.
- KOZÁKY 1941 KOZÁKY I., A haláltáncok története III. A mai haláltánc. Bp. 1941. (Bibliotheca Humanitatis Historiae VII.)

- KOZÁKY 1944 KOZÁKY I., A haláltáncok története II. A haláltáncok előtti halál-
didaktika. Bp. 1944. (Bibliotheca Humanitatis Historiae V.)
- KÖBLÖS 1987 KÖBLÖS J., A budai, fehérvári, győri és pozsonyi káptalan
archontológiája 1458-1526. Magyar Országos Levéltár, Bp. 1987.
- KÖBLÖS 1994 KÖBLÖS J., Az egyházi középréteg Mátyás és a Jagellók korában. Bp.
1994. (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok 12)
- KÖBLÖS–SÜTTŐ–SZENDE 2000 KÖBLÖS J.–SÜTTŐ Sz.–SZENDE K., Magyar békekötések
1000–1526. Pápa 2000.
- KŐFALVI 1980 KŐFALVI I., Kőfaragókról és kőbányákról. ÉÉT XII (1980) 241-282.
- KÖLTŐ–ARADI 2008 KÖLTŐ L.–M. ARADI Cs., Siójut, Hermecz-föld. Régészeti kutatások
Magyarországon 2007. Bp. 2008. 272-273.
- KÖNYÖKI 1879 KÖNYÖKI J., A pozsonyi székesegyházban létező síroknak és
sírköveknek jegyzéke (kézirat, 1878). MOB Irattár 78/1879. sz.
(szövegét közli: VÁLINÉ 2000. 204.)
- KÖRMENDY, *Felsőörs* KÖRMENDY J., Adalékok a felsőörsi Árpád-kori templom
kutatásának történetéhez (kézirat)
- KÖRNER 1997 KÖRNER, H., Grabmonumente des Mittelalters. Darmstadt 1997.
- KŐSZEGHY 1934 KŐSZEGHY E., A legrégebbi Thurzó-sírkő. Közlemények a Szepesség
Múltjából, a Szepesi Történelmi Társulat Közlönye XVI (SzTTÉ
XXIV.). Lőcse 1934. 13-16. [németül: KŐSZEGHY, E., Der älteste
Thurzó-Grabstein. Mitteilungen aus der Vergangenheit der Zips. XVI
(1934) 9-12.]
- KŐSZEGHY, *Nyilvántartás* KŐSZEGHY E.-féle műemléki, művészettörténeti és iparművészeti
nyilvántartás. 1940-es évek. KÖH Tervtár
- KÖTTING 1984 KÖTTING, Die Tradition der Grabkirche. In: *Memoria* 1984. 69-78.
- Középkori* 1969 A középkori művészet világa. Összeáll...: MAROSI E. [Bp.] 1969.
- KRALOVÁNSZKY 1967 KRALOVÁNSZKY, A., Contribution à la question du sarcophage de
Székesfehérvár dit de Saint Étienne. IkmÉ 8-9 (1967) 85-91.
- KRALOVÁNSZKY 1982 KRALOVÁNSZKY A., A székesfehérvári Anjou-sírkápolna. In: *I. Lajos*
1982. 165-174.
- KRALOVÁNSZKY 1983 KRALOVÁNSZKY, A., The Earliest Church of Alba Civitas. IkmÉ XX
(1983) 75-88.
- KRALOVÁNSZKY 1988b KRALOVÁNSZKY A., Szent István király székesfehérvári sírjának és
kultuszhelyének kérdése. In: *Szent István* 1988. 166-172.
- KRÄMER 2007 KRÄMER, S., Herrschaftliche Grablege und lokaler Heiligenkult –
Architektur des englischen *Decorated Style*. München–Berlin 2007.
- KRATOCHVILOVÁ 1997 KRATOCHVILOVÁ, E. et al., Bzince pod Javorinou 1332 až 1337 –
1997. H. n. 1997.
- KRAUSE–SCHUBERT 1976 Die Bronzetür der Sophienkathedrale in Nowgorod. Hrsg. v.
KRAUSE, H.-J.–SCHUBERT, E. Leipzig 1976². (Insel-Bücherei Nr. 910)
- KRCHO 1990 KRCHO J., Kassa városszerkezete, ház- és telektulajdonosai a XVIII.
században. ÉÉT XXI (1990) 199-217.
- KRCHO 2007 KRCHO J., Két Abaúj megyei és egy zempléni templom kutatásának
és helyreállításának tapasztalatai és fontosabb eredményei. Mv LI
(2007) 412-422.
- Kreuz* 2005 Kreuz und Kruzifix, Zeichen und Bild (kiállítási katalógus). Freising
2005.
- KRISTÓ 1988 KRISTÓ Gy., Az Anjou-kor háborúi. Bp. 1988.
- KRISTOLOWECZ–BENGER KRISTOLOWECZ, J., Descriptio synoptica monasterium ordinis Sa.
Pauli Eremitae in Illyrio olim fundatorum ... (18. század első fele),

- BENGER, N. által kiegészített kéziratának (eredetije elveszett) másolata a 19. század húszas éveiben „Liber Memorabilium Parochiae Lepoglavensis” címmel készült kéziratgyűjteményben. Zágráb, Akadémiai Könyvtár (hivatkozik rá SCHÖNHERR 1905; BALOGH 1966. I. 700/59. jegyzet szerint Varasd, Történeti Levéltár)
- Krone 2005
Krone und Schleier. Kunst aus mittelalterlichen Frauenklostern (kiállítási katalógus). Bonn—Essen 2005.
- Kronológia 1981
Kronológia 2006
Magyarország történeti kronológiája I. Főszerk. BENDA K. Bp. 1981.
Kronológia I. Szerk. BÁRÁNY L.-né, ROSTÁS S., SZLÁVIK T. Bp. 2006.
- KROOS 1984
KROOS—WIRTH 1991
KROOS, R., Grabbräuche — Grabbilder. In: *Memoria* 1984. 285-353.
KROOS, R.—WIRTH, K.-A., „Flabellum (und Scheibenkreuz)” címszó. In: RDK 9. Hsgb. v. Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München. Stuttgart—München 1987-2001. 428-507. hasáb
- KRÜGER 2006
KRÜGER, J., Die Grabeskirche in Jerusalem und ihre Nachbauten im 11. und 12. Jahrhundert. In: *Canossa* 2006. I. 498-511.
- KUBINYI 1957
KUBINYI A., A kincstári személyzet a XV. század második felében. TBpM XII (1957) 25-49.
- KUBINYI 1959
KUBINYI A., Budai kereskedők udvari szállításai a Jagelló-korban. BpR XIX (1959) 99-119.
- KUBINYI 1966
KUBINYI A., Budai és pesti családok családi összeköttetései a Jagelló-korban. LK 37 (1966) 227-291.
- KUBINYI 1969
KUBINYI A., Spanyol zsidók a középkori Budán. In: Magyar-zsidó Oklevéltár XII (1414—1748). Szerk. SCHEIBER S. Bp. 1969. 19-26.
- KUBINYI 1971
KUBINYI A., A budai német patriciátus társadalmi helyzete családi összeköttetéseinek tükrében a XIII. századtól a XV. század második feléig. LK XLII (1971) 203-269.
- KUBINYI 1971b
KUBINYI A.: A középkori magyarországi városhálózat hierarchikus térbeli rendjének kérdéséhez. Településtudományi Közlemények 23 (1971. márc.) 58-78.
- KUBINYI 1986
KUBINYI A., Epigráfia. In: A történelem segédtudományai. Szerk. KÁLLAY I. Bp. 1986. 43-60.
- KUBINYI 1993
KUBINYI A., A Gergelylaki Buzlaiak a középkor végén. In: *Horlertanulmányok* 1993. 269-285.
- KUBINYI 1996
KUBINYI A., Hivatalnok-karrier a XV. század végén: Vémeri Zsigmond királyi kincstartó, zágrábi püspök. Magyar Egyháztörténeti Évkönyv 2 (1996) 97-107.
- KUBINYI 1999
KUBINYI A., Főúri és nemesi végrendeletek a Jagelló-korban. SSz 53 (1999) 331-342.
- KUBINYI 2006
KUBINYI A., Tárcai János, az utolsó székely ispán. (Genealógiai és prozopográfiai tanulmány.) *Mediaevalia Transilvanica* VII—VIII (2003-2004) nr. 1-2. Satu Mare 2006. 117-138.
- KUBINYI—ALTMANN 1975
KUBINYI, A.—ALTMANN, J., Nepoznati zagrebački biskup: Sigismund Vémeri (1500). Bogoslavska Smotra. *Ephemerides Theologicae Zagrabienses* 45 (1975) 127-138.
- Kuenringer 1981
Die Kuenringer. Das Werden des Landes Niederösterreich (kiállítási katalógus). Stift Zwettl 1981.
- KUKULJEVIĆ 1856
KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, I., Provostolna crkva Zagrebačka. U Zagrebu 1856.
- KUKULJEVIĆ 1885
KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, I., Beatrica Frankapan i njezin rod. Zagreb 1885. (klny. a „Vienca” 1885-ös évfolyamából)

- KUKULJEVIĆ 1891 KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, I., Nadpisi sredovječni i novovjeki na crkvah, javnih i privatnih sgradah i t.d. u Hrvatskoj i Slavoniji. Zagreb 1891.
- KULCSÁR 1968 KULCSÁR P., Egy budai humanista feliratgyűjtemény. AÉ 95 (1968) 257-261.
- KULCSÁR 1973 KULCSÁR P., Bonfini magyar történetének forrásai és keletkezése. Bp. 1973. (Humanizmus és reformáció 1)
- KUMOROVITZ 1964 KUMOROVITZ L. B., A zselicszentjakabi alapítólevél 1061-ből. TBpM 16 (1964) 43-83.
- KUNT 1983 KUNT E., Temetők népművészete. [Bp.] 1983.
- KURCZ 1988 KURCZ Á., Lovagi kultúra Magyarországon a 13-14. században. Bp. 1988.
- KURCZ 1994 KURCZ Á., „Venantius Fortunatus” címszó. In: Világirodalmi Lexikon 16. Főszerk. SZERDAHELYI I. Bp. 1994. 547-548.
- KURMANN 2006 KURMANN, P. und KURMANN-SCHWARZ, B., Memoria und Porträt. Neue Überlegungen zum Epithaph des Hans von Burghausen. In: Ars vivendi. Professori Jaromir Homolka ad honorem. Praha 2006. 117-129. (Opera Facultis Theologiae catholicae Universitatis Carolinae Pragensis, Historia et historia artium V)
- KUTHAN 1982 Umění doby posledních Přemyslovců. Szerk. KUTHAN, J. Středočeské muzeum Rožtoky u Prahy. 1982.
- KUTHAN 2004 KUTHAN, J., Zisterzienserklöster als Begräbnisstätten mitteleuropäischer Herrschergeschlechter. In: Denkmalpflege in Sachsen. Mitteilungen des Landesamtes für Denkmalpflege Sachsen. Jahrbuch 2004. 32-47.
- KUTZLI 1977 KUTZLI, R., Die Bogumilen. Geschichte, Kunst, Kultur. Stuttgart 1977.
- K. W. 1857 K. W., Vier steinerne Denksäulen zu Ödenburg und Mattersdorf. MZK II (1857) 320-322.
- LAABS 2000 LAABS, A., Malerei und Plastik im Zisterzienserorden. Zum Bildgebrauch zwischen sakralem Zeremoniell und Stiftermemoria 1250–1430. Petersberg 2000. (Studien zur internationalen Architektur- und Kunstgeschichte 8)
- LAAG 1972 LAAG, H., „Sonne und Mond” címszó. In: *Ikonographie* 4. 1972. 178-180. hasáb
- LACKNER 2008 Lackner Kristófnak, mindkét jog doktorának rövid életrajza. A szöveget gondozta és fordította, a jegyzeteket, bevezető tanulmányt és a mutatókat készítette TÓTH G. Sopron 2008.
- LACROIX–HIRSCHFELD–PAESELER 1939 LACROIX, E.–HIRSCHFELD, P.–PAESELER, W., Stadt Pforzheim. Karlsruhe 1939. (Die Kunstdenkmäler Badens IX. Kreis Karlsruhe 6.)
- ŁAGIEWSKI 1991 ŁAGIEWSKI, M., Macewy móvia. Wrocław–Warszawa–Kraków 1991.
- LAHU 1. 1988 Lapidarium Hungaricum 1. Általános helyzetkép. Szerk. FELD I., HORLER M., KOPPÁNY T., LŐVEI P., SZEKÉR Gy. Bp. 1988.
- LAHU 2. 1990 Lapidarium Hungaricum 2. Pest megye I. Visegrád, királyi palota 1. BUZÁS G., A kápolna és az északkeleti palota. Bp. 1990.
- LAHU 3. 1995 Lapidarium Hungaricum 3. Győr-Moson-Sopron megye I. BAZSÓ G., Sopronhorpács, plébániatemplom. Bp. 1995.
- LAHU 5. 2002 Lapidarium Hungaricum 5. Vas megye I. Vas megye műemlékeinek töredékei 1. Belsővat-Kőszegszerdahely. Szerk. LŐVEI P. Bp. 2002.

- LAHU 6. 2002 Lapidarium Hungaricum 6. Vas megye II. Vas megye műemlékeinek töredékei 2. Magyarszecsőd-Zsennye. Szerk. LŐVEI P. Bp. 2002.
- LAING 2006 LAING, L. és J., Kelta művészet. I. e. 700-tól a kelta újjászületésig. [Bp. 2006]
- I. Lajos 1982 Művészet I. Lajos király korában 1342-1382. Szerk. MAROSI E., TÓTH M., VARGA L. (kiállítási katalógus) Székesfehérvár 1982.
- LANC 1983 LANC, E., Die mittelalterlichen Wandmalereien in Wien und Niederösterreich. Wien 1983. (Corpus der mittelalterlichen Wandmalereien Österreichs I)
- LANC 2002 LANC, E., Die Mittellaterlichen Wandmalereien in der Steiermark. Wien 2002. (Corpus der mittelalterlichen Wandmalereien Österreichs II)
- LANDGRAF 2005 LANDGRAF, V., Das Kreuz im ersten Jahrtausend: autonomes Zeichen, Symbol und Attribut. In: *Kreuz* 2005. 42-49.
- LÁNGI–MEZEY 1995 LÁNGI J.–D. MEZEY A., Beszámoló a türjei volt premontrei prépostsági templomban feltárt Szent László-legenda falképciklusról. MSz V (1995) 133-142.
- LÁNGI–MIHÁLY 2002 LÁNGI J.–MIHÁLY F., Erdélyi falképek és festett faberendezések 1. Bp. [2002]
- LÁNGI–MIHÁLY 2004 LÁNGI J.–MIHÁLY F., Erdélyi falképek és festett faberendezések 2. Bp. 2004.
- LÁNGI–MIHÁLY 2006 LÁNGI J.–MIHÁLY F., Erdélyi falképek és festett faberendezések 3. Bp. 2006.
- Lapidarium* 1958 DENKSTEIN, VI.–DROBNÁ, Z.–KYBALOVÁ, J., Lapidarium Národního musea. Sbírka České architektonické plastiky XI. až XIX. Století. Praha 1958.
- Lapidarium* 1998 NAGY M.–BICZÓ P., Lapidarium. A Magyar Nemzeti Múzeum kőtára. Írta: [Bp.] 1998. [megjelent angol nyelven is]
- Lapidarium* 1993 FAJT, J.–SRŠEŇ, L., Lapidarium of the National Museum Prague. Prague 1993.
- LÁSZLÓFFY–KÁNTOR 1989 LÁSZLÓFFY A.–KÁNTOR L., Házsongárd. [Bp.] 1989.
- LASZLOVSZKY 2008 LASZLOVSZKY J., Ósbuda, Ós-Budavár 1–3. Várak Kastélyok Templomok IV. 1. (2008. február) 8-11.; IV. 2. (2008. április) 8-11.; IV. 3. (2008. június) 12-15.
- LAZOR 1990 LAZOR, Š., Cyrilský nápis v Michalovciach. In: Gréckokatolícky kalendár 1990. 61-65.
- LEACH 1975 LEACH, R., An Investigation into the Use of Purbeck Marble in Medieval England. Hartlepool 1975.
- LE GOFF 1992 LE GOFF, J., History and Memory. New York 1992. (először olaszul, in: Enciclopedia Einaudi, 1977-1982; francia kiadása: 1988)
- LEIN 1997 LEIN, E., Die Bedeutung der Materialien. Kunstchronik 50 (1997) 65–69.
- LEITNER 1982 LEITNER, F. W., Die Inschriften des Bundeslandes Kärnten 1. Die Inschriften der politischen Bezirke Spittal a. d. Drau und Hermagor. Wien–München 1982. (DI 21)
- LEMAÎTRE 2005 LEMAÎTRE, J.-L., Nécrologes et obituaires. Une source privilégiée pour l'histoire des institutions ecclésiastiques et de la société au Moyen Âge? In: *Memoria* 2005. 201-217.
- LÉNÁRT 1982 LÉNÁRT A., Az egri vár feltárásának története 1949-ig. Eger 1982.
- LÉNÁRT 1987 LÉNÁRT A., Az egri várbeli székesegyházak feltárásának ásatási naplója (1928–1938). EMÉ XXIII (1987) 431-472.

- LEONHARDT 1911 LEONHARDT, K. F., Untersuchungen über die Rotmarmorplastik des Salzachtales mit besonderer Berücksichtigung des heraldischen Ornaments. Hannover 1911.
- LEONHARDT 1913 LEONHARDT, K. F., Spätgotische Grabdenkmäler des Salzachgebietes. Leipzig 1913.
- Leopold* 1985 Der heilige Leopold. Landesfürst und Staatssymbol (kiállítási katalógus). Stift Klosterneuburg 1985.
- LEOPOLD 1987 LEOPOLD, G., Skulptierte Werkstücke in der Krypta der Wipertikirche zu Quedlinburg. In: *Skulptur* 1987. 27-43.
- LEPOLD 1941 LEPOLD A., Becsei György megítéltetése. A zselizi templom falfestményének magyarázata. Szépművészet II (1941) 64-66.
- LEPOLD, *Leltár* LEPOLD Antal által készített leltár az esztergomi ásatásokról. Kézirat, EBM Adattár 310.
- LEVAKOVICH Historiola Episcopatus et Dioecesis Ecclesiae Zagrabiensis. Authore Fr. Raphaële LEVAKOVICH Franciscano huius Eccliae olim Canonico, et Archidiacono Cathedrale (kézirat, 17. század első fele). Zágráb, Arhiv Hrvatske akademije, sg. IV.c.15.
- LEVÁRDY 1959 LEVÁRDY F., Pannonhalma építéstörténete I-III. MÉ VIII (1959) 27-43, 101-129, 220-231.
- LEVÁRDY 1968 LEVÁRDY F., A somogyvári apátság román maradványai. MÉ XVII (1968) 165-188.
- LEVÁRDY 1989 LEVÁRDY F., Die Persönlichkeit des Johannes Aquila. In: *Johannes Aquila* 1989. 29-38.
- Lexikon der Antike* 1982 Lexikon der Antike. Hrsg. v. IRMSCHER, J. Leipzig 1982.
- Lexicon Latinitatis II* Lexicon Latinitatis Medii Aevi Hungariae / A magyarországi középkori latinság szótára II. Bp. 1991.
- Liber Statutorum* 1334 Liber Statutorum Capituli Zagrabiensis (a zágrábi káptalan kéziratot statútumai), 1334. Zágráb, Kaptolski arhiv, Protokoli br. 821.
- LIEBENAU 1886 LIEBENAU, T. v., Die Schlacht bei Sempach. Gedenkbuch zur fünften Säkularfeier. Luzern 1886.
- LIEBMANN 1977 LIEBMANN, K., Geleitwort. In: HOLBEIN 1977. 47-59.
- LIEBMANN 1982 LIEBMANN, M. J., Die deutsche Plastik 1350-1550. Leipzig 1982.
- LIEDKE 1973a LIEDKE, V., Das Tratz-Epitaph in Neumarkt/Opf., ein Werk des Wasserburger Bildhauers Wolfgang Leb. *Ars Bavarica* 1. München 1973. 17-24.
- LIEDKE 1973b LIEDKE, V., Das Paumgartner-Epitaph in Stubenberg und andere Bildwerke in Stein des Meisters von Braunau. *Ars Bavarica* 1. München 1973. 25-49.
- LIEDKE 1974 LIEDKE, V., Die Haldner und das Kaisergrabmal in der Frauenkirche zu München. *Ars Bavarica* 2. München 1974.
- LIEDKE 1976 LIEDKE, V., Die Baumeister- und Bildhauerfamilie Rottaler (1480-1533). *Ars Bavarica* 5/6. München 1976.
- LIEDKE 1979 LIEDKE, V., Die Augsburger Sepulkralskulptur der Spätgotik I. München 1979. (Studien zur Sepulkralskulptur der Gotik und Renaissance in Deutschland und Österreich 2)
- LIEDKE 1981 LIEDKE, V., Die Burghauser Sepulkralskulptur der Spätgotik I. Zum Leben und Werk des Meisters Franz Sickinger. *Burghauser Geschichtsblätter*, 36. Folge, 1981.
- LIEDKE 1982 LIEDKE, V., Die Regensburger Stadtbaumeister der Spätgotik. In: *Ars Bavarica* 25/26. München 1982.

- LIEDKE 1986 LIEDKE, V., Die Augsburger Sepulkralskulptur der Hoch- und Spätgotik II. München 1986. (Studien zur Sepulkralskulptur der Gotik und Renaissance in Deutschland und Österreich 4)
- LIEDKE 1987 LIEDKE, V., Die Augsburger Sepulkralskulptur der Hoch- und Spätgotik III. München 1987. (Studien zur Sepulkralskulptur der Gotik und Renaissance in Deutschland und Österreich 5)
- LIEDKE 1988 LIEDKE, V., Die Augsburger Sepulkralskulptur der Hoch- und Spätgotik IV. München 1988. (Studien zur Sepulkralskulptur der Gotik und Renaissance in Deutschland und Österreich 6)
- LIND 1892 LIND, K., Sammlung von Abbildungen mittelalterlicher Grabdenkmale aus der Ländern der Österreichisch-Ungarischen Monarchie I. Wien 1892. (Kunsthistorischer Atlas X)
- LISZKA 1995 LISZKA J., „Szent képek tisztelete”. Dolgozatok a népi vallásosság köréből. Dunaszerdahely 1995.
- Liudger 2005 805: Liudger wird Bischof. Spuren eines Heiligen zwischen York, Rom und Münster. (kiállítási katalógus) Hrsg. von ISENBERG, G. und ROMMÉ, B. Münster und Mainz am Rhein 2005.
- LLORENS I RAMS 1994 LLORENS I RAMS, J. M., La colección lapidaria hebrea de Sant Pere de Galligants (Girona). [Girona 1994] (Guías del Museo Arqueológico de Sant Pere de Galligants.-1)
- LOHRMANN 2006 LOHRMANN, K., Die Wurzeln lebendiger Tradition. Niederösterreich im Spiegel jüdischer Friedhöfe. In: *Denkmale* 2006. 74-95.
- LOIT 2004 LOIT, M., Die trapezförmigen Grabplatten in Estland. Amt für Denkmalpflege, Tallin 2004.
- LOIT, *Katalog* LOIT, M., [Észtország trapézformájú sírlapjainak katalógusa]: www.muinas.ee/TEKSTIEELSETE%20HAUAPLAATIDE%20KATALOG.doc
- Longobardi 2000 Il futuro dei Longobardi. L'Italia e la costruzione dell'Europa di Carlo Magnó. Szerk. BERTELLI, C.—BROGIOLO, G. P. (kiállítási katalógus) Milano—Brescia 2000.
- LOVAG 1975 LOVAG Zs., A középkori magyar gyűrűk. AH III (1975) 336-338.
- LOVAG 1980 LOVAG Zs., Árpád-kori pecsétgyűrűk I. FA 31 (1980) 221-237.
- LOVAG 1985 LOVAG Zs., Beszámoló az Esztergom-szigeti apáca kolostor 1979–1983 között végzett feltárásáról. In: FODOR—SELMECZI 1985. 343-352.
- LOVAG 1999 LOVAG, Zs., Mittelalterliche Bronzegegenstände des Ungarischen Nationalmuseums. Bp. 1999. (Catalogi Musei Nationalis Hungarici, Seria Archaeologica III.)
- LOVAG 2001 LOVAG Zs., Az Esztergom-szigeti bencés apáca kolostor. In: *Paradisum plantavit* 2001. 347-349.
- LOVAG 2005 LOVAG Zs., Az Esztergom-szigeti apáca kolostor temetőjének kutatása. In: *Templom körüli temetők* 2005. 127-130.
- LŐRINCZ 1996 LŐRINCZ B., Vezető az Intercisa Múzeum római kőtárához. Dunaújváros 1996.
- LŐVEI 1980 LŐVEI P., The Sepulchral Monument of Saint Margaret of the Arpad Dynasty. AHA XXVI (1980) 175-221.
- LŐVEI 1981a LŐVEI P., A Margit-síremlék. A középkori magyarországi síremlékművészet néhány kérdése. Bölcsészdoktori disszertáció (kézirat), ELTE BTK, Bp. 1981. 79-114.

- LŐVEI 1981b LŐVEI P., Síremléktípusok a középkori Magyarországon. In: LŐVEI 1981a. 79-114.
- LŐVEI 1982 LŐVEI P., A székesfehérvári Anjou-sírkápolna művészettörténeti helye; Székesfehérvár, Anjou-sírkápolna, katalógusrész. In: *I. Lajos* 1982. 183-203.
- LŐVEI 1985 LŐVEI P., Címeres kőfaragvány Újlakról. *MÉ* XXXIV (1985) 79-81.
- LŐVEI 1987a LŐVEI P., A Sárkányrend fenmaradt emlékei. In: *Zsigmond* 1987. I. 148-179.
- LŐVEI 1982–1986 LŐVEI P., Hindu-arab számjegyek a 14. századi Magyarországon. *Matematikai Lapok* 33 (1982–1986) 1-3. sz. 25-26.
- LŐVEI 1987a LŐVEI P., A Sárkányrend fenmaradt emlékei. In: *Zsigmond* I. 1987. 148-179.
- LŐVEI 1987b LŐVEI P., Síremlékszobrászat. In: *Zsigmond* 1987. II. 277-303. (a katalógusrész leírásainak egy része VARGA Líviával közösen)
- LŐVEI 1989a LŐVEI P., Sírkövek, sírkőtöredékek. In: *Váradai kőtöredékek* 1989. 169-174, 177-189.
- LŐVEI 1989b LŐVEI P., Az alsólendvai Bánfi család egy tagjának bántornyai sírköve. In: *Johannes Aquila* 1989. 127-128.
- LŐVEI 1989c LŐVEI P., Iszkaszentgyörgy: volt Amadé-, Bajzáth-, Pappenheim-kastély. *Pavilon* [1.] [1989]. 46-53.
- LŐVEI 1990a LŐVEI P., Római és középkori kőfaragványok 18. századi rajzai a ferences levéltárban. *Pavilon* 2-3. [Bp.] 1990. 8-11.
- LŐVEI 1990b LŐVEI P., Középkori síremlékeink megrendelői köre. *Pavilon* 4. [Bp.] 1990. 8-13.
- LŐVEI 1991a LŐVEI P., Mittelalterliche Grabdenkmäler in Buda. In: *Budapest* 1991. 351-365, 527-530.
- LŐVEI 1991b SOPRONI S.–LŐVEI P.–SZÓKE M., A visegrádi Mátyás Király Múzeum sírkőgyűjteménye. Katalógus (Altum Castrum – A Visegrádi Mátyás Király Múzeum Füzetek 2.). Visegrád 1991. [a középkori sírköveket LŐVEI P. dolgozta fel]
- LŐVEI 1991d LŐVEI P., Néhány címeres emlék a 14–15. századból. *MÉ* XL (1991) 49-67.
- LŐVEI 1992 LŐVEI P., A tömött vörös mészkő – „vörös márvány” – a középkori magyarországi művészetben. *AH* XX (1992) 2. szám, 3-28.
- LŐVEI 1994a LŐVEI P., „Síremlékek” címszó. In: *Történeti lexikon* 1994. 601-602.
- LŐVEI 1994d LŐVEI P., Anjou síremlék(ek) töredékei. In: *Pannonia Regia* 1994. 275-276. (IV-48. kat. sz.)
- LŐVEI 1994e LŐVEI P., Garai-sírkő. In: *Pannonia Regia* 1994. 276-278. (IV-49. kat. sz.)
- LŐVEI 1994f LŐVEI P., Figurális síremlék töredéke. In: *Pannonia Regia* 1994. 290-291. (IV-62. kat. sz.)
- LŐVEI 1994g LŐVEI P., Adolf von Hildebrand iszkaszentgyörgyi fürdőterve. *MÉ* XLIII (1994) 173-178.
- LŐVEI 1995a LŐVEI P., A siklósi plébániatemplom szentélye és középkori falképei. *MSz* V (1995) 177-214.
- LŐVEI 1995b LŐVEI P., A középkori Magyarország síremlékei – kutatási helyzetkép. *AH* XXIII (1995) 243-252.
- LŐVEI 1996a LŐVEI P., Középkori síremlékek. In: *Mons Sacer* 1996. I. 310-316.
- LŐVEI 1998a LŐVEI P., Romanika és gótika. In: Magyarország építészetének története. Szerk. SISA J., WIEBENSON, D. Bp. 1998. 21-61.

- LÓVEI 1998c LÓVEI P., Anjou-magyar síremlékek és címeres emlékek Nápolyban. AH XXVI (1998) 18-51.
- LÓVEI 1999b LÓVEI P., A Stibor-síremlékek mestere. BpR XXXIII (1999) 103-121.
- LÓVEI 2000b LÓVEI P., Saxa loquuntur. Egy képzeletbeli nemzeti sírkőpantheon felé. In: *Történelem* 2000. 507-514.
- LÓVEI 2000d LÓVEI P., Kanizsai Miklós tárnokmester sírköve. SSz 54 (2000) 163-167.
- LÓVEI 2001a LÓVEI P., Pilisszántó érdekes kőfaragványáról. Népszabadság, január 6., 38. (Budapest-melléklet)
- LÓVEI 2001f Középkori sírkövek a történeti Zala megye területén. In: Zala megye ezer éve. Tanulmánykötet a magyar államalapítás millenniumának tiszteletére. Főszerk. VÁNDOR L., szerk. KOSTYÁL L. [Zalaegerszeg 2001.] 74-82.
- LÓVEI 2002a LÓVEI P., Bevezetés. In: LAHU 5. 2002. 17-59.
- LÓVEI 2002b [LÓVEI P., Szentgotthárdi sírkövek katalógustételei] In: LAHU 6. 2002. 268-270.
- LÓVEI 2002c LÓVEI, P., Salzburg und Gran versus Krakau, Gnesen und Wilna: Die Lieferung des Rotmarmors im Fernhandel Mitteleuropas. In: Die Jagiellonen. Kunst und Kultur einer europäischen Dynastie an der Wende zur Neuzeit. Hrsg. von D. POPP und R. SUCKALE. Nürnberg 2002. 411-421.
- LÓVEI 2003a LÓVEI, P., Drache und Schlange: heraldische Elemente auf den mittelalterlichen Wandbildern der Pfarrkirche von Siklós. AHA XLIV (2003) 59-70.
- LÓVEI 2004a Anjou-síremlékek a székesfehérvári bazilika déli oldalkápolnájában. LÓVEI P., Az Anjou-síremlékek újonnan előkerült töredékeiről. In: *Magyar királyi* 2004. 72-85.
- LÓVEI 2004c LÓVEI P., „Virtus, es, marmor, scripta”. Vörös márvány és bronzbetű. In: Maradandóság és változás. Művészettörténeti konferencia, Ráckeve, 2000. Szerk. BODNÁR Sz. et al. Bp. 2004. 53-71.
- LÓVEI 2004d LÓVEI P., Kőfaragók és piackörzeteik a Balatontól északra a 19. században és a 20. század első felében. In: Romantikus kastély. Tanulmányok Komárik Dénes tiszteletére. Szerk. VADAS F. Hild-Ybl Alapítvány, Bp. 2004. 135-149.
- LÓVEI 2004e LÓVEI P., Sír-üvegházak. Későmodern temetői építészet. Régi-Új Magyar Építőművészet 2004/1. 45-46.
- LÓVEI 2004g LÓVEI P., Adalékok a magyarországi nemzeti emlékhelyek problematikájához. AH 32 (2004) 79-110.
- LÓVEI 2005b LÓVEI P., Temetői sírjelek a középkori Magyarországon. In: *Templom körüli temetők* 2005. 77-83.
- LÓVEI 2005c LÓVEI P., Zsigmond király sárkányrendjének egy frankföldi ábrázolása. MÉ LIV. 1-2. (2005) 73-80.
- LÓVEI 2006a LÓVEI, P., Künstlerische Beziehungen in der Grabmalkunst der westlichen und nordwestlichen Gebiete des Königreichs Ungarn im Spätmittelalter. In: *Galeria* 2006. 123-138.
- LÓVEI 2006c Tótselymesi Tharczai János székely ispán (+1510) sírköve. Mediaevalia Transilvanica VII–VIII (2003-2004) nr. 1-2. Satu Mare 2006. 139-142.
- LÓVEI 2006d LÓVEI P., Uralkodói lovagrendek a középkorban, különös tekintettel Zsigmond Sárkányrendjére. In: *Sigismundus* 2006. 251-263. [német és francia változatban is, azonos oldal- és képszámozással]

- LŐVEI 2009 LŐVEI P., Az ország nagyjainak és előkelőinek 1402. évi okleveleén függő pecsétek. Megjelenés alatt
- LŐVEI, Veszprém LŐVEI P. gyűjtése Veszprém megye műemléki topográfiájához, temetőik és útszéli emlékek; Kézirat, KÖH
- LŐVEI–ENGEL 1983 LŐVEI P.–ENGEL P., Székesfehérvári kőfaragványok Györgyi Bodó Miklós prépost címerével. MÉ XXXII (1983) 1-7.
- LŐVEI–PINTÉR–BAJNÓCZI–TÓTH 2007 LŐVEI P.–PINTÉR F.–BAJNÓCZI B.–TÓTH M., Vörös és fehér díszítőkövek, kristályos és metamorf mészkövek, márványok (Műemléki kutatások természettudományos diagnosztikai háttérrel 1.). MÉ 56 (2007) 75-82.
- LŐVEI–VARGA 1987 LŐVEI P.–VARGA L., Síremlékek. In: *Magyarországi művészet 1987. I.* 334-342, 459-466, 587-593, 694-701. (II. képek)
- LUDAICS 1861 LUDAICS M., A történeti emlékü ráczkevei görög vallású szerb templom I–III. Sürgöny I (1861) 49. sz. 1-2., 50. sz. 1., 51. sz. 1.
- LUDIKOVÁ 2002 LUDIKOVÁ, Z., A nagyszombati székesegyház késő reneszánsz és barokk síremlékei (16–17. század). MÉ LI (2002) 85-106.
- LUDIKOVÁ–MIKÓ–PÁLFFY 2006 LUDIKOVÁ, Z.–MIKÓ Á.–PÁLFFY G., A lócsei Szent Jakab-templom reneszánsz és barokk síremlékei, epitáfiumai és halotti címerei (1530–1700). MÉ 55 (2006) 327-410.
- LUDIKOVÁ–MIKÓ–PÁLFFY 2007 LUDIKOVÁ, Z.–MIKÓ Á.–PÁLFFY G., A szepeshelyi Szent Márton-templom, egy felső-magyarországi katolikus központ késő reneszánsz és barokk sírkövei és halotti címerei. MÉ 56 (2007) 313-344.
- LUDWIG 2005 LUDWIG, U., Das Gedenkbuch von San Salvatore in Brescia. Ein Memorialzeugnis aus dem karolingischen Italien. In: *Memoria* 2005. 169-200.
- LUKINICH 1927 LUKINICH I., A bethleni gróf Bethlen család története. Bp. [1927]
- LUPESCU 1996 LUPESCU, R., Un monument funerar inedit în biserica Densus (Jud. Hunedoara). *Arheologia Medievala I. Resita* 1996. 180-185.
- LUPESCU 2003 LUPESCU, R., A tövisi ferences kolostor középkori történetének és építéstörténetének néhány kérdése. *Református Szemle XCVI* (2003) 830-843.
- LUPESCU 2008a LUPESCU R., Hunyadi Mátyás: az ősöktől a hatalom küszöbéig. In: *Mátyás király* 2008a. 35-49.
- LUPESCU MAKÓ 2005 LUPESCU MAKÓ, M., Considerații privind testamentele nobiliare din Transilvania la sfârșitul evului mediu. *Acta Musei Napocensis* 39-40-II (2002–2003) Cluj–Napoca 2005. 115-138.
- LUSUARDI SIENA–PIVA 2002 LUSUARDI SIENA, S.–PIVA, P., Da pemmone a Paolino d’Aquilaia: appunti sull’arredo liturgico e la scultura in Friuli tra VIII e IX sec. *Hortus Artium Medievalium* 8 (2002) 295-323.
- LUX 1915 LUX K., A selmecbányai óvár. *MME IV* (1915) 5-42.
- LUX 1938a LUX G., Újabb ásatások a Margitszigeten. Bp. 1938.
- LUX 1939 LUX G., A zsámbéki templomrom. Bp. 1939.
- LUX 1942a LUX G., Az esztergomi ásatások építési feladatai. Bp. 1942. (Különlenyomat az „Építészet” 1942. évi 3. füzetéből)
- LUX 1942b LUX G., Szent Margitsziget török hódoltság előtti építészeti emlékei. *Magyar Építőművészet* (1942) 305-310.
- LUX 1944 LUX K., A síremlék rekonstrukciója. In: *HORVÁTH 1944a.* 34-36.

- LUXOVÁ 2003 LUXOVÁ, V., Memento mori: formy náhrobnej skulptúry. In: *Gotika* 2003. 325-333., 664-670. (katalógus)
- Macht und Memoria* 2005 Macht und Memoria. Begräbniskultur europäischer Oberschichten in der Frühen Neuzeit. Hrsg. v. HENGERER, M. Köln–Weimar–Wien 2005.
- MADER 1920 MADER, F., *Niederbayern* IV. Bezirksamt Passau. München 1920.
- MADER 1921 MADER, F., *Niederbayern* VI. Stadt Straubing. München 1921.
- MADER 1922 MADER, F., *Niederbayern* VII. Bezirksamt Kelheim. München 1922.
- MADER 1927 MADER, F., *Niederbayern* XVI. Stadt Landshut. München 1927.
- MADER 1933 MADER, F., *Oberpfalz* XXII. Stadt Regensburg I. Dom und St. Emmeram. München 1933.
- MADER–RITZ 1926 MADER, F.–RITZ, J. M., *Niederbayern* XIV. Bezirksamt Vilshofen. München 1926.
- MADZSAR 1918 MADZSAR I., Ernuszt János és háza Budán. Sz LII (1918) 56-71.
- MAGYAR 1984 MAGYAR K., Balatonszabadi – Pusztatorony. RF 37 (1984) 99.
- MAGYAR 2005 MAGYAR K., Árpád-kori nemzeti központok egyházainak temetőiről. In: *Templom körüli temetők* 2005. 163-172.
- Magyar királyi* 2004 Magyar királyi és főrendi síremlékek. Gótikus baldachinos síremlékek a középkori Magyarországon. Főszerk. DEÁK Z. Bp. 2004.
- Magyar művelődéstörténet 1., 2.* 1939 Magyar művelődéstörténet 1, 2. Szerk. DOMANOVSKY S. Bp. [1939]. (képszerkesztő: VARJÚ E.)
- Magyarországi művészet* 1956 A magyarországi művészet története I. Főszerk. FÜLEP L. Bp. 1956.
- Magyarországi művészet* 1973 A magyarországi művészet története. I. Szövegkötet, II. Képkötet. Főszerk. FÜLEP L. Bp. 1973 [5. kiadás].
- Magyarországi művészet* 1987 Magyarországi művészet 1300–1470 körül. Szerk. MAROSI E. I. Szövegkötet, II. Képkötet. Bp. 1987.
- Magyarország története* 1984. Magyarország története I. Előzmények és magyar történet 1242-ig. Főszerk. SZÉKELY Gy., szerk. BARTHA L. Bp. 1984.
- MAJOROSSY 2004 MAJOROSSY J., A Krisztus Teste Konfraternitás helye a középkori pozsonyi polgárok életében. TSz XLVI (2004) 69-111.
- MAJOROSSY 2006 MAJOROSSY, J., Church in Town: Urban Religious Life in Late Medieval Pressburg in the Mirror of Last Wills. Ph.D Thesis (copy for the pre-defence, kézirat), Central European University, Bp. 2006.
- MAJOROSSY 2008a MAJOROSSY J., Egy tekintélyes pozsonyi polgár: Friedrich Voyt († ca. 1521). In: *Redite ad cor. Tanulmányok Sahin-Tóth Péter emlékére*. Szerk. KRÁSZ L.–OBORNI T. [Bp.] 2008. 467-480.
- MAJOROSSY 2008b MAJOROSSY, J., Late Medieval Confraternities in Pressburg. In: *Pfarreien im Mittelalter. Deutschland, Polen, Tschechien und Ungarn im Vergleich*. Hrsg. v. KRUPPA, N. Göttingen 2008. 339-362.
- MAKKY 1993 MAKKY M., „apostol- emlék” címszó. In: *Magyar Katolikus Lexikon* I. Főszerk. DIÓS I. Bp. 1993. 349.
- MÂLE 1925 MÂLE, É., *L'art religieux de la fin du moyen age en France*. Paris 1925.
- MALGOUYRES 2003 MALGOUYRES, Ph., *Porphyre. La pierre pourpre des Ptolémées aux Bonaparte*. (Kiállítási katalógus) Louvre, Paris 2003.
- MÁLYUSZ 1971 MÁLYUSZ E., *Egyházi társadalom a középkori Magyarországon*. Bp. 1971.
- MÁLYUSZ 1973 MÁLYUSZ E., *Királyi kancellária és krónikáírás a középkori Magyarországon*. Bp. 1973. (Irodalomtörténeti füzetek 79.)

- MÁLYUSZ 1984 MÁLYUSZ E., Zsigmond király uralma Magyarországon 1387–1437. Bp. 1984.
- MAMŰL I– 2003– Magyar Művelődéstörténeti Lexikon. Főszerk. KŐSZEGHY P. I–. Budapest 2003–.
- MARCINKOWSKI 2001 MARCINKOWSKI, W., Mikołaj z Lejdy a rzeźba późnogotycka w Europie środkowo-wschodniej. Rzegład nowszych publikacji. Folia Historiae Artium, Seria Nowa 7 (2001)
- MARGALITS 1900 MARGALITS E., Horvát történeti repertorium I. Bp. 1900.
- MÁRKI 1892 MÁRKI S., Aradvármegye és Arad szabad királyi város története 1. Arad 1892. (Aradvármegye és Arad szabad királyi város monographiája II/1. Szerk: JANCsó B.)
- MAROSI 1915 MAROSI A., Székesfehérvári síremlék 1373-ból. AÉ XXIV (1915) 146-147.
- MAROSI 1935 MAROSI A., Adatok a Szent Anna kápolnából. SzSz [5] (1935) 33-35.
- MAROSI 1969a MAROSI E., Tanulmányok a kassai Szent Erzsébet templom középkori építéstörténetéhez (I.). MÉ XVIII (1969) 1-45.
- MAROSI 1969b MAROSI E., Tanulmányok a kassai Szent Erzsébet templom építéstörténetéhez II. MÉ XVIII (1969) 89-127.
- MAROSI 1971a MAROSI, E., Einige stilistische Probleme der Inkrustationen von Gran (Esztergom). AHA XVII (1971) 171-229.
- MAROSI 1971b MAROSI E., Tanulmányok a kassai Szent Erzsébet templom építéstörténetéhez III. MÉ XX (1971) 261-291.
- MAROSI 1972b MAROSI E., A román kor művészete. Bp. 1972.
- MAROSI 1972c Mátyás király székesfehérvári sírkápolnája. In: Székesfehérvár évszázadai 2. Középkor. Szerk. KRALOVÁNSZKY A. Székesfehérvár 1972. 169-184.
- MAROSI 1975 Magyar falusi templomok. [Bp.] 1975.
- MAROSI 1982 MAROSI E., A 14. századi Magyarország udvari művészete és Közép-Európa. In: *I. Lajos* 1982. 51-77.
- MAROSI 1983a MAROSI E., Preromanika; Román kor; Gótika. In: A művészet története Magyarországon. Szerk. ARADI N. Bp. 1983. 13-147.
- MAROSI 1984a MAROSI E., A reprezentáció kérdése a 14–15. századi magyar művészetben. TSz XXVII (1984) 517-538.
- MAROSI 1984b MAROSI, E., Die Anfänge der Gotik in Ungarn. Esztergom in der Kunst des 12.–13. Jahrhunderts. Bp. 1984.
- MAROSI 1987b MAROSI E., A művészetföldrajz lehetőségei; Stílusrétegek; A művészi munka szervezete és értékelése. In: *Magyarországi művészet* 1987. I. 38-181.
- MAROSI 1989a MAROSI E., A XV. századi budai szoborsorozat művészettörténeti helye. In: ZOLNAY L.-MAROSI E., A budavári szoborlelet. Bp. 1989. 81-127.
- MAROSI 1989b MAROSI, E., Eine Einleitung in die Probleme um Johannes-Aquila. In: *Johannes Aquila* 1989. 39-53.
- MAROSI 1995 MAROSI E., Kép és hasonmás. Művészet és valóság a 14–15. századi Magyarországon. Bp. 1995. (MF 23.)
- MAROSI 1996b MAROSI E., A középkor művészete I. 1000–1250. [Bp.] 1996.
- MAROSI 1997 MAROSI E., A középkor művészete II. 1250-1500. [Bp.] 1997.
- MAROSI 1998 MAROSI E., Pentimenti. Korrekciók a 14-15. századi magyar művészet képén. In: *Koppány-tanulmányok* 1998. 97-120.
- MAROSI 2001c MAROSI E., Gótika. In: GALAVICS–MAROSI–MIKÓ–WEHLI 2001. 91-211.

- MAROSI 2002 MAROSI E., Szent István király és Gizella királyné székesfehérvári casulája. In: *Koronázó palást* 2002. 89-116.
- MAROSI 2008d MAROSI, E., Pfarrkirchen im mittelalterlichen Ungarn im Spannungsfeld der beharrenden Kräfte der Gesellschaft und zunehmender Bildungsansprüche. In: *Pfarreien im Mittelalter. Deutschland, Polen, Tschechien und Ungarn im Vergleich*. Hrsg. v. KRUPPA, N. Göttingen 2008. 201-221.
- MAROSI–WEHLI 1997 MAROSI E.–WEHLI T., *Az Árpád-kor művészeti emlékei – képes atlasz*. Bp. 1997.
- MARSCHALL 1930 MARSCHALL R. összeáll., *Székesfehérvári kalauz*. Székesfehérvár 1930.
- MARSCHALL 2001 MARSCHALL, H.-G., *Stiftskirche St. Arnual*. Saarbrücken 2001.
- MARTIN 1925 MARTIN, F., *Kunstgeschichte von Salzburg*. Wien 1925.
- MÂRZA–BURNICHIOIU 2004 Biserica medievală din Sântimbru. Szerk. MÂRZA, E.–BURNICHIOIU, I. Alba Iulia 2004.
- MASNE DE CHERMONT é. n. MASNE DE CHERMONT, I. de, La danse macabre du cimetière des Innocents. In: *Saints-Innocents é.n.* 85-109.
- MATEJKO 1994 MATEJKO, L., Dve pamiatky cyrilskeho písomníctva zo Slovenska. *Proglas* (1994) 2-3.
- MÁTHES 1827 MÁTHES, J. N., *Veteris arcis Strigoniensis, monumentorum ibidem erutorum, aliarumque antiquitatum lythographicis tabulis ornata descriptio*. Strigonii 1827.
- Matthias Corvinus* 1982 Matthias Corvinus und die Renaissance in Ungarn 1458-1541 (kiállítási katalógus) Schallaburg 1982.
- Mátyás* 2008 Mátyás és a humanizmus. Szerk. CSUKOVITS E. Bp. 2008. (Nemzet és Emlékezet)
- Mátyás király* 2008a Hunyadi Mátyás, a király. Hagyomány és megújulás a királyi udvarban 1458–1490 (kiállítási katalógus) Szerk. FARBAKY P., SPEKNER E., SZENDE K., VÉGH A. Budapesti Történeti Múzeum, Bp. 2008.
- Mátyás öröksége* 2008 Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16–17. század). Szerk. MIKÓ Á. és VERŐ M. Magyar Nemzeti Galéria, Bp. 2008. [I. Katalógus], II. Tanulmányok
- MAURER 1954 MAURER, E., *Die Kunstdenkmäler des Kantons Aargau III. Das Kloster Königsfelden*. Basel 1954. (Die Kunstdenkmäler der Schweiz)
- MAURER 1994 MAURER, E., *Königsfelden*. Bern 1994⁶. (Schweizerische Kunstführer Serie 40, Nr. 398)
- MAYR 1972 MAYR, V.: *Studien zur Sepulchralplastik in Rotmarmor im bayerisch-österreichischen Raum 1360–1460* (doktori disszertáció, München). Bamberg 1972.
- Mediciek* 2008 A Mediciek fénykora. Élet és művészet a reneszánsz Firenzében. (kiállítási katalógus) Szépművészeti Múzeum, Bp. 2008.
- MEDVECKÝ 2008 MEDVECKÝ, J., *Renesančné pastofórium v Nitre. Pamiatky a múzea* 57. 1. (2008) 72-73.
- MEGAY 1959 MEGAY G., *Felsőregmec*. RF 11 (1959) 78.
- MEGAY 1970 MEGAY G., *A miskolci avasi templom 1941. évi ásatásának eredményei*. HOMÉ IX (1970) 129-141.
- Megpecsételt történelem* 2000 *Megpecsételt történelem. Középkori pecsétek Esztergomból*. Szerk. HEGEDŰS A. Esztergom 2000.
- MEIER 2002 MEIER, T., *Die Archäologie des mittelalterlichen Königsgrabes in christlichen Europa*. Stuttgart 2002. (Mittelalter-Forschungen 8)

- MELLINI 1570 (1987) MELLINI, D., Vita di Filippo Scolari, volgarmente chiamato Pippo Spano. Fiorenza 1570. (magyar fordítása: MELLINI, D., Filippo Scolarinak, ismertebb nevén Pippo Spanonak élete. In: Ozorai Pipo emlékezete. Szekszárd 1987. 25-52.)
- MELZER 1980 MELZER, G., Ergänzungen zur Baugeschichte der Fischerkirche in der Freistadt Rust, Burgenland. Fundberichte aus Österreich 19 (1980) 139-150.
- MELZER 1984 MELZER, G., Archäologische Untersuchung der Ruster Fischerkirche. Burgenländische Heimatblätter 46 (1984) 1-14.
- Memoria 1984 Memoria. Der geschichtliche Zeugniswert des liturgischen Gedenkens im Mittelalter. Hrsg. v. SCHMID, K. und WOLLASCH, J. München 1984. (Münstersche Mittelalter-Schriften 48)
- Memoria 2004 Memoria in der Gesellschaft des Mittelalters. Hrsg. v. GEUENICH, D.—OEXLE, O. G. Göttingen 1994. (Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte 111)
- Memoria 2005 Memoria. Ricordare e dimenticare nella cultura del medioevo / Memoria. Erinnern und Vergessen in der Kultur des Mittelalters. A cura di / hrsg. v. BORGOLTE, M., FONSECA, C. D., HOUBEN, H. Bologna—Berlin 2005.
- Memory & Oblivion 1999 Memory & Oblivion. Proceedings of the XXIXth International Congress of the History of Art held in Amsterdam, 1—7 September 1996. Dordrecht 1999.
- MENICHETTI 1980 MENICHETTI, P. L., Le Corporazioni delle Arti e Mestieri medioevali a Gubbio. Città di Catello 1980.
- MENTÉNYI 2002a MENTÉNYI K., Jákfa, római katolikus templom. In: LAHU 5. 2002. 327-345., a töredékek katalógusa (IVICSICS P. és MENTÉNYI K.): 346-354.
- MENTÉNYI 2002b MENTÉNYI K., Kőszeg, Szent Jakab-templom. In: LAHU 5. 2002. 463-476., a töredékek katalógusa (IVICSICS P.): 477-490.
- MENTÉNYI 2007 MENTÉNYI K., A székesfehérvári Szűz Mária prépostsági templom román kori faragványai (A faragványok története a 19. században). Kéziratok doktori disszertáció. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bp. 2006. [2007]
- MENZEL 1952 MENZEL, H., Lampen im römischen Totenkult. Festschrift des Römisch-Germanischen Zentralmuseums in Mainz. 1952 [1953] 131-138.
- MERKLAS 1864 MERKLAS, W., Ein Grabstein der St. Georgscapelle in Leutschau. MZK IX (1864) IV-V.
- MERTEN 1990 MERTEN, H., Die frühchristlichen Inschriften. Bischöfliches Dom- und Diözesanmuseum Trier. Trier 1990.
- MESTERHÁZY 1968 MESTERHÁZY K., Adatok a bizánci kereszténység elterjedéséhez az Árpád-kori Magyarországon. Déry Múzeum Évkönyve. Debrecen 1968. 145-184.
- MEURER 1985 MEURER, H., Zu den Staurotheken der Kreuzfahrer. Zeitschrift für Kunstgeschichte 48 (1985) 65-76.
- MEYER 1998 MEYER, A., Die Franziskanerkirche Sankt Maria in der Au, Luzern. Bern 1998⁵. (Schweizerische Kunstführer Serie 48, Nr. 471/472)
- MEZEY—SZENTESI 1996 D. MEZEY A.—SZENTESI E., Az állami műemlékvédelem kezdetei Magyarországon. A Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale magyarországi működése (1853—1860). In: A magyar műemlékvédelem korszakai. Tanulmányok. Szerk.

- BARDOLY I.—HARIS A. Országos Múemlékvédelmi Hivatal, Bp. 1996. 47-67.
- MEZŐSINÉ 1993 MEZŐSINÉ KOZÁK É., A vértesszentkereszti apátság. [Bp.] 1993. (Művészettörténet — Múemlékvédelem V.)
- MF Művészettörténeti Füzetek
- MHA Monumenta Hungariae Archaeologica — Magyarországi Régészeti Emlékek
- MICHALSKY 1998 MICHALSKY, T., Die Repräsentation einer *Beata Stirps*. Darstellung und Ausdruck an den Grabmonumenten der Anjous. In: Die Repräsentation der Gruppen. Texte — Bilder — Objekte. Hrsg. v. OEXLE, O. G. und HÜLSEN-ESCH, A. von. Göttingen 1998. (Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte 141) 187-224.
- MICHALSKY 2000a MICHALSKY, T., Memoria und Repräsentation. Die Grabmäler des Königshauses Anjou in Italien. Göttingen 2000. (Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte 157)
- MICHALSKY 2000b MICHALSKY, T., »Quis non admireretur eius sapientiam ...?« Strategien dynastischer Memoria am Grab König Roberts von Anjou. In: *Grabmäler* 2000. 51-73.
- MIHALIK 1897 MIHALIK J., A kassai dóm régi síremlékei. AÉ Ú. f. XVII (1897) 157-172.
- MIKÓ 1983 MIKÓ Á., Két világ határán (Janus Pannonius, Garázda Péter és Megyericsei János síremléke). AH XI (1983) 49-75.
- MIKÓ 1984 MIKÓ Á. ism.: *Riznica* 1983. MÉ XXXIII (1984) 189-195.
- MIKÓ 1986 MIKÓ Á., Jagello-kori reneszánsz sírköveinkről. AH XIV (1986) 97-113.
- MIKÓ 1989 MIKÓ Á., Reneszánsz paloták a váradi várban. In: *Váradi kőtöredékek* 1989. 99-158.
- MIKÓ 1995c MIKÓ Á., *All'antica* djela i njihovi stvaraoči u Budimu i Zagrebu za Matije Korvina i Jagelovića (1480-1526) / *All'antica* művek és alkotóik Budán és Zágrábban Mátyás Király és a Jagellók idején (1480—1526). In: *Horvát-magyar* 1995. 53-60, 315-322.
- MIKÓ 1998 MIKÓ Á., Rész és egész. A magyarországi reneszánsz kőfaragóműhelyek és kutatásuk. In: *Koppány-tanulmányok* 1998. 207-225.
- MIKÓ 2001 MIKÓ Á., Reneszánsz. In: GALAVICS—MAROSI—MIKÓ—WEHLI 2001. 212-316.
- MIKÓ 2005a MIKÓ Á., Stílus és felirat. Kőbe vésett, klasszikus- és korai humanista kapitálissal írott feliratok a Mátyás- és Jagello-kori Magyarországon. MÉ LIV (2005) 205-244.
- MIKÓ 2005b MIKÓ Á., Késő reneszánsz és kora barokk síremlékek a Magyar Királyság területén (1540—1690). In: *Idővel paloták... Magyar udvari kultúra a 16—17. században*. Szerk. G. ETÉNYI N.—HORN I. Bp. 2005. 625-660.
- MIKÓ 2008a MIKÓ Á., Bernardino Monelli (†1496), Beatrix királyné udvarbírájának és diósgyőri várnagyának sírköve (5.12 kat. sz.). In: *Mátyás király* 2008a. 264-265.
- MIKÓ 2008b MIKÓ Á., Domborműtöredék lovasjelenettel Nagyvázsönyből (8.5 kat. sz.). In: *Mátyás király* 2008a. 303-305.
- MIKÓ 2008f MIKÓ Á., Gótika és barokk között. A reneszánsz művészet problémái a kora újkori Magyarországon. In: *Mátyás öröksége* 2008. I. 22-35.

- MIKÓ–PÁLFFY 1999 MIKÓ Á.–PÁLFFY G., A győri székesegyház késő reneszánsz és barokk sírkövei (16–17. század). MÉ XLVIII (1999) 137-156.
- MIKÓ–PÁLFFY 2002 MIKÓ Á.–PÁLFFY G., A pozsonyi Szent Márton-templom késő reneszánsz és kora barokk síremlékei (16–17. század). MÉ LI (2002) 107-172.
- MIKÓ–PÁLFFY 2005 MIKÓ Á.–PÁLFFY G., A pozsonyi ferences templom késő reneszánsz és kora barokk síremlékei. MÉ LIV (2005) 319-348.
- MIKÓ–RITOÓKNÉ 1994 MIKÓ Á.–RITOÓKNÉ SZALAY Á., Bakócz Bálint titeli és budai prépost síremlékének töredéke (VII-25. kat. sz.). In: *Pannonia Regia* 1994. 353-354.
- Milano 1954 Storia di Milano III. Milano 1954.
- MILOŠEVIĆ 2003 MILOŠEVIĆ, A., Scultura ornamentale del VII e VIII secolo nei Balcani occidentali. Hortus Artium Medievalium 9 (2003) 357-382.
- MINDĀŠ 1994 MINDĀŠ, M., Výskum vo františkánskom kostole v Skalici 2. Záhorie III (1994) 1. sz., 16-18.
- MINDĀŠ 1997 MINDĀŠ, M., Heraldické náhrobníky zo Skalice. In: *Heraldika* 1997. 94-99.
- MIRÓ 2005 MIRÓ, J. C., Epigrafía hebrea. Madrid 2005.
- MIROŠŠAYOVÁ–KARABINOŠ 2005 MIROŠŠAYOVÁ, E.–KARABINOŠ, A., Kláštor augustiniánov vo Veľkom Šariši. PM 2/2005. 18-24.
- MISKEI 2003 MISKEI A., Ráckeve története I. Ráckeve története a kezdetektől 1848-ig. Ráckeve 2003.
- Miskolc 1984 Fejezetek Miskolc történetéből. Szerk. BEKES D.–VERES L. Miskolc 1984.
- MITCHELL 1999 MITCHELL, J., The Early Medieval Monastery as a Site of Commemoration and Place of Oblivion. In: *Memory & Oblivion* 1999. 455-465.
- Mittelalter 1998 Früh- und Hochmittelalter. Hrsg. v. FILLITZ, H. München–New York 1998. (Geschichte der bildenden Kunst in Österreich 1)
- MMT Magyarország Műemléki Topográfiája
- MMÚE Magyarország Művészeti Emlékei
- MNM 200 éves 2002 A 200 éves Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményei. Szerk. PINTÉR J. Bp. 2002.
- MOCSÁRY 1826 MOCSÁRY A., Nemes Nógrád Vármegyének Historiai, Geographiai és Statistikai Esmertetése I–IV. Pest 1826.
- MÓCSY 1990 MÓCSY A. Síremlékek. In: *Pannonia régészeti kézikönyve*. Szerk. MÓCSY A.–FITZ J. Bp. 1990. 250-253.
- MOFPH 1899 Monumenta Ordinis Fratrum Praedicatorum Historica IV. Acta Capitulum Generalium II. Roma 1899.
- MOHL 1913 MOHL A., Győr eleste és visszavétele. 1594–1598. Győr 1913.
- MOHL 1930 MOHL, A., Die Seelsorger von Eisenstadt. In: Die Stadtpfarrkirche in Eisenstadt. Sonderheft der „Mittelilungen“ des burgenländischen Heimat- und Naturschutzvereines. Szerk. GANGL, M. Eisenstadt 1930.
- MOJZER 1971 MOJZER M., Torony, kupola, kolonnád. Bp. 1971. (MF I.)
- MOLDOVAN 1853 MOLDOVAN, St., Anotatiuni despre tiera Hatiegului. In: Foae pentru minte, anima si literatura. Brasov. nr. 38 din 23 sept. 1853. 284.
- MOLDOVÁNYI 1824 MOLDOVÁNYI J., Tolna Vármegyének Geographiai, Statisztikai és Topographiai esmertetése. TGy 1824. X. 40-83.

- MOLLAY 1970 MOLLAY K., „Avancinus, Nikolaus” címszó. In: Világirodalmi Lexikon 1. Főszerk. KIRÁLY I. Bp. 1970. 574.
- MOLNÁR 2003 MOLNÁR A., A Szent Jobb és Raguza. T 76 (2003) 7-11.
- MOLNÁR 2005 MOLNÁR E., Esztergom—Zsidód templom körüli temetője. In: *Templom körüli temetők* 2005. 109-114.
- MOMMSEN 1887 MOMMSEN, T., Römisches Staatsrecht. Leipzig 1887. II/I. (3. kiadás); III/I.
- Mondseeland* 1981 Das Mondseeland. Geschichte und Kultur (kiállítási katalógus, Mondsse). Linz 1981.
- Mons Sacer* 1996 Mons Sacer 996—1996. Pannonhalma 1000 éve. Szerk. TAKÁCS I. (kiállítási katalógus) Pannonhalma 1996. I—III.
- Monumentumok* 1985 Monumentumok az első háborúból. A Múcsarnok és a Népművelési Intézet közös kiállítása. Szerk. KOVÁCS Á. Bp. 1985.
- Mon. Vat.* Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia. Vatikáni magyar okirattár. Ser. I. Tom. 1-6. Bp. 1885-1891.
- Mon. Vespr. I.* Monumenta Romana Episcopatus Vesprimiensis I (1103—1276). Bp. 1896.
- MORGANSTERN 2000 MORGANSTERN, A. McGEE, Gothic Tombs of Kinship in France, the Low Countries and England. University Park, Pennsylvania 2000.
- MÓSER 1988 MÓSER Z., Via Regia Hungariae — Középkori utakon. H. n. [1988]
- MOSSAKOWSKI 2007 MOSSAKOWSKI, S., Kaplica Zygmuntowska (1515—1533). Problematyka artystyczna i ideowa mauzoleum króla Zygmunta I. Warszawa 2007.
- MÖLLER 1905 MÖLLER I., A Hunyadi-síremlékek anyaga és kivitele. MME I (1905) 68-74.
- MÖLLER 1929 MÖLLER I., Erdély nevezetesebb műemlékei. Bp. 1929.
- MRÁZEK 1993 MRÁZEK, I., Kamenná tvář Brna. Brno 1993.
- MREV 1899 Monumenta Romana Episcopatus Vesprimiensis II. 1276—1415. Budapestini 1899.
- MROZOWSKI 1994 MROZOWSKI, P., Polskie nagrobki gotyckie. Warszawa 1994.
- MRT Magyarország Régészeti Topográfiája
- MTA 1992 A Magyar Tudományos Akadémia és a művészetek a XIX. században. Szerk. SZABÓ J., MAJOROS V. (kiállítási katalógus) Bp. 1992.
- MUCSI 1975 MUCSI A., Az esztergomi Keresztény Múzeum régi képtárának katalógusa. Bp. 1975.
- MUSCHIOL 2005 MUSCHIOL, G., *Parochia Mimigernaford — Vom Bistum Mimigernaford im 9. Jahrhundert zum Bistum Münster im 11. Jahrhundert.* In: *Liudger* 2005. 79-86.
- MUSICESCU 1978 MUSICESCU, A. M., Voroneț. Bukarest 1978.
- MUŞLEA 1943 MUŞLEA, C. C., Biserica Sf. Nicolae din Şcheii Braşovului I. (1292-1742). Braşov 1943.
- Műemlékjegyzék* 1990 Magyarország műemlékjegyzéke. Országos Műemléki Felügyelőség, Bp. 1990. I—II.
- MÜLLER 1855a MÜLLER, F., Die evangelische Kirche in BIRTHÄLM. Archiv N.F. II (1855) 199-217.
- MÜLLER 1855b MÜLLER, F., Archäologische Skizzen aus Schässburg. Archiv N.F. II (1855) 381-430.
- MÜLLER 1999 MÜLLER, H. W., Die Herkunft der Marmore von Aquincum. Budapest Régiségei XXXIII (1999) 265—267.
- Művelődéstörténeti* 1986 Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorról. Szerk. FÜGEDI E. Bp. 1986.

- Művészettörténeti ABC* 1961 Művészettörténeti ABC. Szerk. MOLNÁR A.—NÉMETH L.—VOIT P. Bp. 1961.
- MVV Magyarország Vármegyéi és Városai. Szerk. BOROVSZKY S.—SZIKLAY J. Bp. 1896—1914.
- MYSKOVSZKY 1876 MYSKOVSZKY V., A markusfalvi vár-templomról, s a Máriássy család czimerészeti emlékeiről. AÉ X (1876) 269-274.
- MYSKOVSZKY 1879 MYSKOVSZKY V., Bártfa középkori műemlékei. A Szent Egyed templomának műrégészeti leírása. Bp. 1879. (MHA IV/1.)
- MYSKOVSZKY 1888a MYSKOVSZKY V., Két régi síremlék a kassai dómban. AÉ U. F. VIII (1888) 125-130.
- MYSKOVSZKY 1894 MYSKOVSZKY V., Sárosmegyei műemlékek. AÉ XIV (1894) 404-411.
- MYSKOVSZKY, *Füzetek* MYSKOVSZKY V. vázlatfüzetei. KÖH Tervtár
- Myskovszky-konferencia* 1999 Munkásságáról legutóbb: Viktor Miškovský a súčasná ochrana pamiatok v Srednej Európe = Myskovszky Viktor és a mai műemlékvédelem Közép-Európában. Nemzetközi konferencia Myskovszky Viktor születésének 160. évfordulója alkalmából. Kassa, Bártfa – 1998. május 18-21. A kötetet gondozta: ČOREJOVÁ, J., BARDOLY I. és VÁLINÉ POGÁNY J. Bratislava—Budapest 1999.
- NAČERADSKÁ 2002 NAČERADSKÁ, P., Nápisy okesu Kutná Hora. Praha 2002. (Corpus Inscriptionum Bohemiae II; Fontes Historiae Artium X)
- NÄGLER 2004 NÄGLER, T., Marktort und Bischofssitz BIRTHÄLM in Siebenbürgen. München 2004.
- NAGY I—XIV NAGY I., Magyarország családi czimerekkel és nemzékrendi táblákkal I-XIV. Pest-Buda 1857-1865.
- NAGY 1923—1926 NAGY L., Hogyan került M. Herennius Pudens sírköve Intercisába? AÉ Ú. F. XL (1923—1926) 114-121.
- NAGY 1937 NAGY L., Aquincumi vonatkozású kiadatlan feliratos köemlékek Szentendréről. AÉ Ú. F. L (1937) 85-115.
- NAGY 1954 NAGY E., A székesfehérvári István-koporsó keletkezése. MÉ III (1954) 101-106.
- NAGY 1965 NAGY Á., Középkori sírkövek a Dobó István Vármúzeum Kőtárában. Az Egri Vár Híradója, 1965. 6. szám, 35-39.
- NAGY 1968 NAGY Á., A kalocsai XI. századi érseksír leletei. MÉ XVII (1968) 112-123.
- NAGY 1970—71 NAGY Á., Négy renaissance kori síremlék a középkori egri Szent János székesegyházból. EMÉ VIII—IX (1970—71) 105-129.
- NAGY 1972 NAGY Á., A székesfehérvári XI. századi szarkofág eredete és ikonográfiája. MÉ XXI (1972) 165-176.
- NAGY 1973a NAGY Á., Abasár — Bolttető. RF 26 (1973) 78.
- NAGY 1985a NAGY E., Jankovich Miklós régészeti és műemléki tevékenysége. In: Jankovich Miklós, a gyűjtő és mecénás (1772—1846). Szerk. BELITSKA-SCHOLTZ H. (MF 17.) Bp. 1985. 122-153.
- NAGY 1985b NAGY S., Dombo, srednjovekovna opatija i tvrdava. Novi Sad 1985.
- NAGY 1987 NAGY S., Dombó középkori monostor és erőd. Vajdasági Múzeum [Újvidék] 1987.
- NAGY 2004 NAGY G. B., 1580 előtti adatok az egri püspöki vár történetéhez. EMÉ XL (2004) 163-188.
- NAGY 2007 NAGY M., Lapidarium. A Magyar Nemzeti Múzeum régészeti kiállításának vezetője: Római Kőtár. Bp. 2007.
- B. NAGY—TÓTH 2000 B. NAGY K.—TÓTH M., Kutaspuszta Árpád-kori templomának díszítése. In: *Dél-Alföld* 2000. 241-255.

- NAGY–VÉGHÉLY–NAGY 1890
NAGY I.–VÉGHÉLY D.–NAGY Gy., Zala vármegye története. Oklevéltár 2. Bp. 1890.
- NAGYBÁKAY 1977
NAGYBÁKAY P., Beriszló Péter horvát bán veszprémi címeres sírköve. In: A Dunántúl településtörténete II/2. 1767–1848. PAB–VEAB Értesítő. [Veszprém] 1977. 233-242.
- NAGYBÁKAY 1978
NAGYBÁKAY P., Beriszló Péter veszprémi püspök címeres sírköve. VMMK 13 (1978) 113-130.
- NAGYFALUSY 1942
NAGYFALUSY L., A kapornaki apátság története II. Kalocsa 1942.
- Nagy utazás* 1994
„Nagy utazás...” – Kultúrák határán: Településtörténeti kutatások a Szévíz és Principális völgyében (kiállítási katalógus). Zalaegerszeg 1994.
- NECHVÁTAL 1985
NECHVÁTAL, B., Náhrobky na mladohradištnim pohřebišti v Radomyšli u Strakoníc. *Archaeologia Historica* 10 (1985) 439-451.
- Neidhartrezeption* 2000
Neidhartrezeption in Wort und Bild. Hg. v. BLASCHITZ, G. Krems 2000.
- NEMES 1893
NEMES A., A Nagyboldogasszonyról nevezett budavári főtemplom története és leírása. Bp. 1893.
- NÉMETH–BALÁZSIK 1994
NÉMETH P.–BALÁZSIK T., A nyírbátori ferences kolostor. In: *Koldulórendi* 1994. 377-393.
- NÉMETH–TOPÁL 1991
NÉMETH M.–TOPÁL J., Verses szarkofág mumifikált temetkezéssel a Bécsi-úti sírmezőről. *BpR XXVII* (1991) 73-84.
- NÉMETHY 1876
NÉMETHY L., Nagyboldogasszonyról nevezett budapestvári főtemplom története. Esztergom 1876. [2. bővített kiadás]
- NÉMETHY 1884
NÉMETHY L., A clarissák ó-budai zárdájáról. *EmL V* (1884) 205-209.
- NÉMETHY 1900
NÉMETHY L., Az "Esztergom-vidéki Régészeti és Történelmi Társulat" régiség-gyűjteményének leírása. Az Esztergom-vidéki Régészeti és Történelmi Társulat Harmadik Évkönyve. Esztergom 1900. 94-147.
- Nemzeti Galéria* 1984
A Magyar Nemzeti Galéria régi gyűjteményei. Szerk. MOJZER M. Bp. 1984.
- NEUMÜLLERS-KLAUSER 1970
NEUMÜLLERS-KLAUSER, R., Die Inschriften der Stadt und des Landkreises Heildeberg. Stuttgart 1970. (DI 12)
- NEUMÜLLERS-KLAUSER 1992
NEUMÜLLERS-KLAUSER, R., Die Inschriften des Landkreises Calw. Wiesbaden 1992. (DI 30)
- NICKEL 1979
NICKEL, H. L., Mittelalterliche Wandmalerei in der DDR. In Zusammenarbeit mit BAIER, G., FEMMEL, G. und KOBER, K.-M. Leipzig 1979.
- NICOL 1998
NICOL, F., Burg Weißensee (Runneburg) in Thüringen – Eine fürstliche Pfalz mit eindrucksvollen archäologischen Befunden und reichem Fundmaterial. In: Ausgrabungen. Schicht für Schicht ins Mittelalter. Begleitheft zur Ausstellung des Lehrstuhls für Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit der Universität Bamberg. Hrsg. v. ERICSSON, E. 1998².
- NICOLESCU 1977
NICOLESCU, C., Sucevița. Bucharest 1977.
- NICOLESCU 1978
NICOLESCU, C., Moldovița. Bucharest 1978.
- Niederbayern*
Die Kunstdenkmäler von Bayern IV. Regierungsbezirk Niederbayern I-XXV.
- NIKOLAEVA 2004
NIKOLAEVA, L., Novgorod the Great. St. Petersburg 2004.

- NILGEN 1985 NILGEN, U., Das große Walroßbeinkreuz in den »Cloisters«. Zeitschrift für Kunstgeschichte 48 (1985) 39-64.
- NORA 1984–1992 Le lieux de mémoire I–III. Sous la direction de P. NORA. Paris 1984–1992.
- NOTHDURFTER 2002 NOTHDURFTER, H., St. Benedikt in Mals. Mals 2002.
- NOVÁK 1984 NOVÁK L., Fejfák a Duna-Tisza közén. Nagykőrös 1984. [2. kiadás] (Az Arany János Múzeum Kismonográfiái 1.)
- NOVÁK 2005 NOVÁK L. F., Fejfa monográfia. Nagykőrös 2005. (Az Arany János Múzeum Kismonográfiái 16.)
- NOVÁKY 1819 NOVÁKY J., Memoria dignitatum, et canonicorum cathedralis ecclesiae Agriensis [1819]. In: Adatok az Egri Egyházmegye Történelméhez IV. Szerk. LESKÓ J. Eger 1908. 55-265.
- Новгород* 1985 Древний Новгород. Szerk. Перенелкина, Г. П. Москва 1985.
- NOVOTNY 1982 NOVOTNY Gy., Az avasi templom. [Miskolc] 1982.
- Nürnberg* 1986 Nürnberg 1300–1550. Kunst der Gotik und Renaissance (kiállítási katalógus). Nürnberg–New York 1986.
- NYS 1993 NYS, L., La pierre de Tournai. Son exploitation et son usage aux XIIIème, XIVème et XVème siècles. Tournai – Louvain-la-Neuve 1993.
- NYÁRÁDY 1963 NYÁRÁDY M., A szatmárcsekei református temető fejfái. A Nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve III (1960) Nyíregyháza 1963. 193-218.
- Nyelvemléktár* 1879 Nyelvemléktár VIII. Közzéteszi: VOLF Gy. Bp. 1879.
- Oberbayern* 1905 Die Kunstdenkmäler des Königreichs Bayern I. Die Kunstdenkmale des Regierungsbezirkes Oberbayern 3. Bezirksämter Mühldorf, Altötting, Laufen, Berchtesgaden. München 1905.
- Oberösterreich* 1983 Tausend Jahre Oberösterreich. Das Werden eines Landes (kiállítási katalógus). 1–2. Wels 1983.
- Oberösterreich* 1985 Kirche in Oberösterreich. 200 Jahre Bistum Linz (kiállítási katalógus). Linz 1985.
- Oberpfalz* Die Kunstdenkmäler von Bayern II. Die Kunstdenkmäler der Oberpfalz I-XXII.
- Obituarium* 1890 „Obituarium” címszó. In: Meyers Konversations-Lexikon. Eine Encyclopädie des allgemeinen Wissens. Bd. 12. Leipzig und Wien 1890. 303.
- OEXLE 1976 OEXLE, O. G., Memoria und Memorialüberlieferung im früheren Mittelalter. Frühmittelalterliche Studien 10 (1976) 70-95.
- OEXLE 1983 OEXLE, O. G., Die Gegenwart der Toten. In: Death in the Middle Ages. Ed. BRAET, H.–VERBEKE, W. Leuven 1983. (Medievalia Lovaniensia, Series I/Studia IX) 19-77.
- OEXLE 1984 OEXLE, O. G., Memoria und Memorialbild. In: *Memoria* 1984. 384-440.
- OEXLE 1985 OEXLE, O. G., Die Gegenwart der Lebenden und der Toten. In: Gedächtnis, das Gemeinschaft stiftet. Hrsg. v. SCHMID, K. München–Zürich 1985. (Schriftenreihe der Katholischen Akademie der Erzdiözese Freiburg) 74-89.
- OEXLE 1993 OEXLE, O. G., „Memoria, Memorialüberlieferung” címszó. In: Lexikon des Mittelalters 6. München–Zürich 1993. 510-513. hasáb
- OEXLE 1994 OEXLE, O. G., Die Memoria Heinrichs des Löwen. In: Memoria in der Gesellschaft des Mittelalters. Hrsg. v. GEUENICH, D.–OEXLE, O. G. Göttingen 1994. (Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte 111) 128-177.

- OEXLE 1995a OEXLE, O. G., Welfische Memoria. Zugleich ein Beitrag über adlige Hausüberlieferung und die Kriterien ihrer Erforschung. In: Die Welfen und ihr Braunschweiger Hof im hohen Mittelalter. Hrsg. v. SCHNEIDMÜLLER, B. Wiesbaden 1995. (Wolfenbütteler Mittelalter-Studien 7) 61-94.
- OEXLE 1995b OEXLE, O. G., Memoria als Kultur. In: Memoria als Kultur. Hrsg. v. OEXLE, O. G. Göttingen 1995. (Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte 121) 9-78.
- OFNER 1983 OFNER, J., Die Stadtpfarrkirche zu Steyr. Steyr [1983⁴]
- OLÁH 1983 OLAHUS, N.: Hungaria-Athila. Ed. EPERJESSY, C.–JUHÁSZ, L. Bp. 1983.
- OLICK–ROBBINS 1999 OLICK, J. K.–ROBBINS, J., A társadalmi emlékezet tanulmányozása: a „kollektív emlékezettől” a mnemonikus gyakorlat történeti szociológiai vizsgálatáig. Replika, No 37. (1999) 19-43. = <http://www.c3.hu/scripta/scripta0/replika/honlap/37/olick.htm>
- OLSZEWSKI 1960 OLSZEWSKI, A., Gotyckie rzeźby alabastrowe pochodzenia angielskiego w Polsce. Biuletyn Historii Sztuki XXII (1960) 35-64.
- OMMIK OMIK, A., Az Osztrák-Magyar Monarchia Írásban és Képpben I-XXI. Bp. 1887-1901.
- OMMIK XIII. 1896 OMMIK XIII. Magyarország IV. Bp. 1896.
- OMMIK XV. 1898 OMMIK XV. Felsőmagyarország I. Bp. 1898.
- ONASCH 1981 ONASCH, K., Liturgie und Kunst der Ostkirche in Stichworten. Leipzig 1981.
- ORBÁN 1869 ORBÁN B., A Lábathlan-család síremléke 1400-ból. Sz III (1869) 492-497.
- ORBÁN 1873 ORBÁN B., A Székelyföld leírása történelmi, régészeti, természetrajzi s népismei szempontból VI. Bp. 1873.
- Ordinarius* Ordinarius secundum veram notulam sive rubricam almae ecclesiae Agriensis de observatione divinorum officiorum et horarum canonicarum. A krakkói unicum könyvpéldány után közzéteszi KANDRA K. Eger 1905.
- ORIŠKO 2000 ORIŠKO, Š., Kostol Všetkých svätých v Dechticiach: pokus o novú interpretáciu architektúry a maliarskej výzdoby. Ars 1-3/2000. 1-32.
- Ornamenta Ecclesiae* 1985 Ornamenta Ecclesiae – Kunst und Künstler der Romanik. Hrsg. v. LEGNER, A. (kiállítási katalógus) Köln 1985. 1–3.
- ORNSTEIN 1896 ORNSTEIN J. egy síremlékről a szamosújvár-németi ev. ref. templomban. AÉ Ú. F. XVI (1896) 154-156.
- ORTVAY 1894 ORTVAY T., Pozsony város története III. Mellékletek Pozsony 1300–1526. évi történetéhez. Pozsony 1894.
- ORTVAY 1895 ORTVAY T., Pozsony város története II/1. A város középkori topográfiája 1300-1526. Pozsony 1895.
- Otto der Grosse* 2001 Otto der Grosse. Magdeburg und Europa. Hrsg. von PUHLE, M. Band I. Essays, Band II. Katalog. Mainz 2001.
- ÖKT ÖSTERREICHISCHE KUNSTTOPOGRAPHIE
- Paderborn* 1999a 799 – Kunst und Kultur der Karolingerzeit. Karl der Große und Papst Leo III. in Paderborn. Katalog der Ausstellung Paderborn 1999. Hrsg. v. STIEGEMANN, C. und WEMHOFF, M. Mainz 1999. 1–2.
- Paderborn* 1999b 799 – Kunst und Kultur der Karolingerzeit. Karl der Große und Papst Leo III. in Paderborn. Beiträge zum Katalog der Ausstellung Paderborn 1999. Hrsg. v. Stiegemann, C. und Wemhoff, M. Mainz 1999.

- PALÁGYI 2004 K. PALÁGYI Sz., Veszprém megye római kori kőfaragványainak gyűjteménye. Balácsa, római kori villagazdaság. Katalógus, Veszprém 2004.
- PÁLÓCZI-HORVÁTH 1979 PÁLÓCZI-HORVÁTH A., A magyarszeccsődi román kori templom régészeti kutatása. Savaria 7-8 (1973-1974). Szombathely 1979. 133-174.
- PÁLOSFALVI 2007 PÁLOSFALVI T., Grebeni Hermanfi László alnádor. Egy tekintélyes szlavón köznemesi politikus pályaképe (Első közlemény). Sz 141 (2007) 843-877.
- PÁLOSFALVI 2008 PÁLOSFALVI T., Grebeni Hermanfi László alnádor. Egy tekintélyes szlavón köznemesi politikus pályaképe (Második közlemény). Sz 142 (2008) 267-313.
- PALUGYAY 1855 Ifj. PALUGYAY I., Békés-Csanád, Csongrád és Honth vármegyék leírása. Pest 1855.
- PALUGYAY 1863 PALUGYAY I., A bodafalvi plebánia története. MS I (1863) 519-529.
- PAMER 1970 PAMER N., A kispánai vár feltárása. MMv V (1967–68). Bp. 1970. 295-313.
- PAMER 1998 PAMER N., Kispána – Várrom. [Bp.] 1998. (TKMK 581.)
- PAMER 2004 PAMER N., Látogatás a kispánai várban 35 évvel a feltárás után. Mv XLVIII (2004) 158-163.
- Pamiatky* 1970 Hnuteľné pamiatky. Stredoslovenského Kraja v státnych zoznamoch. Banská Bystrica 1970.
- PANARELLI 2005 PANARELLI, F., Il Necrologio di San Zeno in Pisa. In: *Memoria* 2005. 235-253.
- Pannonia Regia* 1994 Pannonia Regia. Művészet a Dunántúlon 1000–1541. Szerk. MIKÓ Á., TAKÁCS I. (kiállítási katalógus) Bp. 1994.
- PANOFSKY 1964 PANOFSKY, E., Tomb Sculpture. New York 1964.
- PAOLA–LIEDKE–RIND 1992 PAOLA, G.–LIEDKE, V.–RIND, M. M., Landkreis Kelheim. München–Zürich 1992. (Denkmäler in Bayern II.30)
- PAPP 1938 PAPP F., Szent István-korabeli építőkövek a Dunántúlon. Techn XIX (1938) 359-363.
- PAPP 1995 PAPP Sz., A nagyvázsonyi pálos kolostor. MÉ XLIV (1995) 43-77.
- PAPP 2005 PAPP Sz., A királyi udvar építkezései Magyarországon 1480-1515. Bp. 2005.
- Paradisum plantavit* 2001 Paradisum plantavit. Bencés monostorok a középkori Magyarországon. Szerk. TAKÁCS I. (kiállítási katalógus) Pannonhalma 2001.
- Paris* 2004 Paris 1400. Les arts sous Charles VI (kiállítási katalógus). Musée du Louvre, Paris 2004.
- PARSONS é.n. PARSONS, D., Stone. In: *English Industries* é.n. 1-27.
- PASCU–DINA 2007 PASCU, M. I.–DINA, C., Bukovina 'the monastery archipelago. H. n. 2007.
- PASTEINER 1885 PASTEINER Gy., A művészetek története a legrégebb időkől napjainkig. Bp. 1885.
- PATAKY 2009 PATAKY E., Cifra csűrök és vaskeresztek. Egy szabolcsi sváb falu – Vállaj védelméről. Örökség XIII. 1. (2009. január) 25-26.
- PATAY 1989 PATAY P., Corpus campanarum antiquarum Hungariae. Magyarország régi harangjai és harangöntői 1711 előtt. Magyar Nemzeti Múzeum, [Bp. 1989.]
- PATTANTYÚS 1998 PATTANTYÚS M., Nagyrévy András és a pesti belvárosi plébániatemplom reneszánsz tabernákulumai. MÉ XLVII (1998) 219-228.

- PAUER 1877 PAUER, J., *Historia Dioecesis Alba-Regalensis ab erecta sede episcopali 1777-1877. Alba-Regiae 1877.*
- PAUL 1975 PAUL, A., *Steinkreuze und Kreuzsteine in Österreich. Eine Bestandaufnahme. Horn 1975.*
- PAULOVICS 1944 PAULOVICS I., *A szombathelyi Szent Márton-egyháznak, savariai Szent Márton születésének rómaikori eredete. In: Acta Savariensia 4. Szombathely 1944. 1-54.*
- PAULYS–WISSOWA 1901 Paulys Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft. Neue Bearbeitung, hrsg. v. WISSOWA, G. Stuttgart 1901.
- PAÚR 1858 PAÚR I., *Az Újlakiak sírkövei. Hazánk I (1858) 227-231.*
- PAÚR 1859 PAÚR I., *Archaeologiai visszaillesztések II. Vitéz János sírköve. In: TÖRÖK 1859. II. 291-296.*
- PAÚR 1860 PAÚR I., *Magyar régiségek. Vitéz János sírköve. Hazánk II (1860) 71-78.*
- PÁVAI 1993 PÁVAI É., *Csongrád - Ellés. RF 45 (1993) 77.*
- PÁVAI 2000 PÁVAI É., *Ellésmonostor kutatása. In: Dél-Alföld 2000. 219-232.*
- PÁZMÁNY 1994 PÁZMÁNY Péter egyházlátogatási jegyzőkönyvei (1616–1637). Válogatta, bevezette, jegyzetekkel ellátta BEKE M. Bp. 1994. (Strigonium Antiquum 3.)
- Pécsi Egyházmegye 2008* A Pécsi Egyházmegye ezer éve. Szerk. SÜMEGI J. Pécs 2008.
- PELC 2006 PELC, M., *Ugarske kiparske radionice i renesansa u sjevernoj Hrvatskoj. Radovi Instituta za povijest umjetnosti 30 (2006) 67-80.*
- PELC 2007 PELC, M., *Renesansa. Zagreb 2007. (Povijest umjetnosti u Hrvatskoj)*
- Pelsőc 1932* Részletek Pelsőc történetéből. Rozsnyó 1932. 299-300.
- PEREHÁZY 2006 PEREHÁZY K., *Az európai kovácsoltvas-művesség története. Bp. 2006. [2. kiadás]*
- PERGER 1993 PERGER Gy., *Képoszlopok a Kisalföldön. In: A Kisalföld népi építészete. Szerk. CSERI M. Szentendre–Győr 1993. 357-384.*
- PERGER 2000 PERGER, R., *Neidhartrezeption 2000. 112-122.*
- PERZANOWSKA 2002 PERZANOWSKA, A., *Corpus Inscriptionum Poloniae VIII. Województwo krakowskie 1. Katedra krakowska na Wawelu. Kraków 2002.*
- PÉTERFY 1996 PÉTERFY L., *A régi Marosszék falusi temetői. In: Az emlékezet kövei. Háromszéki és marosszéki temetők sírkövei (kiállítási katalógus) Bp. 1996. (Az Országos Műemlékvédelmi Hivatal kiállításainak katalógusai) 2-5. [első megjelenése: Magyar Építőművészet 1990. 5. sz., 27-29.]*
- PÉTERFY 2005 PÉTERFY L., *Marosszék régi sírkövei. Marosvásárhely 2005.*
- PETNEKI 2001 PETNEKI Á., *Krakkó. Bp. 2001. (Magyarok nyomában külföldön)*
- PETRI 1901 PETRI M., *Szilágy vármegye monographiája I. H. n. 1901.*
- PFLEIDERER 1898 PFLEIDERER, R., *Die Attribute der Heiligen. Ulm 1898.*
- PIERI 1950 PIERI, M., *I Marmi d'Italia. Graniti e Pietre Ornamentali. Milano [1950]*
- PINTÉR et al. 2001 PINTÉR F.–SZAKMÁNY Gy.–LŐVEI P.–TÓTH M.–DEMÉNY A., *„Vörös márvány” faragványok nyersanyaglelőhelyeinek kutatása. MSz (2001) 53-70.*
- PINTÉR et al. 2001b PINTÉR F.–SZAKMÁNY Gy.–DEMÉNY A.–TÓTH M., *„Vörös márvány” műemléki kőanyagok eredetének kutatása. Földtani Kutatás XXXVIII. 2. (2001) 21–23.*
- PINTÉR et al. 2002 PINTÉR, F.–SZAKMÁNY, Gy.–DEMÉNY, A.–TÓTH, M.–LŐVEI, P., *The Provenance of "Red Marble" Monuments in Hungary. In: 33rd*

- International Symposium on Archaeometry 22–26 April 2002
Amsterdam The Netherlands. Book of Abstract, 46–47. (Nr. 056)
- PINTÉR et al. 2004 PINTÉR F.–SZAKMÁNY Gy.–DEMÉNY A.–TÓTH M., The
provenance of "red marble" monuments from the 12th–18th centuries
in Hungary. *European Journal of Mineralogy* 16 (2004) 619–629.
- PINTYE 2008 PINTYE G., Császló község közigazgatási területének régészeti
topográfiája. *Régészeti kutatások Magyarországon 2007*. Bp. 2008. 85-
100.
- ПИРЮТКО–МЕЛЬНИКОВ 2006 ПИРЮТКО, Ю. М.–МЕЛЬНИКОВ, В. А., Некрополь
мастеров искусств (Государственный Музей Городско
Скульптуры). Санкт-Петербург 2006.
- POCHAT 2006 POCBAT, G., A portré születéséről. In: *Sigismundus* 2006. 124-142.
- PÓCS 2008 PÓCS D., Szökőkút medencéjének töredékei a budai palotából (9.14.a-
b kat. sz.). In: *Mátyás király* 2008a. 340-342.
- POJSL 2006 POJSL, M., Sepulkrální památky na Moravě a ve Slezsku do roku
1420. Olomouc 2006. (Monumenta Moraviae et Silesiae sepulcralia I.)
- POLGÁR 1929 POLGÁR I., A Szent István bazilika belsejének pusztulása.
Székesfehérvári Napló II (1929) dec. 25. karácsonyi melléklet, 4.
- POLGÁR 1936 POLGÁR I., A székesfehérvári bazilika múltja. *Székesfehérvár* 1936.
- POLNER 1984 POLNER Z., Védelmet a Kun-kereszteknek! *Honismeret* 1984, 5. sz.,
64.
- POPA–ZDROBA 1969 POPA, R.–ZDROBA, M., Ctitoria cnezilor Giuleșteni. Un nou
monument românesc din piatră in Maramureș. *Studi și cercetări de
istorie veche* 20 (1969) 267-285.
- PÓR–SCHÖNHERR 1895 PÓR A.–SCHÖNHERR Gy., Az Anjou ház és örökösei (1301–1439).
Bp. 1895. (A Magyar Nemzet Története III. Szerk. SZILÁGYI S.)
- Porträt* 2003 Das Porträt vor der Erfindung des Porträts. Hrsg. v. BÜCHSEL,
M.–SCHMIDT, P. Mainz am Rhein 2003.
- Povijest Bosne* 1942 *Povijest Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do godine 1463*. I.
Sarajevo 1942 [1998]
- PÖRTNER 1985 PÖRTNER, R., A Szent Sír hadművelet. A keresztes hadjáratok a
legendákban és a valóságban (1095–1187). Bp. 1985.
- Prague* 2005 Prague, the Crown of Bohemia 1347–1437. (kiállítási katalógus) Ed. by
DRAKE BOEHM, B. and FAJT, J. New York, New Haven and London,
2005.
- Praha* 1983 POCHE, E. et al, Praha středověká. Praha 1983.
- PRAY 1767 PRAY, G., *Annales regum Hungariae ... IV*. Vindobonae 1767.
- PRAY 1774 PRAY, G., *Dissertationes historico-criticae de sanctis Solomone rege et
Emerico duce Hungariae. Posonii 1774*.
- PRAY 1776 PRAY, G., *Specimen hierarchiae hungaricae [...] I. Posonii et Cassoviae
1776*.
- PRAY 1777 PRAY, G., *Diatribes in dissertationem historio-criticam de S. Ladislao
Hvngariae rege, fvndatore episcopatus Varadiensis, ab Antonio
Ganoczy ... conscriptam. Posonii et Cassoviae 1777*.
- PREDOVNIK 1999 PREDOVNIK, K., Versuch einer Rekonstruktion des Grabes
Hermanns II. von Cilli in Pleterje. In: *Grafen von Cilli* 1999. 67-71.
- PRIJATELJ 1955–56 PRIJATELJ, K., Prinosi za monografiju o Ivanu Duknovicu. Anali
historijskog instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u
Dubrovniku IV–V (1955–56) 305-321.
- PRIJATELJ 1957 PRIJATELJ, K., Ivan Duknović. Zagreb 1957.
- PRIJATELJ–GATTIN é. n. PRIJATELJ, K.–GATTIN, N., The Split Cathedral. Zagreb–Split é. n.

- PRISTER 1996 PRISTER, L., Zbirka kamenih spomenika = The Collection of Stone Monuments. In: Museum 1846-1996. Katalog izložbe (kiállítási katalógus). Hrvatski povijesni muzej, Zagreb 1996. 20-25.
- PROCHÁZKA—OULÍK 1995 PROCHÁZKA, Z.—OULÍK, J., Historické náhrobníky Tachovska. Domažlice 1995.
- PROCHNO 2007 PROCHNO, R. ism.: BRACHMANN 2004. Kunstchronik 60 (2007) 570-574.
- PROKOPP 1968 PROKOPP Gy., IV. Béla király sírja. Komárom megyei Múzeumok Közleményei 1 (1968) 197-205.
- PROKOPP 1980 PROKOPP M., A keszthelyi plébániatemplom gótikus falképei. ÉÉT XII (1980) 367-385.
- PROKOPP 1983 PROKOPP M., Italian Trecento Influence on Murals in East Central Europe particularly Hungary. Bp. 1983.
- PROKOPP 1995 PROKOPP M., Keszthely és Siklós újonnan feltárt gótikus falképi. AH XXIII (1995) 155-168.
- PRT A pannonhalmi Szent-Benedek-rend története I-XII/b. Bp. 1902-1916.
- PUŠKÁROVÁ 1987 PUŠKÁROVÁ, B., Výskum kostola Panny Márie v Liptovskej Mare. MoTu XII (1987) 91-138.
- PUSKÁS 2008 PUSKÁS B., A görög katolikus egyház művészete a történelmi Magyarországon. Hagyomány és megújulás. Bp. 2008.
- PUSZTAI 1978 PUSZTAI L., Magyar vasművesség. Bp. 1976.
- PUSZTAI 2006 PUSZTAI T., A gönci pálos kolostor 2005. évi régészeti kutatása. HOMÉ XLV (2006) 139-157.
- PÜSPÖKI NAGY 1968 PÜSPÖKI NAGY P., Püspöki mezőváros története. Bratislava 1968.
- RÁCZ 1995 RÁCZ Gy., Az Ákos nemzetség címere. T LXVIII (1995) 11-34.
- RADIĆ, *Eszék* RADIĆ, M., Az eszéki Szlavón Múzeum középkori kőfaragványai. In: Építészet a középkori Dél-Magyarországon — tanulmányok. Főszerk. KOLLÁR T. (megjelenés alatt)
- RADOCSAY 1954 RADOCSAY D., A középkori Magyarország falképei. Bp. 1954.
- RADOCSAY 1955 RADOCSAY D., A középkori Magyarország táblaképei. Bp. 1955.
- RADOCSAY 1964 RADOCSAY, D., Gotische Wappenbilder auf ungarischen Adelsbriefen II. AHA X (1964) 57-68.
- RADOCSAY 1967 RADOCSAY D., A középkori Magyarország faszobrai. Bp. 1967.
- RADOCSAY 1971 RADOCSAY, D., Les principaux monuments funéraires médiévaux conservés á Budapest. In: Mélanges offerts á Szabolcs de Vajay ... Ed. comte d'Adhémar de Panat et al. Braga 1971. 461-486.
- RADOCSAY 1977 RADOCSAY D., Falképek a középkori Magyarországon. Bp. 1977.
- RADOCSAY, *Hagyaték* RADOCSAY D. sírkövekre vonatkozó, kéziratos gyűjtése. MNG, Régi Magyar Gyűjtemény.
- RADOS 1961 RADOS J., Magyar építészettörténet. Bp. 1961. [1970², 1975³].
- RADVÁNI 2003a RADVÁNI, H., Najstaršie náhrobné dosky v Trnave. Novinky z radnice [Mesto Trnava] (November 2003) 12.
- RADVÁNI 2003b RADVÁNI, H., Kamene z cintorína pri Dóme sv. Mikuláša. Novinky z radnice [Mesto Trnava] (November 2003) 13-14.
- RADVÁNSZKY 1879 RADVÁNSZKY B., Magyar családélet és háztartás a XVI. és XVII. században II-III. Bp. 1879.
- RADVÁNSZKY 1880 RADVÁNSZKY B., Magyar köriratú pecsétek a XIV. és XV. századból. Sz XIV (1880) 483-485.
- RÁDY 2007 RÁDY F., A keszthelyi ferences templom falfestményeinek restaurálásáról — évtizedek távlatában. MMv XIV (2007) 63-72.

- RAGAČ 2007 RAGAČ, R., K počiatkom teritoriálnej sfragistiky Liptove. In: Pečate a ich používatelia. Zborník príspevkov z rovnomennej konferencie ... SIGILLVM 12.–13. septembra 2006 v Martine. Bratislava 2007. 97-106.
- RAGGHIANI 1968 RAGGHIANI, C. L., *L'arte in Italia II. Dal secolo V al secolo XI.* Roma 1968.
- RAINER 1994 RAINER P., Egy ollós címeres pecsétnyomó a veszprémi várból. *VMMK* 19–20 (1993–1994) 475-486.
- RAINER 1997 RAINER P., Egy 1388-as budai sírkő és Heinzmann Eisenrinkel körmöci kamaraispán. *T 77* (1997) 20-25.
- RAINER 2000 RAINER P., A veszprémi Szent Miklós-szeg és temploma. In: Kralovánszky Alán Veszprém megyei kutatásaiból. *Veszprém* 2000. 15-65.
- RAJCSÁNYI, *Collectio* *Collectio Adami Rajcsanyi, Tomus LIV. Scuta gentilitia cum Sigillis, cura A. Rajcsányi collecta. OSzK Kézirattár, Fol. Lat. 3645.*
- RAMSAY é.n. RAMSAY, N., Alabaster. In: *English Industries* é.n. 29-40.
- RAPP–BÖCHER 1961/62 RAPP, E. L. –BÖCHER, O., Die mittelalterlichen hebräischen Epithapien des Rheingebiets. *Mainzer Zeitschrift* 56/57 (1961/62) 155-182.
- RÁSKAI 1510 Szent Margit élete (másolta: RÁSKAI L.). OSzK Kézirattára, M. Nyelvmélek 3. (hasonmás kiadása: *Szent Margit* 1990.)
- R. RATKAI 1972 R. RATKAI I., A nagybörzsönyi Szent István templom kutatása. *MMv VI* (1969–1970). Bp. 1972. 175-178.
- RDK Reallexikon der deutschen Kuntsgeschichte
- RÉAU III/I-III. 1958-1959 RÉAU, L., *Iconographie de l'art chrétien III/I-III.* Paris 1958-1959.
- RÉCSEY 1896 RÉCSEY V., A kassai dóm régi síremlékei. Első füzet. Bp. 1896.
- Református templomok* 1992 DERCSÉNYI B.–HEGYI G.–MAROSI E.–TAKÁCS B., *Református templomok Magyarországon.* Bp. 1992.
- Reichersberg* 1983 900 Jahre Augustiner Chorherrenstift Reichersberg. Linz 1983.
- Reichersberg* 1984 900 Jahre Stift Reichersberg. Augustiner Chorherren zwischen Passau und Salzburg. (kiállítási katalógus) Linz 1984.
- REINHARDT 1952 REINHARDT, H., Der karolingische Klosterplan von St. Gallen. Sankt Gallen 1952.
- REINLE 1956 REINLE, A., Die Kunstdenkmäler des Kantons Luzern IV. Das Amt Sursee. Basel 1956. (Die Kunstdenkmäler der Schweiz)
- REISSENBERGER–HENSZLMANN 1883 REISSENBERGER L.–HENSZLMANN I., A nagyszebeni és székesfehérvári régi templom. Bp. 1883.
- REITZENSTEIN 1972 REITZENSTEIN, A. Freiherr v., *Rittertum und Ritterschaft.* München 1972.
- RÉTI 1993 RÉTI M., Visegrád reneszánsz szobrászatának újabb kutatásai. In: *Horler-tanulmányok* 1993. 219-237.
- REUDENBACH 2006 REUDENBACH, B., *Stiften für das ewige Leben. Stiftung, Memoria und Jenseits in mittelalterlichen Bildlichkeit.* In: *Canossa* 2006. I. 513-527.
- RÉVHELYI 1938 RÉVHELYI E., A tatai piarista rendház és múzeuma. Bp. 1938. (A Tatai Piarista Öregdiákok Szövetsége Kiadványai 1.)
- RICHTER 1900 Selmecz-Bélabánya szab. kir. bányaváros muzeumának katalogusa. Szerk. RICHTER E. *Selmeczbánya* 1900.
- RIECKENBERG 1966 RIECKENBERG, H. J., Über die Formel „Requiescat in pace“ in Grabinschriften. *Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in*

- Göttingen aus dem Jahre 1966. Philologisch-Historische Klasse. Göttingen 1966. 447-452.
- RIMELY 1880 RIMELY, C., Capitulum insignis ecclesiae collegiatae Poseniensis. Posonii 1880.
- RITOÓK 1984 RITOÓK Á., Árpád-kori temetkezések Veszprémfajszon. VMMK 17 (1984) 93-106.
- RITOÓK 1997 RITOÓK Á., Templom körüli temetők Árpád-kori sírjelei Magyarországon. *Communicationes Archaeologicae Hungariae* 1997. 205-213.
- RITOÓK 2004 RITOÓK Á., Szempontok a magyarországi templom körüli temetők elemzéséhez. In: "Es tu scholaris" – Ünnepi tanulmányok Kubinyi András 75. születésnapjára. (Monumenta Historica Budapestinensia XIII.) Budapesti Történeti Múzeum, 2004. 115-123.
- RITOÓKNÉ 1991 RITOÓKNÉ SZALAY Á., Egy ideális fejedelem és ideális városa a morva reneszánsz kezdetén. *Annales de la Galerie Nationale Hongroise - A Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve* 1991. 79-83.
- RITOÓKNÉ 1994a RITOÓKNÉ SZALAY Á., A római feliratok gyűjtői Pannoniában. In: *Pannonia Regia* 1994. 318-325.
- RITOÓKNÉ 1994b RITOÓKNÉ SZALAY Á., Bakócz Bálint titeli és budai prépost sírköve a Magyar Nemzeti Múzeumban. *MÉ XLIII* (1994) 231-233.
- RITOÓKNÉ 2000 RITOÓKNÉ SZALAY Á., Hunyadi János (+1456) gyulafehérvári síremlékének dorborművei. In: *Történelem* 2000. 297-299. (IV-16. kat. sz.)
- RITOÓKNÉ 2007 RITOÓKNÉ SZALAY Á., Báthory Miklós váci püspök (1474–1506) epitáfiuma. In: *Báthory* 2007. 157-171.
- RITZ 1928 RITZ, J. M., *Niederbayern XVIII*. Bezirksamt Mainburg. München 1928.
- RIU 1. 1972 BARKÓCZI, L.–MÓCSY, A., Die römischen Inschriften Ungarns (RIU) 1. Savaria, Scarbantia und die Limes-Strecke ad Flexum – Arrabona. Bp. 1972.
- RIU 2. 1976 BARKÓCZI, L.–MÓCSY, A., Die römischen Inschriften Ungarns (RIU) 2. Sala, Mogentiana, Mursella, Brigetio. Bp. 1976.
- RIU 3. 1981 BARKÓCZI, L.–SOPRONI, S., Die römischen Inschriften Ungarns (RIU) 3. Brigetio (Fortsetzung) und die Limesstrecke am Donauknien. Bp.–Bonn 1981.
- RIU 4. 1984 BURGER, A. Sz.–FÜLEP, F., Die römischen Inschriften Ungarns (RIU) 4. Das Gebiet zwischen der Drau und der Limesstrecke Lussonium–Altinum. Bp.–Bonn 1984.
- RIU 5. 1991 FITZ, J., Die römischen Inschriften Ungarns (RIU) 5. Intercisa. Bonn–Bp. 1991.
- RIU 6. 2001 FITZ, J.–MÓCSY, A.–SOPRONI, S., Die römischen Inschriften Ungarns (RIU) 6. Das Territorium von Aquincum, die Civitas Eraviscorum und die Limesstrecke ad Matrica – Annamatia und das Territorium von Gorsium. Bp.–Bonn 2001.
- Riznica 1983, 1987 Riznica zagrebačke katedrale (kiállítási katalógus). Zagreb 1983. (újabb, átdolgozott kiadása: 1987)
- ROHÁČEK 1996 ROHÁČEK, J., *Nápisý města Kutné Hory*. Praha 1996. (*Corpus Inscriptionum Bohemiae I; Fontes Historiae Artium III*)
- Rom und Latium 1981 Die mittelalterlichen Grabmäler in Rom und Latium vom 13. bis zum 15. Jahrhundert, 1. Band. Die Grabplatten und Tafeln. Red. von GARMS, J., JUFFINGER, R. und WARD-PERKINS, B. Rom–Wien

1981. (Publikationen des Österreichischen Kulturinstituts in Rom, II/5, 1)
- Rom und Latium 1994 Die mittelalterlichen Grabmäler in Rom und in Latium vom 13. bis zum 15. Jahrhundert, 2. Band. Die Monumentalgräber. Bearb. v. GARMS, J., SOMMERLECHNER, A. und TELESKO, W. Wien 1994. (Publikationen des Historischen Instituts beim Österreichischen Kulturinstitut in Rom, II/5, 2)
- RÓMER 1841 RÓMER F., Zudar László sírköve. Tudománytár U. F. V (1841) 9. kötet, 63-66.
- RÓMER 1860 RÓMER F., A Bakony, természetrajzi és régészeti vázlat. Győr 1860. [2. kiadás].
- RÓMER 1863a RÓMER F., Archaeologiai levél Zalamegyéből. VÚ 10 (1863) 319-320, 330, 338, 346, 355, 365-366, 373-374, 390-391, 400, 418, 434-435, 450, 461-462.
- RÓMER 1863b RÓMER F., Kinizsi Pál sírköve. GyTRF II (1863) 56-67.
- RÓMER 1865a RÓMER F., Kamicházi Horvát Márk horvát- és dalmátországi bán stb. másképp Vzdolyai Myslenovith Márk sírköve Nagy-Vászonyban. GyTRF III (1965) 213-222.
- RÓMER 1865b RÓMER F., Tót-e a f. szemerédi templom eme felirata ... MS III (1865) 302-305.
- RÓMER 1866b A felső-szemerédi templom feliratának betűi nem cyrill-betűk, maga a felirat pedig nem tót. MS IV (1866) 420-426.
- RÓMER 1866c RÓMER F., Magyar régészeti krónika. AK VI, Ú.F. IV (1866) 98-111.
- RÓMER 1870 R. Fl. [RÓMER F.], Horvátországi uti naplóból V. Zágráb. AÉ III (1870) 197-201.
- RÓMER 1871a RÓMER F., Régi sírköveinkről. AK VIII (Ú. F. VI) (1871) 208-211.
- RÓMER 1871b R[ÓMER] F., Régi harangjaink és keresztelő kútjaink ismertetéséhez. AÉ V (1871) 173-178.
- RÓMER 1873 RÓMER F., A régi Pest. Bp. 1873.
- RÓMER 1874 RÓMER F., Régi falképek Magyarországon. Bp. 1874. (MHA III/I.)
- RÓMER 1876 RÓMER F. F., Román- és átmenetkorú építmények hazánk területén. AK X (Ú. F. VII) II. füzet (1876) 1-61.
- RÓMER 1877 RÓMER F. F., Kirándulás a kertzi apátságához Erdélyben. AK XI (Ú. F. VIII) I. füzet (1877) 1-11.
- RÓMER 1883b RÓMER F., Előleges jelentés a nagyváradi várban 1883-ban történt ásatásról. AÉ Ú. F. III (1883) XVI-XXIV.
- RÓMER 1887 RÓMER F. F., A kis-szebeni Berzeviczy-emplékről. AÉ Ú.F. VII (1887) 360-362.
- RÓMER, *Hagyaték* RÓMER F. hagyatéka. KÖH Könyvtár.
- RÓMER, *Jegyzőkönyvek* RÓMER F. jegyzőkönyvei I–XLI. KÖH Könyvtár, ltsz. 956–993.
- RÓMER, *Ráckeve* RÓMER F. vegyes iratai, OSZK Kézirattár, Fol. Hung. 1111.1. fol. 133.
- RÓMER, *Zala* RÓMER F. Zala megyei kézirata (1882 után). Zala megyei Levéltár (korábban ideiglenesen: OMF Könyvtár)
- ROSENFELD 1972 ROSENFELD, H., „Totentanz” címszó. In: *Ikonographie* 4. 1972. 343-347.
- ROSKA 1924 ROSKA, M., Un vechiu cimitir românesc in fostul sat Vărearea din jud. Bistrița-Năsăud. Cluj. (Publicațiile Comisiunii Monumentelor Istorice, Secțiunea Pentru Transilvania IV.)
- ROSTÁS, *Drávántúli* ROSTÁS T., Három drávántúli emlék a 13. századból. In: *Építészet a középkori Dél-Magyarországon – tanulmányok*. Főszerk. KOLLÁR T. (megjelenés alatt)

- ROTH 1906 ROTH, V., Geschichte der Deutschen Plastik in Siebenbürgen. Strassburg 1906.
- ROTH 1912 ROTH, V., Az almakeréki templom és műkincsei. Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtárából III (1912) 128-184.
- ROTH 1913 ROTH V., Erdély szárnyasoltárai. MME III (1913) 117-180.
- ROTH 1934 Die deutsche Kunst in Siebenbürgen. Hrsg. v. ROTH, V. Berlin—Hermannstadt/Sibiu 1934.
- ROTT 1913 ROTT, H., Amtsbezirk Bretten. Tübingen 1913. (Die Kunstdenkmäler des Grossherzogtums Badens IX. Kreis Karlsruhe 1.)
- ROTZLER 1958 ROTZLER, W., Drei Lebende und drei Tote. RDK IV. Stuttgart 1958. 512-524. hasáb
- Römisches Reich 2006 Heiliges Römisches Reich Deutscher Nation 962 bis 1806. Von Otto dem Großen bis zum Ausgang des Mittelalters. Katalog. Hrsg. v. PUHLE, M. und HASSE, C.-P. Magdeburg 2006.
- RÖTTGER 1929 RÖTTGER, H., *Niederbayern* XX. Bezirksamt Bogen. München 1929.
- RÚČKA 1868 RÚČKA, Š., Trnava čili historicko-miestopisný nástin krutých osudow a pamätnosti tohoto sl. kr. mesta slowenského, a stručný opis zámku a pánstva Fraisstáckeho. Skalica 1868.
- Rudina 1997 Benediktinska opatija sv. Mihovila Rudina. Požega 1997.
- RUPP 1868 RUPP J., Buda-Pest és környékének helyrajzi története. Pest 1868.
- RUPP 1870, 1872, 1876 RUPP J., Magyarország helyrajzi története fő tekintettel az egyházi intézetekre ... 1. Pest 1870. 2. Pest 1872. 3. Bp. 1876.
- RUSU 1989 RUSU, A. A., Biserica medievală românească de sub cetatea Colți. Observații privind funcția și evoluția monumentului. Revista muzeelor și monumentelor. Monumente istorice și de artă XX (1989) nr. 2. 22-29.
- RUSU 1997 RUSU, A. A., Ctitori și biserici din Țara Hațegului până la 1700. Satu Mare 1997.
- RUSU—BURNICHIOIU 2008 RUSU, A. A.—BURNICHIOIU, I., Monumente medievale din Țara Hațegului / Medieval monuments from Hațeg District. Cluj-Napoca 2008.
- RUTISHAUSER et al. 2003 RUTISHAUSER, H.—SENNHAUSER, H. R.—SENNHAUSER-GIRARD, M., Das Benediktinerinnenkloster St. Johann in Münstair. Bern 2003. (Schweizerische Kunstführer GSK)
- RUTTKAY 1970 RUTTKAY, A., Predrománska rotunda pri Ducovom. VČ XIX (1970) 84-87.
- RUTTKAY 1991 RUTTKAY, A., Die Ritter- und Spitalorden in der Slowakei (Archäologie und Geschichte). In: Actes — XII. Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques, 4. Bratislava 1991. 146-161.
- RUTTKAY 2005 RUTTKAY, A., A szlovákiai templom körüli temetők régészeti kutatásáról. In: *Templom körüli temetők* 2005. 31-57.
- R. V. 2000 R. V., Rejtélyes kő Pilisszántón. Népszabadság, december 9., 35. (Budapest-melléklet)
- SACHS 1977 Die Bildwerke des Magdeburger Doms. Hrsg. v. SACHS, H. Leipzig 1977. (Insel-Bücherei Nr. 905)
- SADRAEI 2001 SADRAEI, A., The Tomb of Kazimir the Great in the Wawel Cathedral of Cracow. Acta Historiae Artium XLII (2001) 83-115.
- Saint Bénigne é. n. Saint Bénigne de Dijon (vezető). Lyon é. n.
- Saints-Innocents é. n. Les Saints-Innocents. Dr. de FLEURY, M. et LEPROUX, G.-M. É. n. Paris (1989 után)

- Saladin* 2005   Saladin und die Kreuzfahrer. Hrsg. v. WIECZOREK, A.—FANSA, M.—MELLER, H. (kiállítási katalógus) Mannheim—Mainz am Rhein 2005.
- Salzburg* 1981   Geschichte Salzburgs I/1. Hrsg. v. DOPSCH, H. Salzburg 1981.
- SALZER 1881   SALZER, J. M., Der königl. freie Markt Birtalhalm in Siebenbürgen. Wien 1881.
- Salier* 1992   Das Reich der Salier 1024—1125 (kiállítási katalógus). Sigmaringen 1992.
- SAMEK 1994   SAMEK, B., Umělecké památky Moravy a Slezska 1. Praha 1994.
- SANDA SALONTAI 1998—1999   SANDA SALONTAI, M., Edificarea conventului dominican de la Vințu de Jos (jud. Alba) din perspectiva analizei stilistice. *Ars Transilvaniae* VIII—IX (1998—1999) 107-124.
- SÁNDOR 1912   SÁNDOR I., Dengelegi Pongrácz János erdélyi vajda síremléke. *Genealogiai Füzetek* X. 1912, 81—85.
- SÁNDOR 1913   SÁNDOR I., A kolozsvári Farkas-utczai ref. templom régi sírkövei. *Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtárából* IV (1913) 199-218.
- G. SÁNDOR 1974   G. SÁNDOR M., A mecseknádasdi Szent István-templom kutatása. *MMv* VII (1971—1972). Bp. 1974. 179-194.
- G. SÁNDOR 1988   G. SÁNDOR M., Siklós — r. k. Plébánia (volt Ferences) templom. *RF* 41 (1988) 99-100.
- G. SÁNDOR 1999   G. SÁNDOR, M., Die plastischen und architektonischen Fragmente der Marienkapelle / A Mária kápolna kőfaragványai. In: *Bischofsburg Pécs* 1999. 61-92.
- G. SÁNDOR 2004   Püspöki síremlék a pécsi Aranyos Mária-kápolnában. G. SÁNDOR M., Az Aranós Mária-kápolna. In: *Magyar királyi* 2004. 104-108.
- SÁNDORFI 1885   SÁNDORFI N., Trencsén város műemlékei I. *EmL* VI (1885) 138-146.
- SÁNDORFY 1890   SÁNDORFY N. egy trencsényi címerről. *AÉ Ú. F.* X (1890) 366-368.
- SÁPI 1980   SÁPI L., Régi temetők Debrecenben. In: *Hajdú-Bihar* 1980. 171-227.
- SARKADI 2003   SARKADI M., A gyulafehérvári székesegyház és érseki palota 1999—2002 között végzett helyreállítási munkáinak tanulságai. *MSz* XIII. 1. (2003) 43-87.
- SAS 2001   SAS P., Herepei János, az erdélyi temetők krónikása. In: *HEREPEI* 2001. 5-13.
- SAUER 1993   SAUER, C., Fundatio et Memoriae. Stifter und Klostergründer im Bild 1100 bis 1350. Göttingen 1993. (Veröffentlichungen des Max-Planck-Institutes für Geschichte 109)
- SAUERLÄNDER 1979   SAUERLÄNDER, W., Die Naumburger Stifterfiguren. Rückblick und Fragen. In: *Die Zeit der Staufer. Geschichte, Kunst, Kultur*, 5. Supplement: Vorträge und Forschungen. Stuttgart 1979. 169-245.
- SAUERLÄNDER 1989   SAUERLÄNDER, W., A naumburgi donátorszobrok. Bp. 1989.
- SAUERLÄNDER 2003   SAUERLÄNDER, W., *Phisionomia et doctrina salutis*. Über Physiognomik und Porträt im Jahrhundert Ludwig des Heiligen. In: *Porträt* 2003. 101-121.

- SAUERLÄNDER—WOLLASCH 1984
SAUERLÄNDER, W.—WOLLASCH, J., Stiftergedenken und Stifterfiguren in Naumburg. In: *Memoria* 1984. 354-383. (Wollasch: 354-369.; Sauerländer: 369-383.)
- SCHÄFFER 1988
SCHÄFFER, G., Vornbach am Inn. München—Zürich 1988⁵. (Schnell, Kunstführer Nr. 914)
- Schatzhaus* 1991
Schatzhaus Kärntens. Landesausstellung St. Paul 1991, 900 Jahre Benediktinerstift. I. Katalog. St. Paul 1991.
- SCHEDEL 1846
SCHEDEL [TOLDY] F., A képző művészetek története Magyarországon. Beszéd a Pyrker-képtár ünnepélyes megnyitásakor a Nemzeti Muzeumban, 1846. március 19-én. Budapesti Híradó 372. szám (1846) 259-260.
- SCHEIBER 1960
SCHEIBER S., Magyarországi zsidó feliratok a III. századtól 1686-ig. Bp. 1960.
- SCHEIBER 1983
SCHEIBER, A., Jewish Inscriptions in Hungary. From the 3rd Century to 1686. Bp.—Leiden 1983.
- SCHEYBAL—SCHEYBALOVÁ 1985
SCHEYBAL, J. v.—SCHEYBALOVÁ, J., Umění lidových tesařů, kameníků a sochařů v severních Čechách. H. n. 1985.
- SCHÖNHERR 1905
SCHÖNHERR Gy., Corvin János síremléke a lepoglavai plébánia-templomban. MME I (1905) 109-114.
- SCHIER 1774
SCHIER, P. X., Buda sacra sub priscis regibus. Viennae 1774.
- SCHIRETZ 1992
SCHIRETZ, T., Der Totentanz — von der Bildidee zur szenischen Darstellung. In: Triumph des Todes? (kiállítási katalógus) Museum Österreichischer Kultur, Eisenstadt 1992. 1-14.
- SCHMEISSNER 1977
SCHMEISSNER, R. H., Steinkreuze in der Oberpfalz. Regensburg 1977.
- SCHMELLER-KITT 1974
SCHMELLER-KITT, A., Die Kunstdenkmäler des politischen Bezirkes Oberwart. Wien 1974. (ÖKT XL)
- SCHMELLER-KITT 1976
SCHMELLER-KITT, A., Burgenland. Wien 1976¹, 1980². (Die Kunstdenkmäler Österreichs — Dehio-Handbuch)
- SCHMELLER-KITT 1993
SCHMELLER-KITT, A., Die Kunstdenkmäler des politischen Bezirkes Mattersburg. Wien 1993. (ÖKT XLIX)
- SCHMID—SCHWARZ 1997
SCHMID, W.—SCHWARZ, M. V., Jenseits-Fürsorge und Hausmacht-Politik. Erzbischof Balduins Grabmal im Trierer Dom. In: *Grabmäler* 1997. 97-122.
- SCHMID—WOLLASCH 1967
SCHMID, K.—WOLLASCH, J., Die Gemeinschaft der Lebenden und Verstorbenen in Zeugnissen des Mittelalters. Frühmittelalterliche Studien 1 (1967) 365-405.
- SCHMID—WOLLASCH 1975
SCHMID, K.—WOLLASCH, J., Societas et Fraternitas. Begründung eines kommentierten Quellenwerkes zur Erforschung der Personen und Personengruppen des Mittelalters. Frühmittelalterliche Studien 9 (1975) 1-48.
- SCHMIDT 1971
SCHMIDT, G., Drei Pariser Marmorbildhauer des 14. Jahrhunderts. Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte XXIV (1971) 161-177.
- SCHMIDT 1990
SCHMIDT, G., Typen und Bildmotive des spätmittelalterlichen Monumentalgrabes. In: GARMS—ROMANINI 1990. 13-82.
- SCHMIDT 2000
SCHMIDT, G., Die Malerei. In: *Gotik* 2000. 466-489.
- SCHMITZ 1997
SCHMITZ, S., Epilog: Ritter und Märchenkönig. Friedrich Wilhelm IV. und Karl Friedrich Schinkel bauen ein Mausoleum für Johann den Blinden. In: *Grabmäler* 1997. 155-174.

- SCHMITZ-CLIEVER-LEPIE 1986
SCHMITZ-CLIEVER-LEPIE, H., Die Domschatzkammer zu Aachen. Aachen 1986⁵.
- SCHNEIDER 1944
SCHNEIDER, A., Oltar Sv. Gervazija i Protazija u staros zagrebačkoj stolnoj crkvi. Kulturno poviestni zbornik zagrebačke nadbiskupije I (1944) 625-634.
- SCHOCK-WERNER 1978
SCHOCK-WERNER, B., Die Parler. In: *Die Parler* 1978. 3. 7-11.
- SCHÖBEL 2005
SCHÖBEL, J., Die Kunstdenkmäler des politischen Bezirkes Oberpullendorf. Horn 2005. (ÖKT LVI)
- SCHÖNHERR 1905
SCHÖNHERR Gy., Corvin János síremléke a lepoglavai plébánia-templomban. MME I (1905) 109-114.
- SCHRAMM 1958
SCHRAMM, P. E., Sphaira, Globus, Reichsapfel. Wanderung und Wandlung eines Herrschaftszeichens von Caesar bis zu Elisabeth II. Stuttgart 1958.
- SCHRAMM—MÜTHERICH 1962
SCHRAMM, P. E.—MÜTHERICH, F., Denkmale der deutschen Könige und Kaiser. Ein Beitrag zur Herrschergeschichte von Karl dem Großen bis Friedrich II. 768—1250. München 1962. (Veröffentlichungen des Zentralinstituts für Kunstgeschichte in München II)
- SCHUBERT 1987
SCHUBERT, E., Drei Grabmäler des Thüringer Landgrafenhauses aus dem Kloster Reinhardsbrunn. In: *Skulptur* 1987. 211-242.
- SCHUBERT 1991
SCHUBERT, E., Memorialdenkmäler für Fundatoren in drei Naumburger Kirchen des Hochmittelalters. Frühmittelalterlichen Studien 25 (1991) 188-225.
- SCHUBERT—LOBBEDEY 2001
SCHUBERT, E.—LOBBEDEY, U., Das Grab Ottos des Großen im Magdeburger Dom. In: *Otto der Grosse* 2001. I. 381-390.
- SCHUFFELS 1993
SCHUFFELS, H. J., Bernward Bischof von Hildesheim. Eine biographische Skizze. In: *Bernward* 1993. 1. 29-43.
- SCHULEK 1874b
SCHULEK F., Jelentés a boldogságos szűz-höz czimzett budavári plébániánál eszközölt kutatásokról. AÉ VIII (1874) 225-240.
- SCHULEK 1876c
SCHULEK F., A Nagyboldogasszony templom területén „Az 1876^{iki} év utolsó napjáig történt földkiásás képe”. Színezett tusrajz (reprodukcója: BTM Középkori Osztály Fotótára, 20.806. sz. neg.; közölte: CSEMEGI 1955. 148. [156. jegyzet]; 47. szöveg közti kép)
- SCHULZE 1987
SCHULZE, I., Böhmische Einfluß in der Plastik des fortgeschrittenen 14. und 15. Jahrhunderts in Barby und Havelberg. In: *Skulptur* 1987. 255-279.
- SCHÜRER—WIESE 1938
SCHÜRER, O.—WIESE, E., Deutsche Kunst in der Zips. Brünn—Wien—Leipzig 1938.
- SCHÜTZ 1984
SCHÜTZ, B., Stift Suben am Inn. München—Zürich 1984². (Schnell, Kunstführer)
- SCHWANDTNER 1746
Scriptores rerum Hungaricarum veteres ac genuini I—III. Ed. SCHWANDTNER, J. G. Vindobonae 1746.
- SCHWARZ 1994
SCHWARZ, M. V., König Sigismund und der Weiche Stil in der Skulptur. In: Sigismund von Luxemburg, Kaiser und König in Mitteleuropa 1387—1437. Beiträge zur Herrschaft Kaiser Sigismunds und der europäische Geschichte um 1400. Vorträge der internationalen Tagung in Budapest vom 8.—11. Juli 1987 anlässlich der 600. Wiederkehr seiner Thronbesteigung in Ungarn und seines

550. Todestages. Hrsg. v. MACEK, J., MAROSI, E., SEIBT, F. Warendorf 1994. 307-338.
- SCHWARZ 1997a SCHWARZ, M. V., Image und Memoria: statt einer Zusammenfassung. In: *Grabmäler* 1997. 175-182.
- SCHWARZ 1997b SCHWARZ, M. V., Felix Bohemia Sedes Imperii. Der Prager Veitsdom als Grabkirche Kaiser Karls IV. In: *Grabmäler* 1997. 123-153.
- SCHWARZ 2000a SCHWARZ, M. V., Vorwort. In: *Grabmäler* 2000. 7-10.
- SCHWARZ 2000b SCHWARZ, M. V., Liturgie und Illusion. Die Gegenwart der Toten sichtbar gemacht (Naumburg, Worms, Pisa). In: *Grabmäler* 2000. 147-177.
- SCHWARZBAUM 1981 SCHWARZBAUM, E., Three Tournai Tombslabs in England. *Gesta XX* (1981) 89-97.
- Schwarze Kirche* 1938 Die baugeschichtlichen Ergebnisse der Grabungen in der Schwarzen Kirche. Mitteilungen des Burzenländer Sächsischen Museums 3. Kronstadt 1938.
- SCHWARZENSKI 1921 SCHWARZENSKI, G., Deutsche Alabasterplastik des 15. Jahrhunderts. *Städel-Jahrbuch* 1 (1921) 167-213.
- SCHWEIGER 1665 SCHWEIGER, S., Neue Herausgegebene Reissbeschreibung nach Constantinopel ... Nürnberg 1665.
- SCHWINDEN 2007 SCHWINDEN, L., Christliche Bestattungen und Grabinschriften. In: Konstantin der Grosse (kiállítási katalógus). Hrsg. v. DEMANDT, A. und ENGEMANN, J. Trier 2007. 263-274.
- SCHWOCH 2008 SCHWOCH, J., Locus Memoriae – zum Kapitelsaal des Mainzer Domes. In: *Magister operis. Beiträge zur mittelalterlichen Architektur Europas. Festgabe für Derthard von Winterfeld zum 70. Geburtstag.* Hrsg. v. DETTE, G.–HEEG, L.–WEBER, K. T. Regensburg 2008. 79-100.
- SCOTT 1932 *The Digest or Pandects of Justinian. Translated by Samuel P. SCOTT. Cincinnati* 1932.
- ŠEDIVÝ 2007 ŠEDIVÝ, J., Mittelalterliche Schriftkultur im Pressburger Kollegiatkapitel. Bratislava 2007.
- SEDLÁKOVÁ–RATKOS 1984 SEDLÁKOVÁ, T.–RATKOS, P., K veľkomoravskému Devínu. *Pamiatky príroda XIII* (1984) 4. szám, 16-20.
- SEELIGER-ZEISS 1999 SEELIGER-ZEISS, A., Die Inschriften des Landkreises Böblingen. Wiesbaden 1999. (DI 47)
- SEELIGER-ZEISS 2003 SEELIGER-ZEISS, A., Die Inschriften der Stadt Pforzheim. Wiesbaden 2003. (DI 57)
- SEELIGER-ZEISS–SCHÄFER 1986 SEELIGER-ZEISS, A.–SCHÄFER, H. U., Die Inschriften des Landkreises Ludwigsburg. Wiesbaden 1986. (DI 25)
- Seitenstetten* 1988 Seitenstetten. Kunst und Mönchtum an der Wiege Österreichs. (kiállítási katalógus) Stift Seitenstetten 1988
- ŠEVČÍKOVÁ–OBUCHOVÁ 1984 ŠEVČÍKOVÁ, Z.–OBUCHOVÁ, V., Michalská veza. Bratislava 1984.
- Severin* 1982 Severin zwischen Römerzeit und Völkerwanderung (kiállítási katalógus). Linz 1985.
- Sigismundus* 2006 Sigismundis rex et imperator. Művészet és kultúra Luxemburgi Zsigmond korában 1387–1437 (kiállítási katalógus). Szerk. TAKÁCS I. Bp.–Luxemburg 2006. [német változata, azonos oldal- és képszámozással: Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg 1387-1437. Hrsg. v., TAKÁCS, I.

- Budapest-Luxemburg 2006; francia változata, azonos oldal- és képszámozással: Sigismundus Rex et Imperator. Art et culture au temps de Sigismond de Luxembourg 1387–1437. Sous la direction de TAKÁCS, I. Budapest–Luxemburg 2006.]
- SIJARIĆ 2004 SIJARIĆ, M., Mačevi 10.-15. stoljeća iz Bosne i Hercegovine. Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2004.
- SIJARIĆ 2006 SIJARIĆ, M., Nagrobne ploče tri bosanska kralja / Tombstones of three Bosnian kings. Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu 23 (2006) 229-256.
- SÍK 1989 SÍK S., Himnuszok könyve. A keresztény himnuszköltészet remekei. [Bp.] 1989.
- SIKLÓSI 1989 SIKLÓSI Gy., Székesfehérvár – Középkori műemlékek I. [Bp.] 1989. (TKMK 348.)
- SIKLÓSI 1993 SIKLÓSI Gy., A székesfehérvári Szent Anna-kápolna környékén folytatott régészeti kutatások eredményei. AÉ 120 (1993) 71-84.
- SIMON 2002 SIMON Z., Sajókaza, református templom. MSz XII. 2. (2002/2) 107-110.
- SIMONIVICI é. n. SIMONIVICI, E., The Sacred Monastery of Voroneţ. A hearth of Romanian history and orthodox spirituality. Sibiu é. n.
- SISA 2005 SISA J., A dégi Festetics-kastély. Műemlékek Állami Gondnoksága, Bp. 2005. (Épített Örökségünk)
- SISA 2007 SISA J., Kastélyépítészet és kastélykultúra Magyarországon. A historizmus kora. Bp. 2007.
- Skulptur* 1987 Skulptur des Mittelalters. Funktion und Gestalt. Hrsg. v. MÖBIUS, F.–SCHUBERT, E. Weimar 1987.
- SLADECZEK 1999 SLADECZEK, F.-J., Der Berner Skulpturenfund. Die Ergebnisse der kunsthistorischen Auswertung. Bern 1999.
- SLIVKA 1982 SLIVKA, M., Vysledky vyskumu kostola v Chrašti nad Hornádom, okr. Sp. Nová Ves. Archaeologia Historica 7 (1982) 385-413.
- SLIVKA 1987 SLIVKA, M., K stredovekým dejinám Bernolákova (Ceklísa) a jeho okolia. Zborník Slovenského Národného Múzea LXXXI (1987) História 27. 151-179.
- SMIČIKLAS II–XVI Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Diplomatički zbornik kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Coll. SMIČIKLAS, T. II–XVI. Zagreb 1904–1976.
- ŚNIEŻYŃSKA-STOLOT 1972 ŚNIEŻYŃSKA-STOLOT, E., Die Bedeutung des Grabmals des hl. Koloman für die Entwicklung mittelalterlicher Baldachingrabmäler. ÖZKD XXVI (1972) 1-8.
- ŚNIEŻYŃSKA-STOLOT 1978 ŚNIEŻYŃSKA-STOLOT, E., Nagrobek Kazimierza Wielkiego w katedrze Wawelskiej. In: Studia do dziejów Wawelu IV. Kraków 1978. 1–115.
- SOBOTA 1991 SOBOTA, B., Nagrobek Bolesława III księcia legnicko-brzeskiego. Wrocław 1991. (Śląska sztuka średniowieczna XV)
- SOFFNER 2004 SOFFNER, M., Stiftskirche St. Peter und Paul in Königslutter (Kaisertum). Passau 2004². (Peda-Kunstführer Nr. 361)
- SOLTÉSZNÉ 1980 SOLTÉSZ ZOLTÁNNÉ, A Mátyás-Graduale. [Budapest] 1980.
- SOLYMOSI 1984 SOLYMOSI L., Észrevételek a ciszterci rend magyarországi történetének repertóriumáról. LK 55 (1984) 237-251.
- SOLYMOSI 1987 SOLYMOSI L., Egyházi és világi (földesúri) mortuarium a 11–14. századi Magyarországon. Sz 121 (1987) 547-583.

- SOMMERS WRIGHT 1974 SOMMERS WRIGHT, G., A Royal Tomb Program in the Reign of St. Louis. *The Art Bulletin* 56 (1974) 224-243.
- SOÓS 1885 SOÓS E., A sóvári Soós család czimere. T 3 (1885) 114-119.
- SOÓS 2002 SOÓS Z., A marosvásárhelyi ferences templom és kolostor. A ferences rend szerepe Marosvásárhely fejlődésében. In: *Arhitectura religioasă medievală din Transilvania / Középkori egyházi építészet Erdélyben II.* Szerk. RUSU, A. A.–SZÓCS P. L. Satu Mare 2002. 146-180.
- SÖRÖS 1912 SÖRÖS P., *Az elenyészett benczés apátságok.* Bp. 1912. (PRT XII.B.)
- STANOJEV, *Dombó* STANOJEV, N., A dombói Szent György-monostortemplom román kori árkádjai. In: *Építészet a középkori Dél-Magyarországon – tanulmányok.* Főszerk. KOLLÁR T. (megjelenés alatt)
- STARAC 2006 *Reljefni prikazi na rimskim nadgrobnim spomenicima u Arheološkom muzeju Istre u Puli / Depictions in Relief on Roman Funerary Monuments at the Archaeological Museum of Istria at Pula.* Ed. STARAC, A. Pula 2006.
- STEFFENS 2008 STEFFENS, M., *Luthergedenkstätten im 19. Jahrhundert. Memoria – Repräsentation – Denkmalpflege.* Regensburg 2008.
- STEINES 2006 STEINES, P., Totenkultur als Wegweiser. „Eine Zeit geboren werden und eine Zeit zum sterben“. In: *Denkmale* 2006. 14-27.n Österreich. In: *Kunst des Heilens. Aus der Geschichte der Medizin und Pharmazie (kiállítási katalógus)* Kartause Gamind 1991. 29-36.
- STEININGER 2006 *Die Inschriften der Stadt Passau bis zum Stadtbrand von 1662.* Red. v. STEININGER, Ch. Wiesbaden 2006. (DI 67)
- STELZER 1991 STELZER, W., *Gründung und Grablege Herzog Albrechts II. von Österreich.* In: *Kunst des Heilens. Aus der Geschichte der Medizin und Pharmazie (kiállítási katalógus).* Kartause Gaming 1991. 29-36.
- STOMMEL 1959 EDUARD STOMMEL, „*Domus aeterna*“ címszó. In: *Reallexikon für Antike und Christentum* 4. 1959. 109-128. hasáb
- St. Peter* 1982 *St. Peter in Salzburg. Das älteste Kloster im deutschen Sprachraum (kiállítási katalógus).* Salzburg 1982.
- ŠUBJAKOVÁ 2007 ŠUBJAKOVÁ, E., *Devin Grad – dedičstvo našich otcov.* Bratislava 2007.
- SUCHODOLSKI 2000 SUCHODOLSKI, S., *Die Anfänge der polnischen Münzprägung.* In: *Europas Mitte* 2000. 1. 195-196.
- SUCKALE 1993 SUCKALE, R., *Die Hofkunst Kaiser Ludwigs des Bayern.* München 1993.
- SUCKALE 2002 SUCKALE, R., *Die Grabfiguren des hl. Otto auf dem Michelsberg in Bamberg.* In: *uó, Das mittelalterliche Bild als Zeitzeuge. Sechs Studien.* Berlin 2002. (a tanulmány első megjelenése: 1989)
- SUGÁRNÉ KONCSEK 2006 SUGÁRNÉ KONCSEK A., *Jászberény temetői.* Jászberény 2006.
- Súpis* 1967 *Súpis pamiatok na Slovensku I.* Bratislava 1967.
- Súpis* 1968 *Súpis pamiatok na Slovensku II.* Bratislava 1968.
- Súpis* 1969 *Súpis pamiatok na Slovensku III.* Bratislava 1969.
- Súpis* 1978 *Pamiatky na Slovensku (Súpis pamiatok na Slovensku IV.)* Bratislava 1978.
- SUPKA 1907a SUPKA G., *A budafelhévízi Szentháromság-templom.* AÉ XXVII (1907) 97-119.
- SUPKA 1907b SUPKA G., *A budafelhévízi Szentháromság-templom.* Bp. 1907. (Művelődéstörténeti Értekezések 25.; SUPKA 1907a különlenyomata)
- SURA 1982 SURA, M., *Banská Bystrica.* Bratislava 1982.

- Sveti trag* 1994b Sveti trag — Devetsko godina umjetnosti Zagrebacke nadbiskupije 1094—1994 (kiállítási katalógus). Zagreb 1994.
- SZABÓ 1970 SZABÓ J. Gy., A honfoglaláskori temetőárkok kérdéséhez. AÉ 97 (1970) 264-271.
- SZABÓ 1985a SZABÓ J. Gy., A gyöngyöspatai Szent Péter templom. EMÉ XXI (1985) 5-76.
- SZABÓ 1985b SZABÓ L., A pozsonyi Szent Márton templom építéstörténetének kérdései. AH XIII (1985) 147-160.
- SZABÓ 1989 SZABÓ P., A végtisztesség. A főúri gyásszertartás mint látvány. Bp. 1989.
- SZABÓ 2000 SZABÓ J., A mitikus és a történeti táj. Bp. 2000.
- SZABÓ 2004 SZABÓ Z., Az oldalkápolna építészeti elemzése. In: *Magyar királyi* 2004. 58-69.
- SZABÓ 2005 SZABÓ L., Árpád-kori templom és temető Mezőcsát határában. In: *Templom körüli temetők* 2005. 221-232.
- SZABÓ 2006a SZABÓ, P., Térszimbolika a gyulafehérvári főtemplomban. Rekonstrukciós kísérlet a fejedelmi sírok eredeti helyének meghatározásához. AH 34 (2006) 19-28.
- SZABÓ 2006b SZABÓ L., Árpád-kori templom és temető Mezőcsát határában. HOMÉ XLV (2006) 25-90.
- SZABÓ 2007 SZABÓ T. K., Az óraljaboldogfalvi református templom falképei (kéziratos disszertáció). ELTE BTK Művészettörténeti Doktori Iskola, Bp. 2007.
- SZABÓ 2008 SZABÓ M. D., Egy ál adatvédelmi vita margójára. Élet és Irodalom LII. 26. (2008. június 27.) 14.
- SZAKÁL 1982 SZAKÁL E., A székesfehérvári Anjou síremlékek és I. Lajos király sírkápolnája (a rekonstrukciók adatai és lehetőségei). In: *I. Lajos* 1982. 175-182.
- SZAKÁL 1984 SZAKÁL E., A budavári gótikus szoborlelet sérüléseinek és eltemetésének jelképrendszere. BpR XXVI (1984) 271-321.
- SZAMOTA 1902—1906 SZAMOTA I., Magyar oklevél-szótár. Bp. 1902—1906.
- P. SZATHMÁRY 1868 P. SZATHMÁRY K., A nagyenyedi egyházkerítés. AK VII (Ú. F. V) (1868) 43-53.
- SZATMÁRI 2004 SZATMÁRI I., A mezőberényi Árpád-kori kereszt. MFMÉ — Studia Archaeologica X (2004) 501-524.
- SZEBÉNYI 2006 SZEBÉNYI B., Az első magyar kőfaragók és a hazai kőfelhasználás módja 2. Kő VIII. 4. (2006) 27-30.
- SZEGFŰ 2008 SZEGFŰ L., Zombor a Csanád nemzetség és utódai birtokában. In: *Kiszombor története I. Kiszombor* 2008. 163-209.
- Székes Fejérvár* 1818 Régi Székes Fejérvárról Jegyzetek. TGy 1818. VI. 32-53.
- SZÉLESS 1761 SZÉLESS, G., Rudera Ecclesiarum Unius Cathedralis S. Adalberti M. Alterius Collegiatae Ecclesiae Divi Stephani protho-Martyris In arce Strigoniensi existentia descripta ... [1761] Kézirat, Esztergomi Prímási Levéltár, Archivum Ecclesiasticum. Vicariusi sorozat, 1344. (facsimile kiadása és magyar fordítása: SZÉLESS 1998)
- SZÉLESS 1765 SZÉLESS, G., Descriptio inscriptionum ecclesiae metropolitanae Strigoniensis ... Strigonii 1765.
- SZÉLESS 1998 SZÉLESS Gy., Az esztergomi Szent Adalbert székesegyház. Széless György 1761. évi leírása a Szent Adalbert székesegyház és a Szent István templom romjairól. Fordította: Waigand J. és Romhányi B. Esztergom 1998. (SZÉLESS 1761 facsimiléje és magyar fordítása)

- SZENDE 2004 SZENDE K., Otthon a városban. Társadalom és anyagi kultúra a középkori Sopronban, Pozsonyban és Eperjesen. Bp. 2004. (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok 32.)
- SZENDREI 1886 SZENDREI J., János festő sírköve. AÉ U.F. VI (1886) 281-282.
- SZENDREI 1902 SZENDREI J., A budavári Domokos-templom kiásatása. AÉ XXII (1902) 395-400.
- SZENDREI 1927a SZENDREI J., A diósgyőri vár története. Bp. 1927.
- SZENDREI 1927b SZENDREI J., Monelli Bernát síremléke 1496-ból. T 41 (1927) 71-76.
- Szent Biblia* Szent Biblia azaz Istennek Ó és Új Testamentomában foglaltatott egész Szentírás. Ford. KÁROLI G. Bp. 1982.
- Szentek fuvarosa* 1999 A „szentek fuvarosa”. Divald Kornél felső-magyarországi topográfiaja és fényképei 1900-1919. Szerk. BARDOLY I. Bp. 1999. (Forráskiadványok III.)
- Szentgotthárd* 1981 Szentgotthárd. Helytörténeti, művelődéstörténeti, helyismereti tanulmányok. Szombathely 1981.
- Szent István* 1988 Szent István és kora. Szerk. GLATZ F., KARDOS J. Bp. 1988.
- Szent Margit* 1990 Szent Margit élete 1510. A nyelvemlék hasonmása és betűhű átírata. Bp. 1990.
- SZENTMÁRTONI SZABÓ 2008 SZENTMÁRTONI SZABÓ G., „A Szent László koronája, úgy tetszik, hogy kegyelmed ládájában vagyon” (Kegyzetek Naprágyi Demeter leveléhez). Arrabona 46/1. Győr 2008. 391-402.
- SZENTPÉTERY 1937 *Scriptores rerum Hungaricarum tempore ducum regumque stirpis Arpadianae gestarum I.* Ed. SZENTPÉTERY, E. Bp. 1937.
- SZENTPÉTERY 1938 *Scriptores rerum Hungaricarum tempore ducum regumque stirpis Arpadianae gestarum II.* Ed. SZENTPÉTERY, E. Bp. 1938.
- SZENTPÉTERY 1985 SZENTPÉTERY I., A kronológia kézikönyve. Bp. 1985. (Tudománytár)
- SZEREDAI 1791 SZEREDAI, A., *Collectio continens Tabulas vetustorum ac recentiorum monumentorum, quae in Templo Alba-olim Juliensi, nunc Carolinensi in Transilvania sunt, fueruntque locata. Albae Carolinae 1791.*
- SZILÁGYI 1980 SZILÁGYI I., Kálváriák. [Bp.] 1980.
- SZILÁGYI 2006–2007 SZILÁGYI A., *Thesaurus Domus Esterhazyanae.* Fejezetek a gyűjtemény történetéből. In: Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményekből. Bp. 2006–2007. 9-50.
- SZINNYEI 1897 SZINNYEI J., Magyar írók élete és munkái V. Bp. 1897.
- SZIRMAI–ALTMANN 1976 SZIRMAI K.–ALTMANN J., Előzetes jelentés a ferencesek temploma és a Via Praetoriától északra húzódó római kori épületmaradványok régészeti kutatásáról. BpR XXIV.1. (1976) 233-243.
- SZŐCS 2007 *Architectura ecclesiastică din Satu Mare / Szatmár egyházi építésze.* Szerk. SZŐCS P. L. Satu Mare 2007.
- SZŐKE 1979 SZŐKE M., Visegrád – Várkert. RF 32 (1979) 105-106.
- SZŐNYI 1906 SZŐNYI O., A pécsi püspöki múzeum kőtára. Pécs 1906.
- SZŐNYI 1907 SZŐNYI O., A pécsi püspöki múzeum kőtára. AÉ XXVII (1907) 175-178.
- SZŐNYI 1997 SZŐNYI E., Adatok a Brigetio–Savaria út nyomvonalához. Arrabona 35/1–2 (1996). Győr 1997. 97-108.
- SZŐNYI 2001 SZŐNYI J., Pilisszántói Keresztes Kő. Pilisszántói Krónika 2001/1. 1-2.
- Sztuka Polska* 1971 *Sztuka Polska przedromańska i romańska do schyłku XIII wieku.* Red. WALICKI, M. Warszawa [1971] 1-2. (Dzieje sztuki polskiej 1)

SZÚCS 1988	SZÚCS J., Szent István intelmei: az első magyarországi államelméleti mű. In: <i>Szent István</i> 1988. 32-53.
SZÚCS 2007	SZÚCS Gy., Fehérvár kövei. In: Szent Imre 1000 éve. Tanulmányok Szent Imre tiszteletére születésének ezredik évfordulója alkalmából. Szerk. KERNY T., a szerkesztő munkatársa SMOHAY A. Székesfehérvár 2007. 197-200.
SZVORÉNYI 1850–51	SZVORÉNYI J., Székes-Fejérvár. Új Magyar Múzeum I (1850–51) 405-430.
TAKÁCS 1980	TAKÁCS B., A fejfák esztétikája. In: <i>Hajdú-Bihar</i> 1980. 131-170.
TAKÁCS 1981	TAKÁCS I., Czudar László síremléke a pannonhalmi bazilikában. M XXII (1981) 6. sz. 44-45.
TAKÁCS 1987	TAKÁCS L., Határjelek, határjárás a feudális kor végén Magyarországon. Bp. 1987.
TAKÁCS 1988	TAKÁCS I., Esztergomi síremléktöredékek a 13. századból. AH XVI (1988) 121-132.
TAKÁCS 1992	TAKÁCS I., A magyarországi káptalanok és konventek középkori pecsétjei. Bp. 1992.
TAKÁCS 1993	TAKÁCS I., Porta patet vitae. Az esztergomi székesegyház nyugati díszkapujáról. In: <i>Strigonium Antiquum</i> 2. Kezdet és újkezdés. Szerk. BEKE M. Bp. 1993. 53-60.
TAKÁCS 1994b	TAKÁCS I., A gótika műhelyei a Dunántúlon a 13-14. században. In: <i>Pannonia Regia</i> 1994. 22-33.
TAKÁCS 1994c	TAKÁCS I., Gertrudis királyné síremléke. In: <i>Pannonia Regia</i> 1994. 248-256. (IV-21. kat. sz.)
TAKÁCS 1994d	TAKÁCS I., Lovag síremlékének töredékei. In: <i>Pannonia Regia</i> 1994. 256-257. (IV-22. kat. sz.)
TAKÁCS 1994e	TAKÁCS I., A pilisi Ciszterci apátság. In: <i>Pannonia Regia</i> 1994. 236-238. (IV-4–11. kat. sz.)
TAKÁCS 1998	TAKÁCS, I., Fragmente des Grabmals der Königin Gertrudis. In: <i>Andechs-Meranier</i> 1998. 103-109.
TAKÁCS 2000	TAKÁCS I., Egy eltűnt katedrális nyomában. Újabb töredékek a 13. századi kalocsai székesegyházból. In: <i>Dél-Alföld</i> 2000. 305-335.
TAKÁCS 2002	TAKÁCS I., Szombathely–Szentkirály, középkori plébániatemplom. In: <i>LAHU</i> 6. 2002. 425-429.
TAKÁCS 2004a	TAKÁCS I., Az 1200 körüli márványművesség néhány emléke. In: <i>Maradandóság és változás. Művészettörténeti konferencia, Ráckeve, 2000. Budapest 2004. 39-52.</i>
TAKÁCS 2004b	TAKÁCS L., Szent Márton erődített rotundája Nádasdon. Rotunda, a Hétfombi Hírek melléklete, 2004. december, 1-11.
TAKÁCS 2006	TAKÁCS, I., The French Connection. On the Courtenay Family and Villard de Honnecourt apropos of a 13th Century Incised Slab from Pilis Abbey. In: <i>Künstlerische Wechselwirkungen in Mitteleuropa</i> . Hrsg. v. FAJT, J. und HÖRSCH, M. Ostfildern 2006. 11-26.
TAKÁCS 2007	TAKÁCS I., A pilisi apátság művészeti emlékei. In: <i>Ciszterci apátság Pilisszentkereszten</i> . Szerk. HORVÁTH S., LEGEZA L. Bp. 2007. 29-44.
TALBOT RICE 1968	TALBOT RICE, D., Byzantine Art. Harmondsworth 1968
TARDY 1982	TARDY L., Régi feljegyzések Magyarországról. [Bp.] 1982.
<i>Templom körüli temetők</i> 2005	„... a halál árnyékának völgyében járok” A középkori templom körüli temetők kutatása. A Magyar Nemzeti Múzeumban, 2003. május 13-16. között megtartott konferencia előadásai. Szerk. RITOÓK Á.-SIMONYI E. Bp. 2005. (Opuscula Hungarica VI)

- TEREI 2005 TEREI Gy., Előzetes jelentés a Kőérberek-Tóváros-lakópark területén folyó Árpád-kori falu feltárásáról. In: Régészeti kutatások Magyarországon 2004. Bp. 2005. 37-49.
- TETTAMANTI 1975 TETTAMANTI S., Temetkezési szokások a X-XI. században a Kárpát-medencében. *Studia Comitatus* 3. Szentendre 1975. 79-123.
- TETTAMANTI–BATIZI 2006 TETTAMANTI S.–BATIZI Z., Térből térre. A Szent Mihály-templom régészeti kutatásának eredményeiről. [Vác 2006.]
- TEUSCHER 1994 TEUSCHER, A., Saint-Denis als königliche Grablege. Die Neugestaltung in der Zeit König Ludwigs IX. In: *Studien zur Geschichte der europäischen Skulptur im 12/13. Jahrhundert.* Hrsg. v. BECK, H.–HENGEVOSS-DÜRKOPP, K. Frankfurt a. M. 1994. I. 617-631.
- THALLÓCZY 1889 THALLÓCZY I., Az Ujlakyak síremlékei. *Archaeologiai Értesítő Ú. F. IX* (1889) 1-8.
- THALY 1898 THALY K., A b. Orlay s gr. Serényi család. *Sz 32* (1898) 200-229.
- THEODORESCU 1976 THEODORESCU, R., Un mileniu de artă la Dunărea de Jos (400–1400). București 1976.
- THIEL 1982 THIEL, E., Geschichte des Kostüms. Die europäische Mode von den Anfängen bis zur Gegenwart. Berlin 1982.
- THOME 2006 THOME, M., Material und Farbigkeit in der Zisterzienserarchitektur. Zur Verwendung von Rotmarmor in der Kreuzgängen der Abteien Heiligenkreuz und Lilienfeld. *ÖZKD LX* (2006) 341-348.
- THURÓCZY 1980 THURÓCZY J., A magyarok krónikája. Fordította Horváth János. Bp. 1980².
- THURÓCZY 1985 JOHANNES DE THUROCZ, *Chronica Hungarorum*. I. Textus. Ed. E. GALÁNTAI, J. KRISTÓ. Bp. 1985.
- TIETZE 1911 TIETZE, H., Die Denkmale des Stiftes Nonnberg in Salzburg. Wien 1911. (ÖKT VII)
- TIETZE 1913 TIETZE, H., Die Denkmale des Benediktinerstiftes St. Peter in Salzburg. Wien 1913. (ÖKT XII)
- TIGLER 1995 TIGLER, G., Die Skulptur des 14. Jahrhunderts in Koper (Capodistria). In: *Gotik in Slowenien* 1995. 160-161.
- Tihanyi alapítólevél* 2007 Tanulmányok a 950 éves tihanyi alapítólevél tiszteletére. Szerk. ÉRSZEGI G. Tihany 2007.
- TIMMERMANN 2007 TIMMERMANN, A., The Poor Sinners' Cross and the Pillory: Late Medieval Microarchitecture and Liturgies of Criminal Punishment. *Umění LV* (2007) 362-373.
- TIMON 1764 TIMON, S., *Epitome chronologica rerum Hungaricarum ... Claudiopoli* 1764.
- TKADLČÍK 1983 TKADLČÍK, V., Cyrilsky napis v Michalovcich. *Slavia* 52/2 (1983) 110-123.
- TKALČIĆ 1874 TKALČIĆ, I. K., Povijestni spomenici Zagrebačke biskupije II. Zagreb 1874. (*Monumenta historica episcopatus Zagrabienensis* II.)
- TKALČIĆ 1885 TKALČIĆ, I., *Provostolna crkva zagrebačka nekoc i sada*. Zagreb 1885.
- TKALČIĆ I–XI. 1889–1905 TKALČIĆ, I. K., *Monumenta historiae liberae regiae civitatis Zagrabiae metropolis regni Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae I–XI. Zagrabiae* 1889–1905.
- TKMK Tájak Korok Múzeumok Kiskönyvtára
- TOGNER 1989 TOGNER, M., *Stredoveká nástenná maľba v Gemeri*. Bratislava 1989.

- Tolna megye* 2006 Magyarország műemlékjegyzéke. Tolna megye. Összeáll. CSEJDY J. Szerk. LŐVEI P. Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, Bp. 2006.
- TOLNAI 2001 TOLNAI G., Templomvárak, erődtemplomok Magyarországon. Esztergom 2001. (Az Esztergomi Vármúzeum Füzetei 1.)
- TOMKOVÁ 2005 TOMKOVÁ, K., Milena světců českého původu na Pražském hradě. In: *Castrum Pragense. Pohřbívání na Pražském hradě a jeho předpolích*, díl I.1. Ed. TOMKOVÁ, K. Praha 2005. 89-118.
- TOMPOS 1940 TOMPOS E., A soproni bencéstemplom jótevő családjának kérdéséhez. *SSz IV* (1940) 30-31.
- TOMPOS 1976 TOMPOS E., Sopron címeres műemlékei. *Arrabona* 18 (1976) 145-173.
- TONK 1980 TONK S., A középkori közjegyzőség Erdélyben. In: *Uő., Művelődéstörténeti tanulmányok*. Bukarest 1980. 49-55.
- TORKE 1990 TORKE, H., *Alte Steinkreuze zwischen Dresden, Pirna und Sächsischer Schweiz*. Stadtmuseum Pirna, Pirna 1990².
- TOTEV 1993 TOTEV, T., *The Preslav Treasure*. Shoumen [1993]
- TÓTH 1939 TÓTH Z., A Rátholdnemzetség címeréhez. *T* 53 (1939) 43-49.
- TÓTH 1963 TÓTH S., A veszprémi székesegyház középkori kőfaragványai (A Bakonyi Múzeum kőtárának ismertetése) I. *VMMK* 1 (1963) 115-142.
- TÓTH 1964 TÓTH S., Veszprémi középkori sírkőtöredékek. *VMMK* 2 (1964) 167-187.
- TÓTH 1974 TÓTH M., *Árpád-kori falfestészet*. Bp. 1974. (MF 9.)
- TÓTH 1975 TÓTH S., 15. századi sírplasztikánk és a Kassai Jakab-kérdés. *AH* III (1975) 333-334.
- TÓTH 1976 K. PALÁGYI S.—TÓTH S., A római és középkori kőtár katalógusa. Tihanyi Múzeum 1976. (a középkort tárgyaló rész TÓTH S. munkája)
- TÓTH 1980 TÓTH S., Felsőörs késő román templomtornya, rekonstrukció. *M XXI* (1980) 2. szám, 22-26.
- TÓTH 1984 TÓTH S., Veszprémfajs, templomrom. *RF* 37 (1984) 132-133.
- TÓTH 1988 TÓTH M., A művészet Szent István korában. In: *Szent István* 1988. 113-132.
- TÓTH 1990a TÓTH S., Az esztergomi Bakócz-kápolna történelmi helye. *AH* XVIII (1990) 207-228.
- TÓTH 1990b TÓTH S., A keszthelyi Balatoni Múzeum középkori kőtára. *Zalai Múzeum* 2. 1990. 147-187.
- TÓTH 1994a TÓTH S., A székesfehérvári szarkofág és köre. In: *Pannonia Regia* 1994. 82-86.
- TÓTH 1994c TÓTH S., A veszprémi székesegyház középkori kőfaragványai II. *VMMK* 19-20 (1993—1994). Veszprém 1994. 327-345.
- TÓTH 1994d TÓTH M., A pécsi székesegyház márványkapuja. *MÉ* XLIII (1994) 5-12.
- TÓTH 2000 TÓTH S., Az aracsí kő rokonsága. In: *Dél-Alföld* 2000. 429-447.
- TÓTH 2001a TÓTH S., A 11-12. századi Magyarország Benedek-rendi templomainak maradványai. In: *Paradisum plantavit* 2001. 229-266.
- TÓTH 2001c TÓTH S., Rudina. In: *Paradisum plantavit* 2001. 374-378.
- TÓTH 2002 TÓTH S., Észrevételek a pesti reneszánsz szentségházak tárgyában. In: *Détshy Mihály nyolcvanadik születésnapjára — tanulmányok*. Szerk. BARDOLY I. és HARIS A. Bp. 2002. 181-227.
- TÓTH 2003—2004 TÓTH, E., *Römische Hohlmaße im Ungarischen Nationalmuseum*. *FA* LI (2003—2004) 139-158.
- TÓTH 2006b TÓTH E., III. Béla vagy Kálmán? (A székesfehérvári királysír azonosítása) *FA* LII (2005—2006) Bp. 2006. 141-161.

- TÓTH 2007a TÓTH S., Kálmán király és a bordás keresztboltozat. MÉ 56 (2007) 1-28.
- TÓTH 2007b TÓTH S., Szent István-szarkofág — sírláda és két fedéltöredék. AH 35 (2007) 29-50.
- TÓTH 2007c TÓTH E., In paradisum deducant te angeli ... (A székesfehérvári szarkofágról) / (Über den Sarkophag in Székesfehérvár). IkmÉ 36 (2007) 107-164.
- TÓTH 2008 TÓTH S., A Hont-Pázmány nemzetség premontrei monostorai. H. n. 2008. [kézirat: 1966]
- TÓTH–JÉKELY 2006 TÓTH S.–JÉKELY Zs., Keszthely, egykori ferences templom. In: *Sigismundus* 2006. 419-421. (4.143 kat. sz.)
- TÖRŐCSIK 2004 TÖRŐCSIK I., Templom a templom körül (A jászapáti templom kerítésfala). Kézirat, 2004.
- TÖRÖK 1859 TÖRÖK J., Magyarország primása. Közjogi és történeti vázolat I–II. Pest 1859.
- TÖRÖK 1978 TÖRÖK, Gy., Abschied Christi von seiner Mutter — ein Relief aus Neutra. AHA XXIV (1978) 219-232.
- TÖRÖK–OSGYÁNYI 1981 TÖRÖK Gy.–OSGYÁNYI V., Reneszánsz kőfaragványokról. MÉ XXX (1981) 95-113.
- Történelem* 2000 Történelem — kép. Szemelvények múlt és művészet kapcsolatából Magyarországon. Szerk. MIKÓ Á. és SINKÓ K. (kiállítási katalógus) Bp. 2000.
- Történelmi harangjaink* 2004 „Tegnap harangoztak, holnap harangoznak”. Történelmi harangjaink. Szerk. TUROK M., GHYCYZ G. (kiállítási katalógus) Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, [Bp.] 2004.
- Történelmi kronológia* 1981 CSATÓ T.–GUNST P.–MÁRKUS L., Egyetemes történelmi kronológia I. Bp. 1981.
- Történeti lexikon* 1994 Korai magyar történeti lexikon (9–14. század). Főszerk. KRISTÓ Gy. Bp. 1994.
- TRAEGER 1980 TRAEGER, J., Mittelalterliche Architekturfiktion. Die Allerheiligenkapelle am Regensburger Domkreuzgang. München–Zürich 1980.
- TRAGOR 1912 [TRAGOR I.], A Váci Múzeum gyűjtemányeinek leíró lajstroma. Vác 1912.
- TRAGOR 1930 TRAGOR I., Vác műemlékei és művészei. Vác 1930.
- TRNEK 2008 TRNEK, H., Ainkhürn-Schwert (Kat.-Nr. 98). In: *Karl der Kühne* 2008. 280-281.
- TROGMAYER 1984 TROGMAYER O., A magyarcsanádi kőkereszt. MFMÉ 1980/81. 1. Szeged 1984. 91-95.
- TROGMAYER 1992 TROGMAYER O., Jó emlékezetű Márk püspök. Mv XXXVI (1992) 145-146.
- TROGMAYER 1994 TROGMAYER O., Márk püspök epitáfiuma. In: Emléklapok Tóth Ferencnek: Makói Múzeumi Füzetek 60 (1994) 9-10.
- TROGMAYER 2000 TROGMAYER O., Fecerunt magnum aldumas. Gondolatok Szer monostorának építéstörténetéről. In: *Dél-Alföld* 2000. 81-105.
- TROGMAYER 1999 TROGMAYER O., Crux Aurea Reginae Giselae (talányok és bizonyosságok). MFMÉ — Studia Archaeologica V (1999) 431-452.
- TUMMERS 1980 TUMMERS, H. A., Early Secular Effigies in England. The thirteenth century. Leiden 1980.

- TÜCHLE 1973 TÜCHLE, H., Kirche in Schwaben. Von den Anfängen bis zum Untergang der Staufer. In: Suevia Sacra. Frühe Kunst in Schwaben (kiállítási katalógus). Augsburg 1973. 17-29.
- TÜRK 2001 Középkori liliomos pecsétgyűrű a Csongrád megyei Nagytőke határából. MFMÉ — Studia Archaeologica VII (2001) 379-390.
- Umbria* 1979 L'Umbria. Milano 1979. (Italia Romanica 3)
- UNGER 2002 UNGER, J., Pohřební ritus a zacházení s těly zemřelých v českých zemích (s analogiemi i jinde v Evropě) v 1.-16. století. Brno 2002. (MALINA, J. ed.: Panoráma biologickí a sociokulturní antropologie. Modulové učební texty pro studenty antropologie a „příbuzných“ oborů dosud vyšlo, 9)
- URBÁNKOVÁ—STEJSKAL 1975 URBÁNKOVÁ, E.—STEJSKAL, K., Pasionál Přemyslovny Kunhuty. Praha 1975.
- URFUS—VÍT—WIESER 1997 URFUS, V.—VÍT, J.—WIESER, S., Kamenné kříže Čech a Moravy. [Praha] 1997.
- Utak* 2007 Végtelen utazás ... Utak térben és időben (kiállítási katalógus). Szerk. HOPPÁL É. Budapest 2007.
- UZSOKI 1982 UZSOKI, A., Az első magyar királyné, Gizella sírja. VMMK 16 (1982) 125-168.
- UZSOKI 1984 UZSOKI A., I. András király sírja Tihanyban és a sírlap ikonográfiai vonatkozásai. VMMK (1984) 145-188.
- VALENTIĆ 1969 VALENTIĆ, M., Kameni spomenici Hrvatske XIII-XIX stoljeca. Zagreb 1969. (Povijesni muzej Hrvatske Zagreb, Katalog muzejskih zbirki II.)
- VALENTIĆ—PRISTER 2002 VALENTIĆ, M.—PRISTER, L., Zbirka kamenih spomenika. Zagreb 2002. (Hrvatski povijesni muzej, Katalog muzejskih zbirki XXXVI.)
- VALENTINER 1935 VALENTINER, W. R., Tino di Camaino — a Sienese Sculptor of the Fourteenth Century. Paris 1935.
- VALENTINITSCH 1983 VALENTINITSCH, H., Wirtschafts- und sozialgeschichtliche Aspekte der Inschriftensammlung. In: Epigraphik 1982. Red. v. KOCH, W. Wien 1983. (Öst. Akad. der Wiss. Phil.-Hist. Kl. Denkschriften, 169. Band) 31-41.
- VÁLINÉ 2000 Az örökség hagyományozása. Könyöki József műemlékfelmérései 1869—1890. Öszeállította: VÁLINÉ POGÁNY J. Bp. 2000.
- VALTER 1974 VALTER I., A mátraszőlősi (Nógrád megye) rk. templom kutatása. Mv XVIII (1974) 151-159.
- VALTER 1981 VALTER I., Szentgotthárd története a mohácsi vészig. In: *Szentgotthárd* 1981. 29-80.
- VALTER 1982 VALTER I., A pásztói monostor feltárása. *Communicationes Archaeologicae Hungariae* 1982, 195-199.
- VALTER 1987 VALTER I., Pásztó, egy Zsigmond-kori mezőváros. In: *Művészet Zsigmond király korában 1387-1437*. Szerk.: Beke László, Marosi Ernő, Wehli Tünde. Bp. 1987. I. 271-282.
- VALTER 1991 VALTER I., Újabb régészeti kutatások a zsámbéki premontrei prépostsági romban 1986—1991. *MSz* 1991/2. 24-28.
- VALTER 1993 VALTER I., A Salamonvári család és a salomvári római katolikus templom. In: *Horler-tanulmányok* 1993. 61-83.
- VALTER—TAMÁSI 1988 VALTER I.—TAMÁSI J.: Zsámbék — premontrei templom és kolostorrom. *RF* 40 (1988) 124-125.
- VÁLYI 1796 VÁLYI A., Magyar országnak leírása 1. Buda 1796.
- VÁLYI 1991 VÁLYI K., Ópusztaszer. *RF* 43. 1991. 46.

- VANČO 2000 VANČO, M., Stredoveké rotundy na Slovensku, 9.-13. storočie. Bratislava 2000.
- VAN DER KALLEN—DEUER 1995 VAN DER KALLEN, W.—DEUER, W., Der Dom zu Gurk. Gurk 1995.
- VÁNDOR 1985 VÁNDOR L., Későgótikus építóműhely Egerváron és környékén. In: FODOR—SELMECZI 1985. 373-387.
- VÁNDOR 1986 VÁNDOR L., A ferencesek középkori építészeti emlékei Zala megyében. Zalai Gyűjtemény 25. Zalaegerszeg 1986. 49-75.
- VÁNDOR 1996 VÁNDOR, L., Archäologische Forschungen in den mittelalterlichen weltlichen und kirchlichen Zentren des Hahót-Buzád-Geschlechts. Antaeus - Communicationes ex Instituto Archaeologico Academiae Scientiarum Hungaricae 23 (1996) 183-217.
- Váradai kőtöredékek 1989 Váradai kőtöredékek. Szerkesztette: KERNY T. Bp. 1989.
- VÁRADY 1984 VÁRADY Z., A bátai sírkő és epigráfiai összefüggései. A Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve XII (1984) 105-121.
- VÁRADY 1998 VÁRADY Z., A középkori epigráfia kutatás Magyarországon. Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Tudományos Közleményei III (1998) 147-157.
- VÁRADY 1999a VÁRADY Z., Gótikus minuscula feliratok a Dunántúlon. Szekszárd 1999. (IPF Kiskönyvtár 4.)
- VÁRADY 1999b VÁRADY, Z., Romanische und frühgotische Inschriften. Communicationes Academiae Paedagogicae Szekszardiensis. Szekszárd 1999. 71-84.
- VÁRADY 1999c VÁRADY Z., Tolna megye középkori kőfeliratainak epigráfiai elemzése. WMMÉ XXI (1999) 175-195.
- VÁRADY 2000a VÁRADY Z., Középkori epigráfiai adatok Vas megyéből. VSz LIV (2000) 85-97.
- VÁRADY 2000b VÁRADY Z., Románkori, korai gótikus és gótikus maiuscula feliratok a Dunántúlon. Szekszárd 2000. (IPF Kiskönyvtár 8.)
- VÁRADY 2002a VÁRADY Z., A románkori és a korai gótikus feliratok. WMMÉ XXIV (2002) 147-168.
- VÁRADY 2002b VÁRADY Z., A Dunántúl középkori kőfeliratainak végzett epigráfiai vizsgálatok összegzése. Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar Tudományos Közleményei V. Szekszárd 2002. 52-71.
- VÁRADY 2002c VÁRADY Z., Humanista capitalis feliratok a Dunántúlon. Szekszárd 2002. (IPF Kiskönyvtár 9.)
- VÁRADY 2003 VÁRADY Z., A középkori epigráfia jelentősége, eredményei, feladatai. Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar Tudományos Közleményei VI. Szekszárd 2003. 30-64.
- VÁRADY 2004 VÁRADY, Z., Zusammenfassung der epigraphischen Untersuchungen an den mittelalterlichen Steininschriften in Transdanubien. In: „Quasi liber et pictura”. Tanulmányok Kubinyi András hetvenedik születésnapjára. Szerk. KOVÁCS Gy. Bp. 2004. 615-628.
- VÁRADY J. 2004 VÁRADY J., Királyhágómellék református templomai I. A Nagybányai, Nagykárolyi, Szatmári, Szilágysomlyói, Zilahai egyházmegyék. Debrecen 2004.
- VARGA 1983 VARGA, L., Neudeutung der Bistritzer Grabplatte. In: MACHAT, Ch. hrsg., Beiträge zur siebenbürgischen Kunstgeschichte und Denkmalpflege. München 1983. 70-77.

- VARGA 1984 VARGA L., A szászsebesi evangélikus templom középkori építéstörténete. Bp. 1984. (MF 16.)
- VARGA 1993 VARGA, L., A new aspect of the porphyry tombs of Roger II, first king of Sicily, in Cefalù. In: Anglo-Norman Studies XV. Woodbridge 1993. 307-315.
- VARGA 1999 VARGA, L., The Reconsideration of the Portrait Reliefs of King Matthias Corvinus (1458–1490), and Queen Beatrix of Aragon (1476–1508) / Mátyás király és Aragóniai Beatrix budapesti domborműveiről. Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts – a Szépművészeti Múzeum Közleményei 90–91 (1999) 53-72. / 175-188.
- VARGA 2008a VARGA L., Szapolyai Imre (+1487) síremléke (6.4 kat. sz.). In: *Mátyás király* 2008a. 276-277.
- VARGA–LŐVEI 1990–92 VARGA, L.–LŐVEI, P., Funerary Art in Medieval Hungary. AHA XXXV (1990–92) 115-167.
- VARJU 1897a VARJU E., A győri székesegyház középkori sírkövei. AÉ Ú. F. XVII (1897) 338-342.
- VARJÚ 1897b VARJÚ E., A sisakdíszek és egy középkori magyar sisakczimer. T 15 (1897) 105-114.
- VARJÚ 1897c VARJÚ [E.], Dr. Friedrich Leist. Die Notariats-Signete. Ein Beitrag zur Geschichte des Notariates, sowie zur Lehre von den Privat-Urkunden. Leipzig und Berlin (1896). [könyvismertetés] T 15 (1897) 104.
- VARJU 1905 VARJU E., A Hunyadiak síremlékei a gyulafehérvári székesegyházban. MME I (1905) 75-97.
- VARJU 1930 VARJU E., Szent István király koporsója. MM (1930) 372-379.
- VASILIEV 1948 VASILIEV, A. A., Imperial Porphyry Sarcophagi in Constantinople. *Dumbarton Oaks Papers* 4. Cambridge, Massachusetts 1948. 3-26.
- VĂTĂȘIANU 1959 VĂTĂȘIANU, V., Istoria artei feudale in Tarile Romine I. București 1959.
- VĂTĂȘIANU 1968 VĂTĂȘIANU, V., Arta in Transilvania ... In: Istoria Artelor Plastice in Romania I. Szerk. OPRESCU, G. București 1968. 199-222, 404-427.
- VATTAI 1966/67 VATTAI E., A margitszigeti korona és gyűrű. *Folia Archaeologica* 18 (1966/67) 123-136.
- VÉGH 1984 VÉGH J., Becsei Vesszős György különítélete (Egy ritka ikonográfiai típus magyarországi előfordulása. In: *Eszmetörténeti tanulmányok a magyar középkorról*. Szerk. SZÉKELY Gy. Bp. 1984. (Memoria saeculorum Hungariae 4.) 373-385.
- VÉGH 1997a VÉGH A., Budapest I., Szalag u. 17. RF 49. Bp. 1997. 103-104.
- VÉGH 1998b VÉGH A., A középkori ágostonos kolostor felfedezése a Vízivárosban. *Magyar Múzeumok* (1998/3) 15-17.
- VÉGH 2006 VÉGH A., Zsigmond-kori szoborleletek a budai királyi palota környezetéből. In: *Sigismundus* 2006. 219-224.
- VERESS–SIKLÓSI 1990 VERESS D. Cs.–SIKLÓSI Gy., Székesfehérvár, a királyok városa. Bp. 1990.
- VERNEI-KRONBERGER 1939 VERNEI-KRONBERGER E., Magyar középkori síremlékek. Bp. 1939.
- VESZPRÉMY 1994 VESZPRÉMY L., Az Anjou-kori lovagság egyes kérdései. *Hadtörténeti Közlemények* 107 (1994) 3-18.
- VETT 1697 VETT, J. G. kézirat az általa 1696. szeptember 28-29-én lejegyzett, gyulafehérvári sírkőfeliratokról. Kolozsvár, Egyetemi Könyvtár, Kézirattár Ms. 977. Napló 1697-ből [hivatkozik rá: BALOGH 1980b. 90.; BALOGH 1985b. 298.]
- VICZKY 1897 VICZKY B., A Boldogságos Szűzről címzett vágújhelyi prépostság története. Trencsén 1897.

- VIERBRUCHEN—STEFFNY 1997
VIERBRUCHEN, E.—STEFFNY, E., Die Kirche des hl. Paulinus in Trier. Trier 1997.
- VILÍMKOVÁ 1990
VILÍMKOVÁ, M., Die Prager Judenstadt. Brno 1990.
- VILLA 2006
VILLA, L., Il segno della croce nella produzione artistica paleocristiana e altomedievale. L'area concordiese e altoadriatica. In: In hoc signo. Il tesoro delle croci. A cura di GOL, P. Milano 2006. 45-67.
- VISTAI I—III
VISTAI A. J., Tekintő. Erdélyi helynévkönyv é. n. I. A—H, II. I—P, III. Q—Zs = http://www.fatornyosfalunk.com/helynevkonyv_-_1._kotet_A-H.pdf ; 2. _kotet_I-P.pdf ; 3. _kotet_Q-Zs.pdf [2008]
- VIZDAL 1977
VIZDAL, J., Predbežná správa o výskume predrománskej architektúry v Michalovciach. Michalovce 1977. (kéziratots kutatási jelentés)
- VIZDAL 1995
VIZDAL, M., Sprievodca pravekom východného Slovenska. Prešov 1995. (sokszorosított egyetemi jegyzet)
- VIZKELETY 1968
VIZKELETY, A., „Einhorn” címszó. In: *Ikonographie 1*. 1968. 590-593.
- VOIT 1957
VOIT P., Gyarmati Dénes mester és a régi magyar építőgyakorlat. Művészettörténeti Tanulmányok. A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Évkönyve 1954—55. Bp. 1957. 46-87.
- VUKIČEVIĆ-SAMARŽIJA 1987
VUKIČEVIĆ-SAMARŽIJA, D., Sakralna goticka arhitektura u Slavoniji. Zagreb 1987. (Studie i monografije Instituta za povijest umjetnosti, Knjiga 4.)
- VUKIČEVIĆ-SAMARŽIJA 2000
VUKIČEVIĆ-SAMARŽIJA, D., A középkori Újlak és műemlékei. In: *Dél-Alföld* 2000. 475-500.
- WACKENRODER 1939
WACKENRODER, E., Die Kunstdenkmäler des Kreises Saarburg. Düsseldorf 1939. (Die Kunstdenkmäler der Rheinprovinz 15/III.)
- WAGNER 1774
WAGNER, C., *Analecta Scephusii sacra et profani II*. Viennae 1774.
- WAGNER 1776
WAGNER, C., *Petri de Varda archiepiscopi Colocensis epistolae. Posonii—Cassoviae* 1776.
- WAGNER 1778a
WAGNER, C., *Analecta Scephusii sacra et profani III. Posonii et Cassoviae* 1778.
- WAGNER 1778b
WAGNER, C., *Analecta Scephusii sacra et profani IV. Posonii et Cassoviae* 1778.
- WAGNER 1802
WAGNER, C., *Collectanea genealogico-historica illustrium Hungariae familiarum, quae jam interciderunt I—IV. Posonii, Pestini, et Lipsiae* 1802.
- WAGNER 1981
WAGNER, B., Legenden um den Tod des seligen Konrad von Mondsee. In: *Mondseeland* 1981. 51-70.
- WAGNER, *Collectio*
WAGNER, C., *Collectio variarum inscriptionum et epithaphiorum in Regno Hungariae et adnexis provinciis repertorum*. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, Kézirattár, Fol. Lat. 1701.
- WALCZAK 2008
WALCZAK, M., *Per testudinem adornatum*. Canopies over the Gothic royal tombs in Poland. In: *Mikroarchitektur im Mittelalter. Ein gattungsübergreifendes Phänomen zwischen Realität und Imagination*. Hrsg. v. KRATZKE, Ch.—ALBRECHT, U. Leipzig 2008. 161-188.
- WALDERDORFF 1896
WALDERDORFF, H. Graf von, *Regensburg in seiner Vergangenheit und Gegenwart*. Regensburg 1896. (Reprint, Regensburg 1977)

- WALZ 1867–1875 WALZ, M., Die Grabdenkmäler von St. Peter und Nonnberg zu Salzburg I/1 Theil. Mittheilungen der Gesellschaft für Salzburger Landeskunde, im Anhang der Bände VII (1867) 1-64.; I/2. Uo. VIII (1868) 65-130.; I/3. Uo. XI (1871) 131-292.; I/4. Uo. XIV (1874) 293-528.; II. Uo. XV (1875) 1-155.
- WAWRZONOWSKA 1976 WAWRZONOWSKA, Z., Uzbrojenie i ubiór rycerski Piastów Ślązkich od XII do XIV. wieku. Acta Archaeologica Lodziensia Nr. 25. Łódź 1976.
- WEHLI 1984 WEHLI T., Donátorábrázolások a magyarországi román kori monumentális művészetben. In: Eszmetörténeti tanulmányok a magyar középkorról. Szerk. SZÉKELY Gy. Bp. 1984. (Memoria saeculorum Hungariae 4.) 357-372.
- WEHLI 1987 WEHLI T., Tematikai és ikonográfiai jelenségek. In: *Magyarországi művészet* 1987. I. 181-216.
- WEHLI 1998 WEHLI T., Konstancia királyné a palermói dómban. AH XXVI (1998) 10-17.
- WEHLI 2001 Magyarország művészete a honfoglalástól 1241-ig. In: GALAVICS—MAROSI—MIKÓ—WEHLI 2001. 9-90.
- WEILANDT 2007 WEILANDT, G., Die Sebalduskirche in Nürnberg. Bild und Gesellschaft im Zeitalter der Gotik und Renaissance. Petersberg 2007.
- WENCZEL 1874 WENCZEL G., Stibor vajda. Életrajzi tanulmány. Bp. 1874. (Értekezések a történeti tudományok köréből 4.2.)
- WENZEL I–XII Codex diplomaticus Arpadianus continuatus. Árpád-kori új okmánytár. Közzé teszi WENZEL G. I–IX. Pest 1860–1871. X–XII. Bp. 1873–1874.
- WERTNER 1892 WERTNER M., Két régi család II. Az óvári és vöröskői Wolfart család. T 10 (1892) 69-72.
- WERTNER 1894 WERTNER, M., Ausländische Geschlechter in Ungarn. Jahrbuch der k.k. heraldischen Gesellschaft „Adler“ N. F. 4 (1894) 1-88.
- WICK 1933 WICK B., Kassa régi síremlékei XIV–XVIII. század. Košice 1933.
- WIERDL 2008 WIERDL Zs., Az esztergomi oroszlán freskó-töredék restaurálása. Örökség XII. 1. (2008. január) 5-6.
- WILLIAMSON 1995 WILLIAMSON, P., Gothic Sculpture 1140–1300. New Haven and London 1995. (Yale University Press Pelican History of Art)
- WINKLER 1929 WINKLER P., A kalocsai érseki főszékesegyház 1010-től napjainkig. Kalocsa 1929.
- WINTERFELD 2006 WINTERFELD, D. v., Die Saliergrablege im Dom zu Speyer. In: *Canossa* 2006. II. 239-242. (Kat.-Nr. 350-353)
- WISCHERMANN 1980 WISCHERMANN, H., Grabmal, Grabdenkmal und Memoria im Mittelalter. Freiburg i. Br. 1980. (Berichte und Forschungen zur Kunstgeschichte 5)
- WOLF 1985 WOLF M., WOLF M., Középkori templom és temető Szendrő-Gacsalon. AÉ 112 (1985) 240-264.
- WOLF 1994 WOLF M., Árpád-kor. In: Mit ránk hagytak a századok ... Vezető a Hermann Ottó Múzeum állandó régészeti kiállításához. Szerk. RÉVÉSZ L. Miskolc 1994. 70-74.
- WOLF 2000 WOLF M., Abaujvár (Száz Magyar Falu Könyvesháza). Bp. [2000]
- WOLF 2005 WOLF M., Ecclesia baptismalis - ecclesia parochialis. A borsodi ispánsági vár templomai. In: *Templom körüli temetők* 2005. 131-139.
- WOLFSON 1993 WOLFSON, M., Bernward von Hildesheim in der Kunst des späten Mittelalters. In: *Bernward* 1993. 1. 431-438.

- WOLLASCH 1984 WOLLASCH, J., Die mittelalterliche Lebensform der Verbrüderung. In: *Memoria* 1984. 215-232.
- WOLTERS 1976 WOLTERS, W., La scultura veneziana gotica (1300–1460). Venezia 1976. I-II.
- WULF 2003 Die Inschriften der Stadt Hildesheim 1–2. Gesammelt und bearbeitet von WULF, Ch. Wiesbaden 2003. (DI 58)
- YASIN 2005 YASIN, A. M., Funerary Monuments and Collective Identity: From Roman Family to Christian Community. *Art Bulletin LXXXVII* (2005) 433-457.
- YBL 1956 YBL E., Ybl Miklós. Bp. 1956.
- ZÁDOR 1960 ZÁDOR M., A kövesdi (aszóféi) középkori templom építéstörténete és helyreállítási problémái. *Az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Tudományos Közleményei V* (1960) 2-5. sz.
- ZAHN 1972 Die Inschriften der Friedhöfe St. Johannes, St. Rochus und Wöhrd zu Nürnberg. Gesammelt und bearbeitet von ZAHN, P. München 1972. (DI 13)
- ZAJIC 2004 ZAJIC, A., „Zu ewiger gedächtnis aufgericht“. Grabdenkmäler als Quelle für Memoria und Repräsentation von Adel und Bürgertum im Spätmittelalter und in der Frühen Neuzeit – Das Beispiel Niederösterreichs. Wien–München 2004.
- ZAJIC 2005 ZAJIC, A., Zwischen Zentrum und Peripherie. Memoria und politische Integration des niederösterreichischen Adels in Spätmittelalter und Früher Neuzeit. In: *Macht und Memoria* 2005. 319-346.
- ŽÁRY 1986 ŽÁRY, J., Dvojloďové kostoly na Spiši. H. n. 1986.
- ŽÁRY–BAGIN–RUSINA–TORANOVÁ 1990 ŽÁRY, J.–BAGIN, A.–RUSINA, I.–TORANOVÁ, E., Dóm Sv. Martina v Bratislave. Bratislava 1990.
- ZÁVODSZKY 1904 ZÁVODSZKY L., A Szent István, Szent László és Kálmán korabeli törvények és zsinati határozatok forrásai. Bp. 1904. [reprint kiadása: Jókai Mór Városi Könyvtár. Pápa 2002]
- ZÁVODSZKY 1920 ZÁVODSZKY L.: A Héderváry-család története. Bp. 1920.
- ZEISSBERG 1874 ZEISSBERG, H., Johannes Laski, Erzbischof von Gnesen (1510–1531) und sein Testament. In: *Sitzungsberichte der Philosophisch-Historischen Classe der K. Akademie der Wissenschaften*, Bd. 77, Heft 3. Wien 1874. 519-731.
- ZIMMERL 1953 ZIMMERL, R., Die Inschriften des Burgenlandes. Stuttgart 1953. (DI 3/1)
- Zisterzienser 1996 800 Jahre Zisterzienser im pannonischen Raum (kiállítási katalógus). Klostermarienbergr 1996.
- ZLINSZKYNÉ 1966 ZLINSZKYNÉ STERNEGG M., Gótikus és reneszánsz címeres-kövek a szentgotthárdi plébániatemplomban. *MÉ XV* (1966) 259-262.
- ZLINSZKYNÉ 1981 ZLINSZKYNÉ STERNEGG M., A szentgotthárdi ciszterci apátság története és művészetének emlékei (1183–1878). In: *Szentgotthárd* 1981. 365-540.
- ZOLNAY 1964 ZOLNAY L., A középkori budavári Szent László- és Szent Mihály-kápolna. Adatok a Nagyboldogasszony-templom déli oldalkápolnájának történetéhez. *BpR XXI* (1964) 375-388.
- ZOLNAY 1975a ZOLNAY L., Középkori budai figurálisok. *MÉ XXIV* (1975) 255-267.
- ZOLNAY 1978 ZOLNAY L., A régi zólyomi ispánság építkezéseinek történetéhez. *AH VI* (1978) 179-204.

- ZOLNAY 1982 ZOLNAY L., Az elátkozott Buda – Buda aranykora. Bp. 1982.
- ZOLNAY 1983 ZOLNAY L., A középkori Esztergom. Bp. 1983.
- ZOLNAY 1987 ZOLNAY L., Buda középkori zsidósága és zsinagógái. Bp. 1987.
- ZOEPFL 1935 ZOEPFL, F., „Nekrologien“ címszó. In: Lexikon für Theologie und Kirche, Bd. 7. Freiburg in Breisgau 1935. 481-482. hasáb
- ZYKAN 1952 ZYKAN, J., Das Grabmal Rudolf des Stifters. ÖZKD VI (1952) 21-31.
- ZYKAN 1981 ZYKAN, M., Der Stephansdom. Wien–Hamburg, 1981. (Wiener Geschichtsbücher 26/27)
- Zsigmond* 1987 Művészet Zsigmond király korában 1387–1437 (kiállítási katalógus). Szerk. BEKE L., MAROSI E., WEHLI T. Bp. 1987. I. Tanulmányok. II. Katalógus.
- Zs.O. Zsigmondkori oklevéltár I. (1387–1399) Bp. 1951.; II/1–2. (1400–1410) Bp. 1956, 1958. Összeállította MÁLYUSZ E.; III. (1411–1412) Bp. 1993.; IV. (1413–1414) Bp. 1994.; V. (1415–1416) Bp. 1997.; VI. (1417–1418) Bp. 1999.; VII. (1419–1420) Bp. 2001. MÁLYUSZ E. kéziratát kiegészítette és szerkesztette BORSA I.; VIII. (1421) Bp. 2003.; IX. (1422) Bp. 2004. BORSA I.–C. TÓTH N.; X. (1423) Bp. 2007. C. TÓTH N. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 1, 3–4, 22, 25, 27, 32, 37, 39, 41.)